

BIBLIOTECA ȘCOLARULUI

**Grigore
VIERU**
ACUM ȘI ÎN VEAC

LITERA

CHIȘINĂU 1998

CZU 859.0 (478.9)-1

V 50

NOTĂ ASUPRA EDIȚIEI

Textele ediției de față se reproduc după:

Grigore Vieru. *Numele tău. Poeme*. Prefață de Ion Druță. Editura Cartea Moldovenească, Chișinău, 1968.

Grigore Vieru. *Steaua de vineri*. Prefață de Nichita Stănescu. Editura Junimea, Iași, 1978.

Grigore Vieru. *Scrieri alese*. Prefață de M. Cimpoi. Editura Literatura artistică, Chișinău, 1984.

Grigore Vieru. *Izvorul și clița*. Antologie de Mircea Radu Iacoban. Prefață de Marin Sorescu. Colecția "Cele mai frumoase poezii". Editura Albatros, București, 1981.

Grigore Vieru. *Rădăcina de foc. Poeme. Confesiuni*. Cuvânt înainte de Ioan Alexandru. Postfață de Victor Crăciun. Selecție și îngrijire de ediție: Arca die Donos. Editura Univers, București, 1988.

Grigore Vieru. *Văd și mărturisesc*. Prefață de Mihai Ungheanu. Colecția "B.P.T.". Editura Minerva, București, 1997.

Textele, cu excepția particularităților de limbă și stil ale autorului, respectă normele ortografice în vigoare.

*Editura își exprimă și pe această cale
gratitudinea pentru asentimentul autorului
de a publica prezentul volum neremunerat.*

Coperta: *Isai Cărmu*. Ilustrații: *Gheorghe Vrabie*

ISBN 9975-904-61-0

© LITERA, 1997

TABEL CRONOLOGIC

- 1935 *14 februarie* În satul Pererita de pe malul stâng al Prutului, fostul județ Hotin, se naște Grigore Vieru în familia de plugari români a lui Pavel și Eudochia Vieru, născută Didic.
- 1950 Absolvește școala de 7 clase din satul natal.
- 1953 Termină școala medie nr. 2 din orașelul Lipcani. Ani desculți și flămânzi.
- 1957 Debutează editorial (fiind student) cu o plachetă de versuri pentru copii, *Alarma*, care este apreciată de critica literară drept un început de bun augur.
- 1958 Absolvește Institutul Pedagogic “Ion Creangă” din Chișinău, Facultatea Filologie și Istorie. Din cauza lipsurilor materiale a fost nevoit să abandoneze periodic cursurile.
Apare a doua culegere de versuri pentru copii, *Muzicuțe*. Se angajează ca redactor la revista copiilor *Scânteia leninistă*, actualmente *Amic*.
- 1959 *8 iunie* Se căsătorește cu Raisa, profesoară de română și latină, născută Nacu.
Redactor la revista *Nistru*, actualmente *Basarabia*, organ al Uniunii Scriitorilor.
- 1960—1963 Redactor la Editura Cartea Moldovenească.
- 1960 *16 iunie* Se naște primul copil al familiei Grigore Vieru — Teodor.
- 1961 La Editura Cartea Moldovenească îi apar două plachete de versuri pentru copii: *Făt-Frumos curcubeul* și *Bună ziua, fulgilor!*
- 1963 Apar două cărți pentru copii: *Mulțumim pentru pace* (versuri) și *Făgurași* (versuri, povestiri și cântece).
- 1964 Revista *Nistru* publică poemul *Legământ*, dedicat “poetului nepereche” Mihai Eminescu.

- 1965 Prefațat de Ion Druță, apare volumul *Versuri* pentru cititorii de toate vârstele, volum pentru care i se acordă Premiul republican al Comsomolului în domeniul literaturii pentru copii și tineret (1967).
29 iunie I se naște al doilea copil, Călin.
- 1967 La Editura Lumina i se tipărește culegerea pentru copii *Poezii de seama voastră*.
Revista *Nistru* publică poemul *Bărbații Moldovei* cu o dedicație pentru “naționalistul” Nicolae Testemițeanu. Întregul tipar este oprit, dedicația scoasă.
- 1968 Se produce o cotitură logică în destinul poetului, consemnată de volumul de versuri lirice *Numele tău*, cu o prefață de Ion Druță. Cartea este apreciată de critica literară drept cea mai originală apariție poetică din ultimii ani. În chiar anul apariției devine obiect de studiu la cursurile universitare de literatură națională contemporană. Trei poeme din volum sunt intitulate: *Tudor Arghezi*, *Lucian Blaga*, *Brâncuși*, iar alte două sunt închinat lui Nicolae Labiș și Marin Sorescu. Asemenea dedicații apar pentru prima oară în lirica basarabeană postbelică.
- 1969 Tipărește *Duminica cuvintelor* la Editura Lumina cu ilustrații de Igor Vieru, o carte mult îndrăgită de preșcolari, care a devenit “obligatorie” în orice grădiniță de copii.
- 1970 Editura Lumina scoate de sub tipar *Abecedarul* școlar ai cărui autori sunt Spiridon Vangheli, Grigore Vieru și pictorul Igor Vieru. S-a dat o luptă aprigă de câțiva ani de zile pentru apariția lui, luptă în care s-a angajat și învățătorimea basarabeană, lucrarea fiind considerată de către autorități naționalistă.
Apare volumul selectiv de versuri pentru copii *Trei iezi*. La numai câteva zile după apariție, în urma unui denunț, este retras din librării pentru poemul *Curcubeul* în care s-a găsit “ascuns” Tricolorul Românesc.
- 1971 Apare la Editura Cartea Moldovenească, în colecția “Miorița”, placheta *Versuri*, cu o prefață de George Meniu.
- 1973 Grigore Vieru trece Prutul în cadrul unei delegații de scriitori sovietici. Participă la întâlnirea cu redactorii revistei *Secolul XX*, Dan Hăulică, Ștefan Augustin Doinaș, Ioaniche Olteanu, Geo Șerban, Tatiana Nicolescu. Vizitează, la rugămintea sa, mănăstirile Putna, Voroneț, Sucevița,

- Dragomirna, Văratec. Se întoarce la Chișinău cu un sac de cărți. Mai târziu poetul face următoarea mărturisire: “Dacă visul unora a fost ori este să ajungă în Cosmos, eu viața întreagă am visat să trec Prutul”.
- 1974 Zaharia Stancu, președintele Uniunii Scriitorilor din România, îi face o invitație oficială din partea Uniunii Scriitorilor, căreia poetul îi dă curs. Vizitează Transilvania, însoțit de poetul Radu Cârnelci.
Apare volumul de versuri lirice *Aproape* cu ilustrații color de Isai Cârnu.
- 1975 La Editura Lumina apare cartea pentru cei mici *Mama* ilustrată de Igor Vieru.
- 1976 Scoate la Editura Lumina volumul *Un verde ne vede* pentru care i se acordă Premiul de Stat al Republicii Moldovenești (1978).
- 1977 La invitația Uniunii Scriitorilor din România vizitează împreună cu soția mai multe orașe din România: București, Constanța, Cluj-Napoca, Iași.
- 1978 Prin apariția la Editura Junimea din Iași a volumului *Steaua de vineri*, cu o binecuvântare de Nichita Stănescu, este ruptă gheața tăcerii între scriitorii români de pe ambele maluri ale Prutului. Apar *Clopoșei* — o culegere de cântece pentru copii de Iulia Țibulschi pe versuri de Grigore Vieru.
- 1980 Copiii de la grădiniță se bucură de o nouă apariție, de data aceasta cu un abecedar pentru preșcolari, *Albinuța*, ingenios ilustrată de tânărul pictor Lică Sainciuc.
- 1980 *Fîndcă înbesc* — o nouă culegere de versuri lirice, bine primită de cititori și de critica literară. *Să crești mare* — culegere de cântece pentru copii.
- 1981 Apare la Editura Albatros din București, în colecția “Cele mai frumoase poezii”, o selecție din lirica poetului sub numele *Izvorul și clipea*, cu o prefață de Marin Sorescu.
- 1982 Este lansat filmul muzical pentru copii *Maria Mirabela*, al eminentului regizor Ion Popescu Gopo. Autorul muzicii — Eugen Doga, autorul textelor pentru cântece — Grigore Vieru.
Moare mama poetului, Eudochia. Însmormântarea se face cu preot — lucru aproape condamnat în acele timpuri.
- 1983 Apare la Editura Literatura artistică din Chișinău *Taina care mă apără*. Primele accente profund sociale în creația poetului se fac simțite în poemele *Un secol grăbit*, *Imn globului pământesc*, *Poetul*, *Un mut*.

- 1984 Poetul își adună cele mai frumoase poezii și cântece, medalioane, secvențe publicistice în volumul *Scrieri alese*, prefațat de cel mai de seamă critic și istoric literar al Basarabiei, Mihai Cimpoi. Versurile noi pe care poetul le-a inclus în *Scrieri alese* (*Ascultați, măi copii, Floarea soarelui, Despre fericire*) au în majoritatea lor un caracter social. De aici încolo, artistul, obligat de condițiile social-politice, devine un poet tribun. Într-un interviu el mărturisește: “Eu sunt un poet liric, chiar tragic, prăpăstios. Abia aștept ca lucrurile să se reazeze, pentru a reveni, la chemarea mea firească, la poezia lirică”.
- Apare un studiu semnat de Mihail Dolgan *Creația lui Grigore Vieru în școală*.
- 1985 Poetul împlinește 50 de ani. Dorește cu această ocazie să facă un spectacol literar-muzical la Palatul Octombrie (azi Palatul Național). Comitetul central al partidului comunist din Moldova interzice spectacolul.
- 1987 *Poftim de intrați* — o altă culegere de cântece pentru copii, realizată de aproape toți compozitorii basarabeni care scriu pentru copii. Pentru prima oară Grigore Vieru se lansează și ca autor de melodii pentru copii.
- Apare la Editura Literatura artistică cartea de versuri, creionări, interviuri, note — *Cel care sunt*.
- 1988 Apare în săptămânalul *Literatura și arta* primul text poetic postbelic tipărit în Basarabia cu litere latine; textul îi aparține.
- I se acordă cea mai prestigioasă distincție internațională în domeniul literaturii pentru copii: *Diploma de Onoare “Andersen”*. În același an apare cartea de versuri *Rădăcina de foc*, la Editura Universul din București. Culegerea *Ramule-neamule* cu muzica Iuliei Țibulschi pe versuri de Grigore Vieru apare la Editura Literatura artistică.
- 1989 Este ales deputat al poporului. Adunând în jurul său pe cei mai populari interpreți și compozitori de muzică ușoară din Basarabia, poetul întreprinde un turneu în Moldova de peste Prut. Artiștii sunt primiți cu lacrimi în ochi.
- 1989 Iese de sub tipar culegerea de versuri, cântece, aforisme și publicistică — *Cine crede*.
- Are loc Adunarea generală a Scriitorilor din Moldova, la care participă conducătorii R.S.S. Moldovenești, reprezentanți ai c.c. ai p.c. al U.R.S.S. Sub presiunea scriitorilor este schimbată vechea conducere comunistă a

- Uniunii Scriitorilor. Discursul lui Grigore Vieru a jucat un rol important în acea istorică acțiune.
- 1990 Grigore Vieru este ales Membru de Onoare al Academiei Române. La Editura Hyperion apare cartea pentru cei mici *Frumoasă-i limba noastră*.
- 1991 Membru al Comisiei de Stat pentru problemele limbii. La Editura Orient-Occident din București apare volumul *Hristos nu are nici o vină*, cu o prefață de Carolina Ilica și o postfață de Dumitru M. Ion.
- 1992 Academia Română îl propune pentru Premiul Nobel pentru pace. La Electrecord, București, apare discul de cântece *Răsai*, realizat împreună cu marii dispareuți Doina și Ion Aldea Teodorovici. Casa de discuri din Moscova scoate discul *Cântece* de Anatol Chiriac pe versuri de Grigore Vieru. La Electrecord apare discul *Versuri în lectura autorului*. I se conferă titlul onorific "Scriitor al poporului din Republica Moldova".
- 1993 Este ales membru corespondent al Academiei Române. Apare la Editura Porto-Franco, Galați, cartea de versuri *Curățirea fântâni*. Selecția și aprecieri critice de V. Pâslaru, postfață de V. Crăciun.
- 1994 La Editura Scrisul românesc din Craiova apare volumul *Rugăciune pentru mama*, cu o prefață de Tudor Nedelcea. Apare *Doinatorul* de Tudor Chiriac — o tulburătoare creație muzicală, una dintre compozițiile fundamentale ale muzicii basarabene, în care compozitorul reușește să ridice Doina la nivel de oratoriu. Majoritatea versurilor aparțin lui Grigore Vieru. *Aprilie* Venirea la putere a Partidului Agrarian. Se înlătură Imnul de stat *Deșteaptă-te, Române*. Este anunțat un concurs pentru un nou imn. Poetul publică în revista *Literatura și arta*, în câteva numere la rând, următoarele: "Dreptatea istorică va blestema poezii și compozitorii care vor îndrăzni să ridice mâna asupra Imnului Național *Deșteaptă-te, Române*, cocoțându-se ei în locul strălucirii și necesității lui istorice".
- 1995 Cu ocazia împlinirii vârstei de 60 de ani este sărbătorit oficial la București, Iași și la Uniunea Scriitorilor din Chișinău. În același an poetul este ales membru al Consiliului de administrație pentru Societatea Română de Radiodifuziune.

Apar două studii dedicate poetului: *Poet pe Golgota Basarabiei*, semnat de Stelian Gruia, tipărit de Editura Eminescu și *Grigore Vieru omul și poetul* de Fănuș Băileșteanu la Editura Iriana, București.

Culegeri din lirica și poezia pentru copii a autorului au apărut de-a lungul anilor în Franța, Rusia, Ucraina, Letonia, Lituania, Estonia, Georgia, Armenia, Macedonia, Bulgaria, Belarusi, Tadjikistan, Azerbaidjan, Cărgâzstan și în alte țări.

1996 Este decorat cu “Odrinul Republicii Moldova”. Laureat al mai multor publicații din România.

1996 În Ziua Duminicii mari (Rusaliile) poetul pune o piatră funerară comună (pentru mama și pentru el) pe mormântul mamei cu următoarele epitafe dăltuite de sculptorul Tudor Cataraga într-o piatră simplă de Cosăuți: “Pierzând pe mama, îți rămâne Patria, dar nu mai ești copil”, iar pentru sine: “Sunt iarbă, mai simplu nu pot fi”. Sensul epitafului său poetul l-a explicat în felul următor rudelor, elevilor și consătenilor adunați în cimitir: “A fi simplu nu este o treabă ușoară. A fi simplu înseamnă să mori câte puțin în fiecare zi, în numele celor mulți, până când te preschimbă în iarbă. Iar mai simplu ca iarba ce poate fi?”

Se finisează un film documentar (scenariu: Dumitru Olărescu, regizor Mircea Chistrugă, operator Andrei Calășnicov) despre viața și activitatea poetului.

Editura Minerva din București scoate de sub tipar în una din cele mai prestigioase colecții “Biblioteca pentru toți” volumul selectiv de versuri, aforisme și confesiuni sub titlul *Văd și mărturisesc*.

Motto:

*Acolo sunt dureri
Ca aceleea a ce naște.*

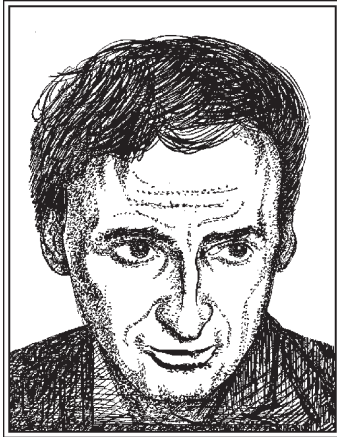
Versuri psaltice

*Nașterea omului e pentru alții,
moartea e a lui.*

Proverb românesc

*E-atât de mare binele ce-aștept
Că orice suferință îmi pare-o fericire.*

Dante Alighieri

I I

Motto:

*Ca să pot muri liniștit, pe mine
Mie redă-mă!*

Mihai Eminescu

FĂGĂDUINDU-MĂ
IUBIRII
lirice
1968—1983

Făptura mamei

Ușoară, maică, ușoară,
C-ai putea să mergi călcând
Pe semințele ce zboară
Între ceruri și pământ.

În priviri c-un fel de teamă,
Fericită totuși ești —
Iarba știe cum te cheamă,
Steaua știe ce gândești.

Casa mea

Tu mă iartă, o, mă iartă,
Casa mea de humă, tu,
Despre toate-am scris pe lume,
Numai despre tine nu.

Să-ți trag radio și lumină
Ți-am făgăduit cândva
Și că fi-vom împreună
Pieptul meu cât va sufla.

Dar prin alte case, iată,
Eu lumina o presor,
Alte case mă ascultă
Când vorbesc la difuzor.

Ți-am luat-o și pe mama
Și-ați rămas acuma, ia,
Vai, nici tu în rând cu lumea
Și nici orășeancă ea.

Las' că vin eu cu bătrâna
Și nepotul o să-l iau,
Care pe neprins de veste
Speria-va-ți bezna: "Hau!"

Și vei râde cu băiatul
Ca doi prunci prea mititei
Și vei plânge cu bătrâna
De dor, ca două femei.

Și vei tace lung cu mine
Cu văz tulbur și durut,
Casă văduvă și tristă
De pe margine de Prut.

Acasă

Toamnă târzie
la noi la Lipcani,
rece ca sfecla de zahăr.
Mă trezesc dimineața
cu toate lăicerele casei pe mine,
Ostenit de greul lor colorat.
"Mă temeam să nu-ți fie frig",
zice mama.

Vin rudele să mă vadă,
vorbesc în șoaptă afară
ca la priveghi,
să nu-mi tulbure somnul
și țistuiesc pe cei mici
să fie cumiți.
Mă aplec să le sărut mâna,
ele și-o smulg îndărăt:
“Nu trebuie...”
rușinându-se de pământul
de sub unghii și din
crăpăturile degetelor.
O, neamule, tu,
adunat grămăjoară,
ai putea să încapi
într-o singură icoană.

De leagăn

Pentru Călin

Hai, puiu, nani-na,
Că mama te-a legăna,
Că mama te-a legăna,
Pe obraji, pe geana sa;
Pe un spic frumos de grâu
Și pe val adânc de râu,
Pe-amiros de măr, pe-o stea,
Pe-o crenguță de șasla;
Pe răsuflet cald de doină
Și pe tremur lin de horă,
Pe ram verde de stejar,
Pe coamă de armăsar;

Pe doi faguri dulci, mustoși,
Într-un clopot de strămoși,
Pe-amintirea lui bunicu,
Pe nesomnul lui tăticu,
Pe un vers de Eminescu,
Pe pământul ce-l iubescu,
Să-l iubești și tu așa,
Hai, puiu, nani-na.

Legământ

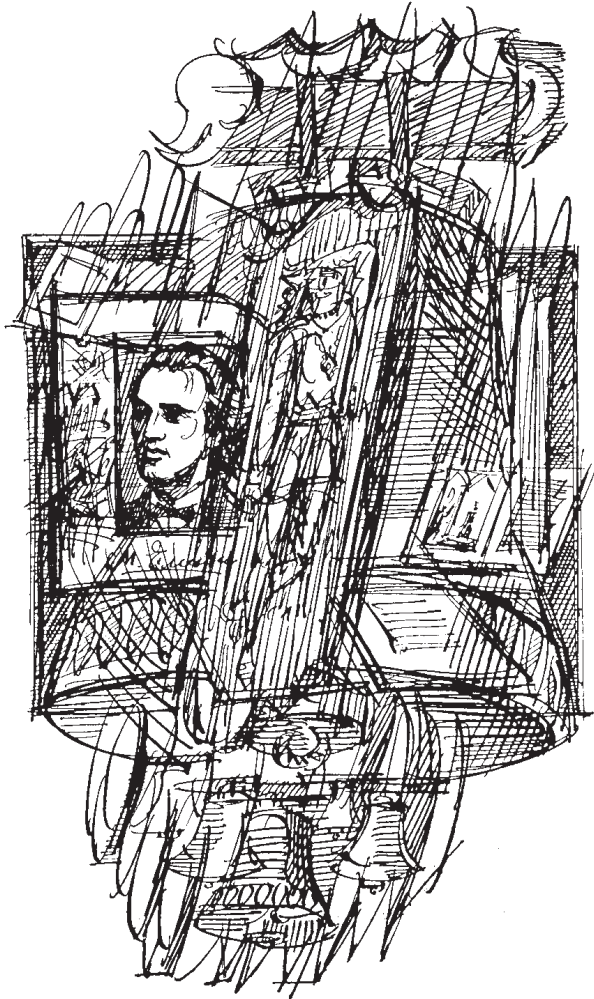
Lui Mihai Eminescu

Știu: cândva, la miez de noapte
Ori la răsărit de Soare,
Stinge-mi-s-or ochii mie
Tot deasupra cărții Sale.

Am s-ajung atunce, poate,
La mijlocul ei aproape.
Ci să nu închideți cartea
Ca pe recile-mi pleoape.

S-o lăsați așa deschisă,
Că băiatul meu ori fata
Să citească mai departe
Ce n-a dovedit nici tata.

Iar de n-au s-auză dâșii
Al străvechei slove bucium,
Așezați-mi-o ca pernă
Cu toți codrii ei în zbucium.

Legeământ

Lui lihai kumescu

Am: cândva la miez de noapte
Ori le răsunat de soare
Stinge-mi-o-or. ochii mie.
Tot deasupra. cărtii sale.

Am o-ajung eturce poate.
La mijlocul ei aproape.
Ci să nu trucideti cartea-
Ca pe. recole-mi plenasu.

În o lăzati o-a deschisă
Ca băiatul meu ori fata-
Să citească mai departe.
Ce n-a dovedit nici lăz.

Faz de n-ai să-ai dănsii
Al străvechii slove bucsim,
Așezati-mi-o ca perna.
Cu toți codri ei în zbușim.

Gr. Ureșu

În limba ta

În aceeași limbă
Toată lumea plânge,
În aceeași limbă
Râde un pământ.
Ci doar în limba ta
Durerea poți s-o mângâi,
Iar bucuria
S-o preschimbi în cânt.

În limba ta
Ți-e dor de mama,
Și vinul e mai vin,
Și prânzul e mai prânz.
Și doar în limba ta
Poți râde singur,
Și doar în limba ta
Te poți opri din plâns.

Iar când nu poți
Nici plânge și nici râde,
Când nu poți mângâia
Și nici cânta,
Cu-al tău pământ,
Cu cerul tău în față,
Tu taci atuncea
Tot în limba ta.

* * *

Morții sunt
Ca niște copii.
Trebuie să-i strigi
Seara acasă.
Să-i scalzi
Înainte de somn.
Să le închizi ochii,
Să le săruți fruntea.
Trebuie să veghezi
Să nu cadă
Din leagănul de lut.
Lăsați morții
Să doarmă în pace
Lângă roza cea albă-a
Izvorului,
Sub cerul de frunze
Al pomului.
Morții sunt
Ca niște copii
Și fiecare
Își are morții lui.

Lacrima

Acest chip de zeu trist clar
Lacrima
Acest greier de cleștar
Lacrima

Acest creier gânditor
Lacrima
Acest Soare arzător
Lacrima
Acest lanț crescut în os
Lacrima
Acest glonte mâniaș
Lacrima
Acest iepure ah plâns
Lacrima
În a genei umbră-ascuns
Lacrima
Acest nu cu paloș lat
Lacrima
Ci cu inima-mpărat
Lacrima
Acest deal de sare greu
Lacrima
Acest clopot acest zeu
Lacrima.

Izvorul

Lui Dumitru Blajin

S-au micșorat alunii.
Cineva sus pe coastă
Spală fața Lunii
Cu lacrima noastră.

Ah, idee măreață,
Îmbătrâni-vei și tu!

Toate se schimbă în viață,
Numai izvorul nu.

Veșnic tânăr și bun,
Sună sub dealuri străbune.
“Bună seara”, îi spun,
“Bună ziua”, îmi spune.

Izvoare

Izvoare —
Limpezi zăvoare!
Sufletul mamei
De voi străjuie.

Izvoare —
Săbii sub floare!
Loc va ajunge
Pe-al vostru pământ.

Patria

Piatra asta e o pâine caldă.
Vântul ăsta e un vin domnesc.
Și pelinul — busuioc sălbatic.

Vine ziua aurindu-mi pâinea.
Vine seara aromindu-mi vinul.
Vine mama îndulcindu-mi gândul.

Formular

— Numele și prenumele?

— Eu.

— Anul de naștere?

— Cel mai tânăr an:

Când se iubeau

Părinții mei.

— Originea?

— Ar și semăn

Dealul acel din preajma codrilor.

Știu toate doinele.

— Profesiunea?

— Ostenesc în ocna cuvintelor.

— Părinții?

— Am numai mamă.

— Numele mamei?

— Mama.

— Ocupația ei?

— Așteaptă.

— Ai fost supus

Judecății vreodată?

— Am stat niște ani închis:

În sine.

— Rubedenii peste hotare ai?

— Da. Pe tata. Îngropat

În pământ străin. Anul 1945.

Oceanul

Când eram mic
Cineva îmi dădu un ocean.
Cu el
Toate
Eu le măream.

Măream fărâma de azimă
În patruzeci și șapte,
Până când
Puteam să rup din ea
Jumătate.

Măream și adânceam
Valurile Prutului,
Până când
Mă temeam să intru în ele.

Măream pe “cartinici”,
Oameni cu mustăți,
Până când vedeam grădina
Umplându-se ca de spice
De mustața lor.

Măream vorbele
Până când sunau
Ca un clopot bisericesc.
Măream tăcerea
Până când în căpița de paie
Auzeam cum respiră spionii.

Nu știu cum și de unde
Băiatul meu
A scos ieri
Acea jucărie veche.
Azi dimineață
Am sfărâmat oceanul.

Abecedar

Lui Liviu Damian

Când eram mic,
mă jucam în cuvinte.
Jucam prost —
am pierdut aproape
toate cuvintele.
N-aveam de la cine
lua altele.
Tata era luat
și dus departe.
Mama tăcea.
Acum încep
să învăț din nou cuvintele.
Vai, la vârsta mea
ce greu e să le-nveți!
Până când spun *mamă*
îmi crește mare feciorul,
până când spun *tată*
îmi albește capul.
N-am timp de pierdut,
mă silesc să le-nvăț
măcar pe cele mai sfinte.
Încep să fac cântece
cu numai două cuvinte.

Autobiografică

Mama mea viața-ntreagă
A trăit fără bărbat.
Singuri prea eram în casă
Ploi cu grindină când bat.

Mama mea viața-ntreagă,
Stând la masă, ea și eu,
Se așează între mine
Și-ntre Unul Dumnezeu.

Oh, și crede-așa într-însul,
Că-n albastru văzul ei
Chipul lui de pe icoană
Se străvede sub scânteii.

Și eu țin atât la mama,
Că nicicând nu îndrăznesc
Dumnezeul din privire
Să mă vâr să-l mâzgălesc.

De unde

De unde știi, mamă,
Cum arătai tânără,
Când nu ți-ai întipărit
Pe nici o poză chipul;
Când nu te-ai uitat
În oglindă nicicând;
Când apa
Peste care te aplecai

Era plină mereu de cămăși;
Când a zilei oglindă
Zăcea bucăți la pământ
Sub furtuna de foc
A războiului;
Când pe ochii copiilor tăi
Scrumul secetei se așternuse,
Umbrele foamei;
Când geamul
La care-așteptai
Era, mamă, cernit
De jalea ochilor tăi,
De singurătate.

Buzele mamei

Iar buzele tale sunt, mamă,
O rană tăcută mereu,
Mereu presurată cu țărna
Mormântului tatălui meu.

O, buzele ce sărutară
Al tatei mormânt
Mai mult ca pre dânsul,
Pre tata,-n
Puținii lui ani pre pământ.

Acuma când nu te poți, mamă,
De sarea din șale pleca,
Cine ridică mormântul
Spre gura uscată a ta?!

Măinile mamei

Când m-am născut, pe frunte eu
Aveam coroană-mpărătească:
A mamei mână părintească,
A mamei mână părintească.

Duios, o, mâna ei întâi
Cu mâna dragei mele fete
S-au întâlnit la mine-n plete,
S-au întâlnit la mine-n plete.

Copii am. Dar și-acuma când
Vin zorii noaptea s-o destrame,
Găsesc pe frunte mâna mamei,
Găsesc pe frunte mâna mamei.

O, mâna ei, o, mâna ei,
O, mâna ei, ca ramul veșted,
A-mbătrânit la mine-n creștet,
A-mbătrânit la mine-n creștet.

Părul mamei

Câte case ai uns tu, mamă,
Cu var, cu lut!
Albește în părul tău, mamă,
Varul acel de demult.
Cât am plâns eu
Strâns în al foamei clește!
Stătea noaptea ca la priveghi.

În părul tău, mamă, albește
Sarea lacrimilor mele vechi.
Seara eu îți probozesc nepotul
Că ți se urcă în cap și-i rău.
Dar el se mută la tine cu totul
Și plânge tot
În părul tău.

Noaptele mamei

Te chinuie nesomnul,
Durerea în oase.
Ai aprinde lumina
Și-ai coase.
Dar dorm
Doamna și domnul.

Un glas tămăduitor
Te cheamă
În sat
Lângă grijile humii.
Ieși la balcon cu teamă
Ca la marginea lumii.
Aduni până-n zori,
În prag,
Spice de nehodină.
Lumini pe târg:
Miriște străină.

Tăcerea mamei

Tăcută
Ești, draga mea mamă,
Tăcută.

Ca mierla
Ce-nhamă, deshamă,
Ca mierla.

Ca frunza
Când merge la coasă,
Ca frunza.

Ca iarba
Când șade la masă,
Ca iarba.

Ca steaua
La moară când duce,
Ca steaua.

Ca piatra
Ce-aminte-și aduce,
Ca piatra.

Cuvântul mama

Pruncii îl zuruie.
Bătrânii îl visează.
Bolnavii îl șoptesc.
Mușii îl gândesc.

Fricoșii îl strigă
Orfanii îl lacrimă.
Răniții îl cheamă.
Iar ceilalți îl uită.
O, Mamă! O, Mamă!

Steaua mamei

— Pe fag dulce-amărât
Arde, mamă, alba-ți stea.
Te uitași la ea atât
Încât semeni azi cu ea.

Ziua, noaptea, la apus,
Ardeți către tot ce-i sfânt,
Luminând pe rând de sus
Fața ăstui vechi pământ.

— Ardem. Căci în lung și-n lat
Nu-i mai tragic nenoroc:
Stea cu foc înstrăinat
Și durere fără loc.

Transplantare

Trebuia
să mi se pună în piept
altă inimă.
Altfel
urma să pier.
Mi-a dat inima ei

mama.
Dar tot
mă mai doare.
Mai ales, când arde pământul
de sete de ploaie.
Mai ales, când nu se întoarce
tata de la războaie.
Mai ales, când plec
prin străini
și nu scriu cu lunile acasă.
Mai ales, în amurg,
când soarele
după dealuri se lasă,
mă doare.
Asemeni dureri
n-am avut niciodată.
Dar nici asemeni
răbdare.

Mică baladă

Lui Marin Sorescu

Pe mine
mă iubeau toate femeile.
Mă simțeam puternic și sigur.
Ca Meșterul Manole,
am cutezat
să ridic o construcție
care să dăinuie veșnic.
Am început lucrul
și le-am chemat la mine
pe toate:

pe Maria, pe Ana,
Pe Alexandra, pe Ioana...
Care va ajunge întâi,
Pe-aceea-n perete o voi zidi.
Dar din toate femeile
A venit una singură:
Mama.
— Tu nu m-ai strigat,
Fiule?

Ghicitoare fără sfârșit

Ce izvor
Se ia după om?
Glasul mamei.

Ce e dulce
Și nu se aduce?
Buzele mamei.

Care spice cresc
Cu vârful în jos?
Brațele mamei.

Care stele pe cer
Cad amândouă odată?
Ochii mamei.

Ce se ară
Cu lacrima?
Chipul mamei.

Ce este nemărginit
Și nu calcă iarba străină?
Sufletul mamei.

Mamă, tu ești...

Mamă,
Tu ești patria mea!
Creștetul tău —
Vârful muntelui
Acoperit cu nea.
Ochii tăi —
Mări albastre.
Palmele tale —
Arăturile noastre.
Respirația ta —
Nor
Din care curg ploii
Peste câmp și oraș.
Inelul
Din degetul tău —
Cătare
Prin care ochesc
În vrăjmaș.
Basmaua —
Steag,
Zvâcnind
Ca inima...
Mamă,
Tu ești patria mea!

Păstrez în suflet

Trandafir, tăiat dulce
de mâna femeii.
Steaua căzândă
de cine-i tăiată?!
Un fum răcoros
a ceea ce arde în adânc
este izvorul din iarbă,
un limpede fum.
Păstrez în suflet chipul
pe care nu-l văzum.

Inima ta

Roua rourată,
care nu se gată!
Trandafir de purpur
La mijloc de noapte,
Ocrotit de numai
Tânărul tău lapte.

Ce tânără ești!

Curând
Va răsări soarele
Gol, rourat.
Spice l-or înveli,
Ramuri l-or coperi.

Curând
Va asfinți soarele

Și va avea îndureratul
Meu chip.
Ape îl vor sorbi,
Pământul l-o coperi.

Creangă de măr

Te-ai dezbrăcat de noapte
ca de cămașă,
ah, creangă de măr!

Tremură degetele vântului
pe sânii tari
ai merelor tale.

Pe aer culcată,
cu plete umede, verzi,
numai mireasmă,

el, trunchiului smulge-te-ar
și-n pădure duce-te-ar,
ah, creangă de măr!

Ieși, soare, ieși

Ah, din cămașa ta
Foșnind ca frunzarele
Trupul tău gol ieșea
Ca din nouri soarele.

*Ieși, soare, ieși
Că ți-oi da cireși!...*

Erai umedă ca un culbec,
Frumoasă și umbra-ți era,
Încât vroiam să mă plec
Să-i spun la ureche ceva.

*Melc-melc,
Codobelc!...*

Vreau să te văd

— Vreau să te văd, femeie,
Sau vino să mă vezi,
Mi-e dor de iarba crudă
A ochilor tăi verzi;

De-a tale negre gene
Ce tremură ușor
Ca aburul de ploaie
Deasupra codrilor.

— Vreau să te văd, bărbate,
Sau vino să mă vezi,
E timpul coasei, iată
În ochii mei cei verzi.

Cosește, hai — ca iarba,
Cu rouă și cu stea,
Mai deasă și mai verde
Să crească-n urma ta.

O ceață caldă

Unde sunt frunzele
hrănite cu sângele
dragostei noastre?!
Unde e sângele verde
al frunzelor tinere?!

Și apele unde sunt
Limpezi de sufletul nostru?!
Și sufletul unde e
Limpezit de tremurul de ape?!

Unde e pasărea
trezită în zori
de șoptele dragostei noastre?!
Unde e dragostea noastră
trezită în zori
de-al păsării cântec?

O ceață caldă de frunze
alunecă printre arbori
și eu de ea mă lipesc, iubito,
precum atunci, precum atunci —
de făptura ta somnoroasă.

A, iubite, a

— A, iubite, a,
Mai spune-mi ceva,
Că mi-i drag să-mi spui

Ce nu știu, drag pui,
Că mi-i drag să-ascult
De dragoste mult,
Haide, spune-mi cum se
Iubesc păsările.

— O, iubito, o
Cred că tot ca noi:
Copacii bătrâni
Acasă rămân
Ca niște bunici
Cu puii cei mici
Care-n brațe-i leagănă
Până-i frunza galbenă.
Pe-urmă bat vântoasele,
Și nu-i nici o pasăre,
Pe-urmă le cad foile,
Se-nvelesc cu ploile.
Pe-urmă îi dor crengile
Și n-au ce să legene.

Pădure, verde pădure

Draga i-a fugit cu altul.
S-a ascuns în codru. Uuu!
El a smuls pădurea toată,
Însă n-a găsit-o, nu.

El a smuls pădurea toată
Și s-o are început.
Și-a arat pădurea toată...
Însă n-a găsit-o, nu.

Semănă pădurea toată,
Din grâu azime-a gătit
Și-o corabie-și cioplise
Din stejarul prăvălit.

Și-o corabie-și cioplise
Și-n amurgul greu, de stânci,
A plecat pe mări, s-o uite,
Clătinat de ape-adânci.

A plecat pe mări, s-o uite —
Dar sub lună, dar sub stea,
Răsărea la loc pădurea,
Iar corabia-nfrunzea.

Joc de familie

Duminică dimineața
Copiii noștri amândoi
Se urcă în pat
Între noi...
Ne scot de pe degete
Palidele inele,
Le duc la ochi
Și se uită la mama și tata
Prin ele.
O, golul rotund al inelelor
Se umple atunci
De văzul copiilor luminos.
Și-n toată lumea
Nu există joc mai frumos.

Onomastică

Veniseră oaspeții toți.
În jurul mesei
Ne-nghesuisem
Mai făcând un loc
Între mine și tine.
Tu mereu țineai capul
Aplecat spre umărul meu
Și părul tău lung și superb
Curgea negru-ntre noi
Asemeni unei cascade.
Și nu mai era loc
Pentru mama,
Nu mai era loc.

Când

Când am să mor,
să mă îngropi
în lumina ochilor tăi.
Lumea
venită la mormântul meu
va sta îngenunchată
în fața ta mereu.
Ca nimeni
să nu-mi joace pe mormânt,
să nu fiu, ca strămoșii, pus
sub ierburi și pământ —
îngroapă-mă-n lumina
ochilor tăi,
femeie de pe urmă,
femeia mea dintâi.

Cântec de leagăn pentru mama

Dormi-adormi, măicuță dragă,
Dorm nepoții tăi de fragă,
Dorm și blidele spălate,
Dorm și rufele curate;
Dorm trudite-a scării trepte
Lângă cuibul meu de pietre,
Doarme-n tihnă greierașu-n
Clopoțelul de la ușă;
Doarme casa ta bătrână,
Doarme via sub țărână.
Dormi! Prin vis, pe val de mare
Să te vezi copilă mare,
Lângă-un ciob și o cordică
Să te vezi copilă mică.
Să te vezi și mai nainte:
Când erai cum nu ții minte.
Dormi, măicuța mea albită,
Dormi, măicuța mea iubită!

Mama în casa noastră

Ne supărăm pe ea
Că nu vede bine
Atunci când
Strică paharul
De cristal.

Ne supărăm pe ea
Că nu vede bine

Atunci când în loc de pâine smolită
Pâine albă ne-aduce.

Ne supărăm pe ea
Că umblă încet
Atunci când

Ne face curat prin casă
Și oaspeții trebuie
Să vină.

Ne bucurăm
Că nu vede bine,
Atunci când
Ne sărutăm soațele tinere.

Ne bucurăm
Că n-aude bine,
Atunci când
Ne spunem cuvinte
De dragoste.

Ne bucurăm
Că pe scări se urcă încet,
Atunci când
Nu mai putem să ne smulgem
Din îmbrățișările
Mai dulci ca poamele.

Oh, mamele noastre,
Mamele!

Cutremur

Mama intră-n mare.
Asfințire lină.
Sfintei mari întinderi
Cuvios se-nchină.

Alb împrăștiate
Pletele-i pe valuri
Coperă, o, marea...
Pruncii fug pe maluri.

În adânc nurora
Cu închise pleoape,
Ca o stea prelungă,
Șerpuie sub ape.

O, dar ce cutremur
Când pe valuri urcă
Și cu părul mamei
Părul ei se-ncurcă!

Această ramură

Lui Nichita Stănescu

Mai mult, frumoaso,
Ce-aș putea să-ți cer —
Ce-mi dăruie tu puțin e?!
O, dacă-s pasăre,
Sub cer
Suflarea ta mă ține!

Iar părul tău înrourat
Ca busuiocul
Sfințește aerul de sus
În care-mi sting norocul.

Ca frunzele din cer
Cobor
Genele tale, sfânto,
Sărutând pasărea în zbor
Și locul unde cântă.

Valuri-valuri, glasul tău
Pururi vântul mi-l aduce
Și-mi presur rana cu pământ:
Cu-ale tale urme, dulceo.

Lucian Blaga

Numele-acest
are ceva în el
care sună nespus de frumos —
e ca și cum
boabele copiilor
care ne seamănă de sărbători
s-ar lovi de trupul unei viori.

Numele-acest
Are ceva nespus de limpede-n el —
e ca și cum
te-ai uita la o stea
prin altă stea.

Numele acest
are în el ceva amețitor de adânc—

e ca și cum te-ai uita
în oglinda unei fântâni
prin altă fântână.

Numele-acest
e ca streășina casei noastre —
pe fiecare literă a lui
rândunica își poate clădi
cuiburi de lut.

Lucian Blaga.
1968

Prin mine, un cântec

“Mare e moartea”

Rilke

Mare ești, moarte,
Dar singură, tu.
Eu am vatră unde iubi,
Tu nu, tu nu.

Ce dulce este pe câmp
A ciocârliei umbră,
Ce verzi sunt pomii prin care
Melcii stelelor umblă!

Ce dulce-i femeia
Care-mi născu!

Prin mine un cântec de dor
A trecut chiar acu.
Eu am țară unde să mor,
Tu nu, tu nu.

Motiv popular ucrainean

Nu mai e măicuța...
Frunzele cobor.
Singurei, copiii
Nu mai pot de dor.

Și-au pornit să cate
Un zugrăvitor,
Care să le-ntoarcă
Pe măicuța lor.

Mari zugravi din lume
Iată c-au sosit.
Și pe albul casei
O au zugrăvit.

I-au scris ochii, fața,
Părul însurit.
Numai vorba mamei
Nu au zugrăvit.

Spre chipul tău

Departa nu alerg ca râul,
Că cine uită se destramă.

Cu roua spicului sub pleoape
Mă-ntorc spre ce mi-e sfânt și-aproape:

Spre chipul tău de aur, mamă,
Și-mi curge sufletul ca grâul.

Pasărea

Când s-a întors
La puii ei cu hrana,
Găsise cuibul gol
Și amuțit.
I-a căutat
Până-i albise pana,
Și-n cioc
Semița a-ncolțit.

Poem

Există o pasăre singură,
există o pasăre
care cântă sus până când
mamă devine și piere.

Există niște pui singuratici,
există, o, niște pui
care țipă sus până când
mama le-nvie.

Există un cuib somnambul,
există un cuib
care umblă noaptea
pe marginea crengii și-a frunzei.

Există o iarbă ce-ajunge la cuib,
există o limpede iarbă,
cu ea copiii și pasărea-mumă
se spală pe ochi dimineața.

Când te întorci

Când te întorci,
iubireo,
adu-mi privighetoarea
făgăduită.
Dar adu-mi-o împreună
cu ramura
pe care cântă.
Prea repede nu veni —
pasărea vei stârni.
Prea încet nu păși —
frunza va gălbeni.

Poem în munți

*“Caut apă
În care te-ai oglindit”
Ion Mircea*

La munte izvorul
Din cer izvorăște.
Ca sufletul mamei,
Ca sfântul ei grai
În care te văd
Fără de moarte.
Acolo, iubito,
Cetina leagănă
Mireasma pletelor tale.
Dulcea suflare a lor
Apropie cerul de oameni.
Și eu în

Adâncu-i cel rodnic
Ca-n lumina ochilor tăi
Fără de moarte mă văd.

E-o liniște iubirea?

E-o liniște iubirea?
Mi-s pletele albite.
Și tulbure mi-e somnul
Ca între două pite.

Nu știu: răsare iarba,
Mai curg pe văi izvoare?!
Depart ești de mine
Cum Luna e de Soare.

Pier stele neatînse.
Noi stele se vor naște.
Am cunoscut durerea,
Nu am ce mai cunoaște.

Alt cântec

Pe alta, nu pe tine,
Se cade să cuprind —
Tu brațele-mi legaseși
Cu-al mamei păr de-argint,

Ce l-ai tăiat în noapte
La ora de mister

Cu lama unei stele
Desprinse de pe cer.

Mai plouă sus în ceruri
Și ninge pre pământ,
Nu sunt atât de tânăr,
Dar nici bătrân nu sunt.

Încerc să rup strânsoarea —
Îmi cade brațul slab...
Și părul ce mă curmă
Se face tot mai alb.

Vântu-n care zbor

Vântu-n care zbor, vânt cald,
Încă n-a venit.

Apa-n care eu mă scald
Încă n-a venit.

Cântu-n care-mbătrânesc
Încă n-a venit.

Sufletul care-l iubesc
Încă n-a venit.

Mai bine

Mai bine mă cunoaște
Cea care ură-mi poartă.
Ea știe când și unde
M-am îndreptat din poartă;
Prin care munți voi trece
Și peste care ape,
Ce țin ascuns sub frunte,
Ce tainui sub pleoape.
Nici tu care mă-nlănțui
Cu brațele, iubito,
Căzând cu dor la pieptu-mi
Ca lacrima, topită;
Nici moartea, că e moarte,
Și cântă-adânc în mine,
Nici ea chiar nu mă știe
Așa de-ntreg și bine.

* * *

Gândindu-mă la tine, la chipul tău,
Am visat-o pe soră-mea,
Bindecuvântând din depărtări prutene
Reazemul de taină care-mi ești,
Iubirea-mi pentru frumusețea ta.
Eu știu, mi-a spus, că-ți e mai drag
Lujerul
Acela de femeie... Dar nu mă supăr.

Sus

Lui Vasile Levițchi

În munții cu brazi
Alb răsărit.
Orice necaz
M-a părăsit.

Am văzut veșnicia —
Era singură.
Tăcută
Ca laptele mamei.

Întregul cer

Ferice de tine, cartofule, —
de întregul pământ
ești îmbrățișat!

Ferice de tine, mărule —
de aerul întreg
tu ești înconjurat!

Se mulțumește omul
cu o bucată de pământ,
dar o bucată de cer
cum să-ți ajungă?!
—

Versurile albe

Nu poți să smulgi din aer
Al mierlei cântec spus.
De vorba mamei gura-mi
S-o depărtezi nu poți.

Nu poți din ape smulge
Un soare oglindit.
De mine chipul mamei
Să îl despartî nu poți.

* * *

Tu îmbrăcată mireasă,
Eu îmbrăcat în cuvânt.
Sângele lui, al eroului,
Înveșmântat în vânt.
Pomul îngrădit cu mireasmă,
Sufletul mamei — cu niște cocori.

Atât de fără
Apărare cu toții!

Și totuși,
Pe stâncile zilei,
Biruitori!

Dreapta laudă

Sus ramura bradului,
Jos creanga mărilor:
Două brațe
Veșnic spre mine întinse.
Sus steaua,
Jos pâinea:
Doi ochi veșnic deschiși
Ca ochii tăi, mamă.

Dar tu

Pe câmpul cu
pomi ciudați de tabac
tăcută înaintezi.
Limbi verzi ca de șerpi uriași
ființa ta înconjoară.
Dar tu înaintezi.
Nu mai vine, mamă,
nimeni din urmă,
afară de pâinea ta
învelită-n ștergar
și cerul, din spate,
eliberat
de frunzele mari.
Doamne,
cât cer
deasupra unei singure
pâini!

Când sunt eu lângă mama

Când sunt eu lângă mama,
somnia ei pe deal e adânc,
în rănilor palmelor ei ciocârliă
poate să-și lase ouăle.

Ai, ai,
umbra păsării-n amiază
palma mamei bandajează!

Când sunt eu lângă ea,
mama doarme cu capul
pe tremurul frunzei de poamă.
Fierbîntea ei respirație
rotește pe cer Soarele, Luna.

Ai, ai,
s-a lipit de ceruri Luna
ca obrazul meu de muma!

* * *

Un fulger în noapte
A lumina chipul mamei
Și fața pâinii,
Aflată pe masă.
Se rugau parcă-amândouă.
Dormeam cu toții adânc
Cu fața în jos.
Treze erau numai ele,
Cu ochii la ploaia cu piatră.

Acasă. 1968

Matinale secunde
Picură, cling-cling,
Pe coasele dezumbrii.
Zorii pe frunte
Sarea îmi ling,
Cea a iubirii.

Zvârlugi de lumină
Pe lacrima apei, pe râu.
Pașii de frunză ai mamei.
Dimineață. Puțină
Ca o mână de grâu
În zilele foamei.

O, mamă

Lui Ion Ungureanu

A venit primăvara.
Umbra sufletului tău
Pe setea inimii mele
În chip de ploaie albastră
Coboară.

Vreme trece, vreme vine...

A venit vara,
Umbra sufletului tău
Pe tremurul inimii mele
În chip de spice de aur
Se-aplecă.

Vreme trece, vreme vine...

A venit toamna.
Umbra sufletului tău
Pe tremurul inimii mele
În chip de măr roșu
Se clatină.

Vreme trece, vreme vine...

M-a strigat cineva?

Totul e îndoielnic —
Chiar și ochii acei.
Poate nu-s ai iubitei,
Poate-ai altei femei.

Totul e îndoielnic —
Chiar și rana.
Poate că nu o port eu,
Poate că mama.

Totul e îndoielnic —
Chiar și izvorul.
Poate că nu el se-aude.
Poate că dorul.

Nici o stea

Nici o stea nu este săracă
Atâta timp cât se vede.
Nici un neam — nevoiaș,
Cât are un cântec, un grai.

Să ai un lăcaș propriu,
Un grai al tău, din adânc,
O, memorie proprie —
Iată ce este Patria.

Hei! Ce cauți acolo sus?!
Bocancul spaimei cerul a spart.
Pământ bun, negru,
Alunecă dus de șuvoaie.

Mulțumește mamei!
Câtă vreme rămân
Mamele jos pe pământ,
Nici o țară nu este săracă.

* * *

Ah, tot mai liniștit mi-e verbul
Și dragostea și-a mea viață.
Ca floarea pomului pe apă
Îmi curge somnul lin pe față.
Arată-mi-se-n vis un cântec,
Îl cânt cum cântă numai dorul:
“Ta-mi lacrima, dar ochii lasă-mi,

Ia apa, dar să-mi lași izvorul”.
“Ești trist, te pregătești de iarnă?”
Iubita parcă mă întreabă,
Iar eu, senin, răspundu-i parcă:
“Mă pregătesc de flori și iarbă”.

Iubito

Ceea ce, neauzit,
Din ramuri cade
Sunt frunzele noastre.
Dar mărul?
Mărul de aur?

Ceea ce, îndepărtat,
Sună în cântec
Sunt cuvintele noastre.
Dar cântecul?
Sărbătorile lui?

Ceea ce, clar,
Spre mare aleargă
Sunt izvoarele noastre.
Dar marea?
Întinsul ei liber?

Al cui e cerul,
Liniștea lui?
Când stelele care cad
Sunt stelele noastre,
De jale căzând.

Spartă zace oglinda
Zilelor în care
Uluit descopeream
Chipul tău fără seamăn,
Dragostea.

Sunt ochii mei și-ai tăi
Cei care trist acum
Spre tăcere se-nchid.
Tăcere
Căzând pe tăcere se-aude.

Iubito!

De-acum

De-acum aş putea
Și fără picioare trăi,
Da, fără de ele —
La cine vroiam să ajung
Am ajuns.

Și fără de ochi,
Da, fără de ei,
Aș putea să trăiesc —
Pe cine vroiam să văd
Am văzut.

Și fără de mâini
Aș putea să trăiesc,
Da, fără de ele —

Pe cine vroiam să cuprind
Am cuprins.

De-acum și singur, iubito,
Ca o pată de sânge pe lespezi,
Ca o stea ce cade-n neant,
Ca un vultur pe munți, —
Da, singur
Aș putea să trăiesc.

Cântec de dragoste

Ai pescuit
soarele meu în zori
și i-ai scos
icrele roșii.

Ai pescuit
dealul meu
și i-ai scos
icrele negre.

În jarul
cântecului ei
se coace pâinea privighetorii:
rumenă roză.

Iar tu
cu-nnegurare ascuți
glasul ei rourat
și cântecul meu:
“Ferice de cel

care se mulțumește
c-o pâine
muiată-n uleiul liniștii!”

Am rupt acest trandafir

Rostesc cuvinte
Ca să iau aer.
Adorm,
Ca să nu mai știu.

Tai pâine,
S-o bucur pe mama.
Ascult mierla,
Ca să nu mint.

Mă uit la tei,
Ca să nu uit.
Am rupt acest
trandafir. De ce?

Harfa

Să cânte pot (credeam) chiar șerpui.
I-am pus ca grave strune harpei
Alătura de coarda poamei
Și sfântul fir de păr al mamei.
Cu harpa stam sub mere coapte.
Ei blând cântau. Ci-n neagra noapte,
Trecând prin codru, singuratec,

Au prins a șuiera sălbatec,
Săreau să-mi muște mâna, fața,
Să-i sugă cântecului viața.
Sunai al mamei păr sub cetini,
Veniră-n fugă-atunci prieteni.
Când mă trezisem ca din vise,
Văzui c-o strună-ncărunțise.

Cămășile

A fost război.
Ecoul lui
Și-acum mai este viu.
Cămăși mai vechi, mai noi —
Amară amintire de la fiu.

De-atâtea ori fiind
Pe la izvor spălate
S-a ros de-acum uzorul
Și, alb, bumbacul
S-a rărit în spate
Și nu le-a îmbrăcat de mult
Feciorul.
Cămăși mai vechi, mai noi —
A fost război.
Ci maica lui
De ani prea lungi de-a rândul
Tot vine la izvoare:
Ea și gândul:
Și iar luând cămășile în poală,
De cum ajunge sâmbăta,

Le spală.
Căci mâine
Fac băieții horă-n sat,
Și fete multe-s:
Câte-n flori albine.
Și-atunci băiatul ei, cel drag băiat,
Cu ce se-mbracă, bunul,
Dacă vine?

Și pâinea

Și pâinea e o fericire.
Am văzut văduve tinere
După război
Dormind sub focul amiezii
În câmp
Cu obrazul lipit
De fața smolită a pâinii,
Ca lângă bărbat.
Da, și pâinea e o fericire.
Am văzut văduve tinere
După război
Venind de la câmp
Cu pâinea-n șervet neatinsă,
Ca să nu fie singure.

* * *

Cămașa ta e la fel
Cu cea a soldatului,
Ah, firule de iarbă!

Cum de nu bocănești pământul cu talpa
Și tu,
Cum de n-ai și tu general
Fiind la fel îmbrăcat
Ca soldatul?
Cum de-ți păstrezi mirosul,
Frumosul tău miros de iarbă?
Cum de nu miroși
A bocanc, bunăoară,
A bocanc mășăluind?
— Încotro, soldățeilor verzi,
Subțireilor?
Încotro țineți calea
Neauziți, nesimțiți?
— Spre toamnă, poete,
Spre galbenul ei liniștit,
Generale!

* * *

Stau înfipte în glob
Săbioarele
Ca în pieptul pernuței
Acele.
Ce mai cârpim azi,
Omule?!
Cămașa verde
A verii,
Cămașa albă
A iernii,

Rupte și una și alta?!
Pământul zdrențuit
De puhoaie,
Spintecat de cutremure?!
Sufletul rănit?!

Stau înfipite în glob
Săbioarele.
Și-aproape că
Nu mai e loc
Pentru pana poetului.

Liniștea

Lui Vasile Vasilache

Liniștea.
Cu gura fagure auriu,
Cu ochii mari
Ca floarea-soarelui.
Liniștea — ca un sărut.
Ca un drag trandafir
Supărat pe mireasma lui.

Ca o rumenă pâine-n cuptor.
Ca sufletul pietrei.
Ca numele mamei în câmp.

Ca o iarbă
Minată cu
Ouă de privighetoare.

Ca o planetă-n zori
În care toate țările
S-au împăcat între ele.

Liniștea.

Ars poetica

Merg eu dimineța, în frunte,
Cu spicele albe în brațe
Ale părului mamei.
Mergi tu după mine, iubito,
Cu spicul fierbinte la piept
Al lacrimii tale.

Vine moartea din urmă
Cu spicele roșii în brațe
Ale sângelui meu —
Ea care nimic niciodată
Nu înapoiază.
Și toți suntem luminați
De-o bucurie neînțeleasă.

Locuiesc

Locuiesc la marginea
Unei iubiri.
La mijlocul ei
Trăiește credința mea.

Locuiesc la marginea
Unui cântec.
La mijlocul lui
Trăiește speranța mea.

Locuiesc la marginea
Unei pâini.
La mijlocul ei —
Dragostea mea pentru voi.

Într-o pită, mierla..

Într-o pită
Mierla cânta,
În miezul ei.
Afară cântecul nu răzbătea.
Să cânti într-o pâine
Nu e ușor. Nu e ușor
Să cânti
În ceața ei albă.
“Ah, unde ești, margine?!”

Sălbatecul

Și el din mamă s-a născut
Ciudat
A plâns și el la început
Ciudat
Cânta și dânsul uneori
Ciudat

Sorbea mireasma și de flori
Ciudat
Ciudat și el își amintea
Ciudat
De-un feciorelnic trup de nea
Ciudat
Privea și cerul înstelat
Ciudat
Ciudat că nu m-a devorat
Ciudat.

Interior

Zice corbul negru,
Negru ca un hâu:
— Tu de ce iertării
Nu pleci capul tău?
— N-am spurcat fântână,
N-am răpit lăicer,
Corbule, iertare
Eu de ce să-ți cer?

Zice corbul negru,
Corbul uneori
— Sus de ce ții capul,
De ce nu-l cobori?
— N-am ucis pe nimeni,
Numai am născut,
De ce-aș merge oare
Gârbov și scăzut?

Vine corbul, suflă
Într-un colț de nai,
Întrebând ironic:
“Tot mai cânti? Ei, hai!”

— Cum să nu-mi cânt draga
Și izvorul clar?
N-am ucis pe nimeni,
Nici pe tine chiar!

Zice corbul negru,
Cel în mine stând,
Câte vrei și nu vrei
Zice ani la rând.

Și eu ani în șir
Zic înverșunat
C-am să-l dau afară
Și-ncă nu l-am dat.

* * *

Ascultă, mulgătorule de zăr
Și cocoșatule sub temenele!
Eu știu că stai ca viermele în măr
În miezul vorbei și suflării mele.

Eu știu. Deși-al minciunii păr rărit
Îl prinzi abil în vreo locală spelcă
Și cânti șiragul chiar, de mărgărit,
Și-ți pui și vechea doină ca pestelcă.

O Iudă ești! Cu Iuda te compar
Ce, după ce mi-ai pustiit și cina,
Iubirii mele ce-o urăști barbar
Ca unei boli îi pipăi lung pricina.
Mi-o dai și la röntgen din când în când
Și-i cercetezi și măduva și coasta.
Iar eu mai cânt de maică și pământ —
Se cere oare voie pentru asta?!

Iar eu mai cânt! Nimica alt' nu cer!
Iar eu mai cânt de lumea cea frumoasă
Sub trandafirul grijilor, din cer,
Cu lumânarea liniștii pe masă.

De pace dornic sunt și de târziu,
Ci flacăra se-agită a curmare.
Ascultă, omulețule, eu știu,
Eu știu că tu îmi suflă-n lumânare.

Floarea-soarelui

Lui Vladimir Curbet

Într-o tânără grădină
Dintr-un sat frumos, bogat,
Am văzut o răsărită
Căreia ochii i-au legat.

Înțeleg că nu degeaba,
Ci de păsări care zbor.
Totuși e neomenește
Să legi ochii unei flori.

Nu mai știe-n care parte
E acuma Soarele.
Amărâtă se gândește:
“Poate că nici nu mai e!”

Doamne, cum sluțit-am floarea,
O am cunoscut abia.
Ieri, crăiasă fără seamăn,
Azi te poate speria.

Un copil de ea aseară
Chiar s-a speriat puțin.
Latră-n fața ei cățelul
Ca la dușman și străin.

E și pâine, și la pâine,
Și căsuță, și cărbuni.
Dar ceva în viața asta
Nu-i la cale, oameni buni.

Nu-i la cale, cum să fie,
Dacă, omule, în loc
Să-i spui florii: “Bună ziua”,
Îi pui cârpele la ochi.

Elei, soro, cum îmi vine
Cârpa de pe ochi să-ți scot,
Să fugim și să-ne-ascundem
Și de bine, și de tot.

Să luăm cu noi și cucul
Care-a mai rămas pe lunci.
Să vedem ce-a zice omul,
Să vedem ce-a zice-atunci?!

Pomul

*“Și nu te am la îndemână
Decât pe tine, poezie.”
Grigore Hagiu*

Ați văzut pom
Să nu aibă rădăcini?
Pom care să nu înflorească?
Pentru că, vezi bine,
Are alte griji, mai de seamă?

Ați văzut pom să răcnească,
Să trăncănească din frunze?
Să-și sune altfel foile,
Când vântul își schimbă direcția?!

Ați văzut pom
Să zgârie cu gheara
Icoana soarelui de sus?
Pom să nu-i sângere frunza,
Când vine toamna și-nghetul?!

Iartă-mă...

Iartă-mă, Doamne,
că-ți hulesc pâinea...
Dar orice pită
e o gură fără cuvânt.
Nu te mai pot vedea
de atâta fum
în care pâini se coc!

De ce nu ne-ai dat
altceva-n loc?
De pildă, raza de soare,
pe ea să o ronțai blând,
iar cine își doarme ziua
să rămâie flămând.
Stăpâne,
mi-i gura pecetluită
c-o pâine.

* * *

Un mut
traversează strada-n amurg.
Îl văd zilnic
pe aceeași stradă,
cu aceeași pâine în mână
pe care-o ține strâns
aproape mușcând-o
cu cele cinci unghii.
Însoțește-o femeie,
aceeași,
vorbindu-i ceva.
Vorbește numai c-o mână:
cu cea liberă.
Adică pe jumătate.
Are-o palmă foarte mare,
de sub ea
pâinea-și arată doar o margine:
spinare-ncordată
de lup păduratec

sau crai-nou pe cer?!
Ah, nimeni nîcîcînd nu va şti
ce înseamnă în ochii mutului
pâinea ce-o duce:
o floare?
o stea?
o gheară mai mare?
Nimeni nîcîcînd nu va şti
dacă pâinea-i împodobeste mâna
sau i-o fură.
Un mut
traversează strada-n amurg.
Ziua-şi îngihite pâinea ei:
soarele sîngeriu,
mutul şi-o va înghiţi pe-a lui.
Ce-a spus oare soarelui mutul?
Şi ziua oare ce-a spus?!

Umbra de aur

Pentru Ştefan Aug. Doinaş

Vatră
Lumina îmi este.
(Şi întunericul la fel!)
Ah, razele dalbe-ale ei
Care-ndulcesc
Chipu-mi de salcie aspră
Şi încălzesc piatra
Pe care se lasă mama
Trudită!
Şi suflarea ei aurie de sus

Dezmorțind
Degeratele ramurii degete!
Ah, lama cuțitului ei
Cu-al cărei tăiș
Bucățesc pâinea pe masă,
Cioplesc dulcele doinelor lemn!
Eu nu îngrădesc lumina,
Ci întunericul:
Taina mea.
Poți intra, îți îngădui,
În limpedea lumină ce-o am.
Dar nu și în
Liniștea nopții,
Lin legându-se
Ca o trestie tristă.

Despre fericire

Sunt fericit
Că n-am cântat păunii.
Cântat-am mărul înflorit:
Cel rușinându-se
De trupul gol al Lunii,
Izvorul care reînvață
De unde vine,
Când s-a fost născut
Și malul sfredelit
De țipătul durut
Pe care-l dau lăstunii.
Sunt fericit

C-am plâns ori
M-am bătut în vatră
Cu hoarda
Ploilor de piatră,
C-am încălzit
Cu sângele-mi rănit
Pământul
(Ori poate-mi încălzii
Mormântul?!),
C-am fost o trestie
Cu-ndurerată pleoapă
În aer jumătate
Și jumătate-n apă.
Sunt fericit
C-aud cum sună-n față,
Prea tainic și integru,
Un cântec drag,
Atât de cunoscut,
Și că mă latră-n urmă
Cu cerul gurii negru
Prăpastia
Pe care zburător
O am trecut;
Că nu aurul eu număr,
Ci stelele din cer
Și-n lacrima de lut —
Străbunii.
Erou nu sunt,
Măririi nu cer,
Sunt fericit
Că n-am cântat păunii.

Steaua de vineri

Ala-bala, prin aluni,
Unde ești, copile-luni?!

Și tu, copilandre-marți,
Cu mari ochii tăi mirați?!

Și tu, miercure, ah, floare —
Adolescență visătoare?!

Și tu, joie mohorâtă —
Tineretea mea pierdută?!

Nu pleca, vinere, încă
Nu! Stea matură, adâncă!

C-o să vină sâmbăta
Cu rece suflarea sa

Și-o să-mi lase geana stinsă
Și-n duminici gura ninsă.

Cu viața, cu dorul

*“Cine mă vede cântând
Crede că n-am nici un gând.”*

Folclor

M-am amestecat cu viața
Ca noaptea cu dimineța.

M-am amestecat cu cântul
Ca mormântul cu pământul.

M-am amestecat cu dorul
Ca sângele cu izvorul.

M-am amestecat cu tine
Ce se-așteaptă cu ce vine.

Casa

Oamenii la noi
Primăvara
Scot din malul Prutului
Lut pentru casă:
Îi scot pe străbunii noștri
Prefăcuți în lut.
Pe urmă,
Frământă, dureros, lutul
Până când
Le sângeră picioarele.
Apoi
Femeile pictează pe horn
Cocoși și flori stilizate,
Bărbații sparg podul
Să treacă lumina electrică,
Bătrânii se încălzesc
Cu spatele la sobă,
Copiii zgârie obrazul pereților
Și fac pipi pe fața casei.
Iar lutul
Scade tot mai mult,
Și gropile acele, pe sub pământ,

Înaintează tot mai mult
Către sat.
Și vine o primăvară
Când lumea se aude săpând
Chiar sub casa ta.
Atunci copiii tăi
Scot din casa cea mare covorul
Și se mută la margine de sat
Unde-și fac o
Casă nouă.

Mama în câmp

Peste dealul de-aramă
Curge soare-asfințit.
“Odihnește-te, mamă, —
Pot rosti, în sfârșit.

Mai trăiește la mine,
Sfântul grai să-l ascult.
Albei tale lumine
Închina-mă-voi mult.”

Ea se șterge cu mâna
De sudoare și mit,
Coperind cu țărână
Chipul ei ostenit.

* * *

Se încălzește cerul, mamă,
De la mâinile tale,
Se iluminează-n adânc,
Își liniștește
Nemărginirea.
Iată o stea
S-a desprins de vecie
Topindu-și făptura-n neant.
Dar nu de stele
Se pustiește cerul,
Ci de mâinile tale
Căzând spre pământ.
Nimic, ah, mai îndepărtat
Ca cerul,
Ca adâncul de sus,
Fără de mâinile tale,
Mamă!

* * *

Chipul tău, mamă,
Ca o mie
De privighetori rănite,
Ochii tăi
În care s-au întâmplat
Toate
Câte se pot întâmpla
Pe lume!
Lacrima ta:
Diamant ce taie-n două

Oglinda zilei.
Nedespărțită de cer
Ca apa de uscat,
Locuiești o casă
Cu două ferestre:
Una ce dă spre viață,
Alta cu fața spre moarte
La fel de limpezi amândouă.
O, mamă,
Spre mine mâinile-ți întinde:
Spre cel
Care cu dor te-așteaptă,
Și ție apropiindu-mă,
Apropie-mă liniștii ce ești.
Acum și-ntotdeauna.

Poeții

Lui Anatol Codru

Poeții sunt copiii naturii.
Nimic mai trist, mai dureros
Decât poetul
Rămas orfan de mamă.
În locul versului ce n-a
Venit, iubita vine
Decât cântecul și mai frumoasă.
În locul fratelui ce te-a
Trădat, alt frate vine.
Dar cine,
Cine-n locul ei
Să vină ar putea —
În locul mamei?!

În lipsă de cuvânt,
Cum spune cântărețul,
Poetul își lasă capul
Pe umăr.
E-atâta liniște-n casa mamei,
Că se-aude în jur murmurând
Plânsul himei.

Litanii pentru orgă

*“Nu suntem săraci de-avere,
Da’ săraci de mângâiere.”*

Folclor

Stau cu trombonul unii
În jurul gâtului încolăcit:
Juvăț de aur.
Stau alții ca nebunii
Cu pânza unui verb
Tot zădărând un taur.
Stau unii pe aur,
Pe jăratecul lui.
Pe riscul cel mare
Stau alții,
Pe gheața lui de cristal.
Și-având doar cu moartea
Relații,
Stă maică-mea într-un spital.

* * *

Cum nu sunt doi pomi
Întocmai la fel,
Și nici două popoare;
Cum nu se aseamănă perfect
Cicoare cu cicoare —
Astfel, maică, și tu
Ești unică-n lume,
În sufletul meu,
În cântul
Ce-mi bate sub tâmple.

Nimeni nu
Poate golul să-l umple,
Golul ce-l lași —
Nici cântecul meu,
Nici popularul meu nume,
Nici țara chiar, care
La fel mi-e de scumpă și ea.
Rămâi.
Mai rămâi.
Nu pleca.

* * *

Puternic nu sunt.
Nu pot fi de față
Cu sângele meu
Când este rănit.

Nu îndrăznesc
Să calc în picioare
Vipera ce m-a încolțit.
Nu pot până la capăt
Cântecul duce.
Scriind,
Parcă-aș ara cu o cruce.

Dorm iepurește și-mi pare
Că nu mai vin zorii.
Înghiț fără
Lâna albă-a ninsorii.

Tulbure, Doamne,
Mi-ar rătăci sufletul,
Tulbure și-mpărățiat,
Cocoșul de aur al cerului
De l-aș găsi dimineța tăiat.

Puternic nu sunt
Nu pot o casă dura,
O cruce nu pot ciopli.
Cocorii se duc
Și nu-i pot opri.
Stelele cad
Și nu le pot la loc țintui.

Vremea ca viscolul te-acoperă —
Cum să te apăr, mamă: fluture fericit,
Soare
În aceeași clipă
Răsărit și-asfințit?!

* * *

Trudite cât țara întreagă,
Mănuțele tale de ceară
În noaptea cea neagră,
În noaptea cea neagră
Odihnescu-se prima oară.

Prima oară
Sărut mâinile tale
Din care ierbi vor răsare.
Mi-i plină ființa de jale
Ca trupul mării de sare.

* * *

Tristă dimineață
De duminică mare.
Îmi izvorăște pe față
Steaua cea de sare.

Privesc cu durere la
Verzile săbioare
De porumb din grădina ta,
Doamne, care
Nu te mai pot apăra.

Întregul nu mai e întreg.
Strig:
Sunt cel mai fără de noroc!
Deși înțeleg, înțeleg
Că toți suntem un lemn
De foc.

* * *

A căzut cerul din ochii tăi
Și s-a fărâmițat.
A căzut de pe fața ta soarele
Și-a înghețat.

Încremenit e vântul cel răcoros
Fără harnicele tale mâini.
Căutându-te pe tine,
S-au tăinuit izvoarele-n țărâni.

Ca un pom doborât
Însuși graiul
Parcă se aude căzând.
Doamne, atât de singur,
Atât de singur
N-am fost nicicând!

* * *

Nu-mi ajung ochi să te plâng,
Nici cuvinte nu-mi ajung.
Drumul meu sub cer e scurt,
Drumul tău în pământ e lung.

Mă doare căsuța,
Grădina ta verde,
Toate
Câte-au rămas fără tine
Mă dor.
Nu-mi mai e dor de nimic, mamă,
Numai de tine mi-i dor.

* * *

Nu am, moarte, cu tine nimic,
Eu nici măcar nu te urăsc
Cum te blestemă unii, vreau să zic,
La fel cum lumina părăsc.

Dar ce-ai face tu și cum ai trăi
De-ai avea mamă și-ar muri,
Ce-ai face tu și cum ar fi
De-ai avea copii și-ar muri?!

Nu am, moarte, cu tine nimic,
Eu nici măcar nu te urăsc.
Vei fi mare tu, eu voi fi mic
Dar numai din propria-mi viață trăiesc.

Nu frică, nu teamă —
Milă de tine mi-i,
Că n-ai avut niciodată mamă,
Că n-ai avut niciodată copii.

* * *

Te-ai scufundat
În veșnicie,
În apele ei,
Ca-n aerul de sus
Mirozna florilor de tei,
Ca iarba toamnei
În pământ,
Ca taina tremurândă-n

Tăcerea unui cânt;
Ca ochiul păsării
În somn,
Tu care parcă spui:
Lăsați-mă puțin
Să dorm.
Ca cellalt gând al meu
Te-aștept să te întorci
Cu bucuroase vești,
De varul vechi să răzui
Această zi,
Cu zâmbetul tău cald
S-o zugrăvești.
Te-aștept să te întorci.

* * *

În noaptea cea rece,
În ziua mai caldă
Nimic nu detest.
Există lumea cealaltă
Cât timp
Există pământul acest.

Suflet scăzut,
Idee înaltă.
Dar
Încă-i frumos în cânt.
Există lumea cealaltă
Cât timp
Există acest pământ.

Doine se-aud. Tresaltă
Întinderi cerești.
Există lumea cealaltă
Cât timp, mamă,
În noi viețuiești.

* * *

Lipsești dintre lumine,
Dar nu lipsești din mine.

Lipsești de la fereastră,
Dar nu din limba noastră.

Lipsești din blânda seară,
Dar nu lipsești din țară.

Plecată ești în moarte
Ci-aproape, nu departe.

*Inscripție
pe cartea copilăriei*

Lui Mircea Sântimbreanu

Sunt vechi
Ca taina și ca marea.
Ca raza cea de sus
A bolții.
În mine
N-a murit mirarea
Chiar dacă
Mă răniră colții.

Sunt vechi,
Cu lacrima de-o seamă,
Cea de la care-mi
Iau ființă.
Iubirii îi dau chip
De mamă
Și urii
Chip de suferință.

Caut umbra

“E tot mai mică ziua.”

Ion Horea

Pierzând pe mama,
Mi-a rămas Patria.
Dar nu mai sunt copil
De atunci.

Caut umbra copilăriei,
Caut umbra măsuței
În iarba de-acasă
Și scăunelul pierdut.

Cine-a găsit
Un scăunel cu trei picioare,
Să-l întoarcă poetului.

Această Lună lină

Această Lună lină
De nu va răsări —
În locu-i răsări-va
Lin chipul maică-mi.

Acest, o, glas al mierlei
Pe ram de va muți,
În locul lui suna-va
Sfânt glasul maică-mi.

Această punte, Doamne,
De se va prăbuși,
Întinde-s-or în locu-i
Mâini două-a maică-mi.

Tu ești un geniu

Tu n-ai asemănare
În cele pământești.
Născând, tu ești un geniu,
Un geniu, mamă, ești.
Tu ești zămislitoarea,
Ești pomul numai vers,
Iar noi — de aur mere
Vărsate-n Univers.
Noi mere, iar tu paznic
Veghind din moși-strămoși
Să nu dea peste ele
Mistreții lăcomoși.

Învingătoare-n toate
Războaiele ce-au fost,
Tu ești eroul lumii
Și-al izbândirii rost.
Erou rămas tot mamă,
Tot legănând copii,
Cu teamă de războaie,
Cu frică de țării:
Că n-or trimite ploaie
Pe grâul omului
Sau or trimite brumă
Pe floarea pomului.

Erou ce ca un slujnic
Se porăie din zori
În casă și pe-afară
Cu fruntea în sudori,
Ce dă întâi la păsări
Și-apoi mănâncă el
Și dă întâi la floare
Să bea din cofăiel.
Tu ești un geniu, mamă,
Târziu recunoscut:
Abia atunci când iarbă
Ră sai din tristul lut.

Leac divin

Pentru Ioan Alexandru

Iubire! Tu, cea ocrotită
De dulcele luminii mirt,
Ca miezul unei sfinte azimi
De coaja ei doar ocrotit.

Înconjurată de lumină,
Tu însăși din lumină vii.
Pre tine doar te am pe lume
Și nu voi alte veșnicii.

Iubire! Ram de rouă sfântă,
Cânt unic, o, ce mă adaști!
Asupra-ngândurării mele
Tu nu plângi lacrima — o naști.

Mai sunt

Lui Laurențiu Fulga

Mai sunt în seara cea de aur...
Și-ascult pe malul de nisip
Cum lin, ca stelele pe munte,
Îți curge liniștea pe chip;
Cum iese raza din găoace
Spărgând al stelei limpezi ou,
Și cum se-acoperă mut apa
De roua unui cântec nou;
Cum cineva în aer, tainic,
La buze duce marea blând,
Cântând din ea ca dintr-o frunză
De dor țăriile umplând.

Un secol grăbit

*Prieteni mirați-vă-n grabă
Cât încă zăpada e albă.*

Mircea Dinescu

Plouă

Și umbrela mea

E în alt troleibuz.

Unul își uită umbrela,

Altul mănușile. Celălalt

Ușa deschisă. Celălalt

Crivățul deschis.

Unuia, de la etajul de sus,

Îi curge uncropul pe cap.

Altuia necurățenia.

În magazinul de mărfuri

O domnișoară își uită norocul

Învelit în hârtie de staniol.

Un chirurg uită foarfecul

În abdomenul meu.

Niște constructori

Uită neterminat drumul.

Un vânzător

Uită să ne întoarcă restul.

Ecoul uită cum să răspundă,

Spune: hau-hau! în loc de: hei-hei!

O minciună uită de unde vine

Și zice că vine din rai,

Ghicitoarea uită răspunsul,

Nebunul ce-a întrebat.

Unul își uită bucațica în gură,

Altul gura în bucațică.

Cineva are carte
Și uită că are și parte.
Un poet uită-a se naște,
Un călău uită să piară.
Plouă
Și umbrela mea e în alt troleibuz,
O inimă tânără uită să bată,
Un bocanc
Uită să-și mute pintenii
Din palma frunzei căzute.
Unul se culcă
Cu pieptul pustiu,
Uitându-și cerul afară,
Altul apucă de paloș cu mâna,
De-al lui ascuțiș,
Uitând că-i gol.
Unul uită începutul cântecului.
Altul niște cuvinte. Altul
Mama își uită.
Plouă
Și umbrela
E în alt troleibuz.
Unul își uită ochii pe altul.
Altul urechea sub ușă.
Unul uită unde se duce. Altul
De unde vine.
Gura uită de inimă.
Idea — de cel care o a născut.
Unul uită pe inima Hiroșimei
O bombă atomică
Altul uită să iasă din peșteră.

Se uită o făgăduință,
Un jurământ.
Niște flori
Uită să mai răsară,
Niște izvoare uită să curgă.
Încotro, globule,
Atât de grăbit,
Încotro atât de distrat?!

* * *

Să mergi cu tălpile goale
Pe fulger
Ca pe sârmă echilibratul,
Rezemat cu brațele de aer.
Să fii clarvăzătorul
Și temerarul și Christul

Aceasta-i iubirea
Cea mare
Transfigurată în dor.
Să fii izvorul zburător
Neabsorbit,
Ci oglindit de mare,
Străluminându-i chipul.

Coboară dincolo
Între coline.
Ajută înserarea,
Stăvilește nisipul.

* * *

Acest țintaș
E grozav —
El îmi retează lacrima
Fără ca glonte
Să-mi atingă ochiul.

Acest țintaș
E nemaipomenit —
El poate dintr-o ochire
Să-mi zboare mărul
Din creștet
Fără ca glonte
Să-mi zgârie țeasta.

Acest țintaș harnic
Ochește acum
În sufletul meu
Cel fluturând ca o frunză
Pe buzele mele.

Metafora

Lui Mircea Radu Iacoban

Beau miedul Soarelui
Din cupa de aur.
“Bună dimineața, miere de râu
Cu prundul de grâu!”

Întors în anii copii, călăresc
Calul mărului către cocori

Până când trupul său
Se umple de-o albă și sfântă
Sudoare: de flori.
Mă uit
Cum fire de-argint, lichide,
Leagă cerul de pământ.

Admir mireasa
Teiului înflorit:
Albina.
La fel și rotunda planetă
A florii-soarelui
Cu cea mai deasă și calmă,
Cu cea mai cucernică și unită
Populație.

Văd iarba de vânt speriată
Și surâd unei dulci amintiri.
O fac să necheze
Pe cea care mi-e dragă
Și nu e în tot nesfârșitul
Cântec mai drag:
I-ha, i-ha!

Sălbătăciuni mici și dragi,
Îmi arunc în apă copiii,
În adâncă, strălimpedea
Apă a graiului —
Să văd cum înoată.

În drum spre oraș
Venind de la ai mei cei ai țărânei,

Îmi las capul
Pe caldul obraz al pâinii
Coaptă de sora
Și simt cum somnul mă fură.

Îmi las pe genunchi
Ostenitele brațe spre seară.
Ca două ramuri tăioase de brad
Care-au arat
Omățul sălbatic pe munți,
Vijelia.
Bucurii simple,
Dar care dorul de viață-mi aprind.

Și nu există moarte!
Pur și simplu cad frunzele
Spre a ne vedea mai bine
Când suntem departe.

Ascultați, mări copii

Lucruri ciudate astăzi
Se-ntâmplă în lume și-n sori.
Tună iarna și plouă,
Ninge vara pe flori.
Lucruri ciudate detot
Se-ntâmplă pe glob!

Crește-n balcon mărarul,
Acolo albină și stup.
Se amendează acel

Care trage în lup.
Lucruri stranii detot
Se-ntâmplă pe glob.

Scot unii miere, miere
Din iarba veninului.
Se șterg picioarele
De preșul vecinului.
Lucruri stranii detot
Se-ntâmplă pe glob!

Se vinde aer curat,
Se trage cu pușca în nor,
Unii nu se pot lăsa de fumat,
Alții își lasă țara ușor.
Lucruri stranii detot
Se-ntâmplă pe glob!

Împunsă-i de țeava puștii
Chitara lui Hara în omoplați.
Nu se mai fură fete,
Se fură bărbați.
Lucruri stranii detot
Se-ntâmplă pe glob!

Multe azi se întâmplă
În lumea cea pământescă:
Cel vârstnic se copilărește,
Copiii nu vor să se nască.
Lucruri stranii detot
Se-ntâmplă pe glob!

Armele-n lume, armele
Se răspândesc ca ciuma,
Periculoasă devine pădurea,
Periculoasă și Luna,
Lucruri stranii detot
Se-ntâmplă pe glob!

Sunt fântâni secrete
Din care bea numai tunul.
Cred că ascunde ceva
După coadă păunul.
Lucruri stranii detot
Se-ntâmplă pe glob!

Cred că e ceva montat
Și-n floarea aprilului.
Unicul loc liniștit
E ochiul copilului.
Lucruri stranii detot
Se-ntâmplă pe glob!

I se descarcă omului
Bombele în fața porții.
În lupta pentru pace sunt
Mobilizați copiii și morții.
Lucruri stranii detot
Se-ntâmplă pe glob!

“Ascultați, mări copiii!” —
Tot strigă spicul pe deal.
Dar nu mai e ascultat

Bunicul cel mondial.
Lucruri stranii detot
Se-ntâmplă pe glob!

Gonit ca un iepure, bietul,
De jos, din stea,
Pământul nu mai știe
În care parte s-o ia.
Lucruri stranii detot
Se-ntâmplă pe glob!

Latră câinii, gonașii
Răcnesc ca nebunii.
Răsună pe văi un bubuit,
Se-ntunecă văile lumii.
Lucruri stranii detot
Se-ntâmplă pe glob!

Nu, încă nu s-a tras
Din groaznice arme —
Pur și simplu, s-a rupt
Inima mamei.
Lucruri stranii detot
Se-ntâmplă pe glob!

Albina

*“Fericiți cei care pot zbură,
Pe care aerul îi iubeste și-i ține”
Marin Sorescu
Lui Iurie Sadovnic*

Mă-ntorc, o, soro, iar la tine
Cu vorbe cât mai pământești,
Căci unde nu ești tu nu-i bine,
Nici unde necântată ești.

Cuvine-se-n cuvânt de aur
Să te îmbrac și nu-l gădesc.
Nici nu știu cum să-ncep mai bine
Pe nimeni eu să nu jignesc.

Un bob de sare argintie
Ești poate pentru necuprins.
Ci pentru noi, pe-a zilei pâine,
Ești miera fără preț, ești vis.

Mai trudnic steag și mai cu pace
Nu am văzut și nici mai sfânt
Ca steagul roiului tău mare
În pomul țării fluturând.

Nu lași lumina dimineții
Să lucre singură în tei.
Dar nici cutez începe cântul
Naintea cântecului ei.

Trudești cât șapte bucuroasă
Și-ți place zborul fără șa

Și nimeni, nimeni nu-i în stare
Aripa-ți a o-ncătușa.

De tine-n suflet și în cuget
Legat la bine și la rău,
Aș vrea pe drumul cel din urmă
Să mă petreacă roiul tău.

Ce-aș mai putea să spun de tine?
Mi-ești cea mai dragă pre pământ,
Că nu te cațări sus la floare,
Ci zbori, de ea chemată blând.

Din viețuirea ta curată
Atâtea sunt a le-nvăța.
Nu rătăcește drum și cinste
Acel ce merge-n urma ta.

Ca Ștefan, neștiind săgeata
A o trimite lung în zbor,
Eu unde te oprești tu, soro,
Acolo stau să-nalț sobor.

Motto:

*Durerile noastre sunt multe,
Dar cea mai mare este să vezi.*

Lucian Blaga

SÂNGELE CRUCII
versuri sociale

Scrisoare din Basarabia

Cu vorba-mi strâmbă și pripită
Eu știu că te-am rănit spunând
Că mi-ai luat și grai și pită
Și-ai năvălit pe-al meu pământ.

În vremea putredă și goală
Pe mine, frate, cum să-ți spun,
Pe mine m-au mințit la școală
Că-mi ești dușman, nu frate bun.

Din Basarabia vă scriu,
Dulci frați de dincolo de Prut.
Vă scriu cum pot și prea târziu,
Mi-e dor de voi și vă sărut.

Credeam că un noroc e plaga,
Un bine graiul cel sluțit.
Citesc azi pe Arghezi, Blaga —
Ce tare, Doamne,-am fost mințit!

Cu pocăință nesfârșită
Mă rog iubitului Isus
Să-mi ierte vorba rătăcită
Ce despre tine, frate,-am spus.

Din Basarabia vă scriu,
Dulci frați de dincolo de Prut.

Vă scriu cum pot și prea târziu,
Mi-e dor de voi și vă sărut.

Aflând că frate-mi ești, odată
Scăpai o lacrimă-n priviri
Ce-a fost pe loc și arestată
Și dusă-n ocnă la Sibiri.

Acolo-n friguroasa zare,
Din drobul mut al lacrimii
Ocnașii scot și astăzi sare
Și nu mai dau de fundul ei.

Din Basarabia vă scriu,
Dulci frați de dincolo de Prut.
Vă scriu cum pot și prea târziu,
Mi-e dor de voi și vă sărut.

*13 strofe despre mancurți**

Ei ne hăcuiră graiul
Și doina, și harta!
Ei, care astăzi vânează
“Literatura și arta”!

Ei datina o spurcară
Barbar și sinistru!
Ei, care astăzi adulmecă
Revista “Nistru”!

* Mancurt — vânzător de neam și țară prin pierderea memoriei.

Ei gâtuiră prădalnici
Biserici frumoase!
Ei ne răstigniră pe crucea
Lui '46!

Ei ne-au mânat spre Siberii
Cu pistolul din urmă!
Ei ne-au scos din ogradă
Văcuța și turmă!

Ei au dus omul la ocnă
Pentru trei ciocălaie!
Ei ne remodelează ființa
Pe diferite ilăie!

Ei pe dealuri lăsară
Să năvălească tutunul
Ca frișul cel fără de milă
Cu tancul și tunul!

Ei marchează locul
Unde-n țărâna mănoasă
Se va crăci uzina
Ca la dânsa acasă!

Ei otrăvesc pământul
Și izvorul, ah, bietul.
Ei sunt gata să tragă
În cei care-și cer alfabetul!

Ei lingușesc străinul
Cu struguri și glume!

Ei spun: “zdrasti”
Propriei mume!

Ei spun că Ștefan cel Mare
Armonia urbană o strică.
Ei ne-au mințit la școală
Că nu avurăm nimică!

Ei se urcară pe ghebul
Numelor noastre strâmbate
Să ne anunțe că-n poartă
Viitorul cel mare bate!

Ei printre mormintele noastre
Cu medalia-n dinți, cu folosul,
Aleargă în cuști fericiți
Ca javra cu osul!

Ei prin lacrimă graniți
Trag și-n două o taie!
Ei, înnoțatii nerușinării!
Huideo, potaie!

Cântare scrisului nostru

Lui Ion Druță

Sunt un om al nemâniei,
Lumii astea nestrăin.
Vin din munții latiniei,
Deci, și scrisul mi-i latin!

Zis-a cerul: "Fiecare
Cu-al său port, cu legea sa!"
Scrisul ei și râma-l are,
Eu de ce nu l-aș avea?!

Ah, din sângele ființei
Ni l-ați smuls și pângărit
Și pe lemnul suferinței
Ca pe Crist l-ați răstignit!

Ochii lui cei ai uimirii,
Când i-ați scos și nimicit,
Ați scos ochii nemuririi
Ce pre noi ne-au îndrăgit.

Ne-ați vroit schimba chiar țeasta,
Șufletul, străvechiul grai,
Învățându-ne că asta
E un bine, e un rai.

Dar din... mare paradisul
Iată ce-nvățarăm noi:
Cine-ntâi îți fură scrisul,
Celelalte-ți ia apoi!

Vremuri alte vin să nască
Omul unui nou destin.
Cum mințindu-m-ai, strâmb dascăl,
Scrisul meu că mi-i străin.

Și din gură și din carte
Cum mințitu-m-ai mereu,

Cum urātu-m-ai de moarte
Când aflai că-i scrisul meu!

Știu: ești gata să mă rumezi
În slugarnicii tăi clești
Când mă uit cu ochii umezi
Către crinii latinești.

Știu că pașii tăi mă latră
Când, durut, la el revin.
Ci va arde — da! — în vatră
Focul scrisului latin!

Foc de care mult mi-i sete,
Care,-ndurerat și sfânt,
Grâul altor alfabete
N-a aprins și ars nicidecum.

Deci, lăsați-ne în firea
Moștenită din străbuni
Și-ți primi în loc iubirea
Pacea unor oameni buni.

Nu-i o vină, Doamne iartă,
Floarea lui că o văzum,
Că ne-am fost iubit odată
Și ne mai iubim și-acum.

Sunt un om al nemâniei,
Lumii astea nestrăin.
Vin din munții latiniei,
Deci, și scrisul mi-i latin!

Inscripție pe stâlpul porții

De codru și izvor legați
Și frați planetei noastre-ntregi,
Suntem cu rana aliați.
Dar voi? Cu cine?! Cu ce legi?!
Cu ura pentru-al nostru grai,
Cu ura pentru-al nostru plai
Ce v-a primit frumos — pe câți! —
Iar voi așa ne mulțumiți...

În raza candeliei mereu
Sub care sufăr și creez
Noi ne unim cu Dumnezeu.
Dar voi?! Cu cine?! Cu ce crez?!
Cu ura pentru tot ce-i sfânt,
Cu ura pentru-acest pământ
Ce v-a primit frumos — pe câți! —
Iar voi așa ne mulțumiți...

Ai noștri sunt acești stejari —
Așa străbunii mari ne spun.
Suntem cu dâșșii solidari.
Cu cine voi?! Cu ce străbun?!
Cu ura pentr-al nostru prag,
Cu ura pentr-acest meleag.
Ce v-a primit frumos — pe câți!
Iar voi așa ne mulțumiți:

Tot cu “baran” și cu “țigan”
De parcă-ați fi de-ntâiul sort,
Iar ceilalți — pleavă sau ciurlan,

Pătând al vostru falnic port.
Voi care spuneți supărați,
Că ne hrăniți și ne-mbrăcați,
C-ați dus pe umeri un război,
De parcă nu l-am dus și noi.

Că-n mod neîndoielnic, cert,
(Așa ne spuneți deseori)
Am fost în toate un deșert,
Iar voi l-ați semănat cu flori...
De parcă n-am avea din moși
Un Cânt, un Toma Alimoș,
Un Ștefan sau un Cantemir,
Iar sus — Luceafărul martir.

Vă credeți prea detot grozavi
Și vă uitați chiorâș la Prut
Ce în ai noștri ochi jilavi
Cu toată apa a-ncăput;
Pe-a cărui valuri ce ne dor
Se scutură de-atâta dor
Toți teii lui Mihai cel drag
Și-ntregul doinelor șirag.

Da, suntem mioritic neam,
Venim din Marele Poem,
Noi nu râvnim alt Râu și Ram
Și altă vină nu avem
Decât aceea, domnii mei,
De-a vă primi cu vin și miei,
Cu “Să trăiască!” “Să trăiți!”,
Iar voi așa ne mulțumiți:

Cu țâfnă, cu-njosiri, cu zoi
Și cu venin ce șerpi îl scuiș,
Și asta chiar în prag la noi,
În propriul, tristul nostru cuib.
Răbdăm. Dar totul, negreșit,
Pe lume are un sfârșit,
Un capăt toate au sub cer:
Răbdare, umilinți, tăceri...

Da, totul are un sfârșit!
Suntem. Venim. Am răsărit!

Glontele internaționalist

Unora care au cerut să fie împușcat

Am spus că am avut și noi cultură,
Cultură veche, nu de festival.
Ce rău făcutu-ți-am, lepădătură,
De-ți tot ascuți cuțitul criminal?!

Am spus că tot ce-i sfânt o să rămână,
Că Cineva veghează-al meu destin,
Că Eminescu-a scris doar în română,
Cu alfabetul nostru cel latin.

Am spus că Eminescu ne e scutul
Cel de lumină lină și oțel,
Că este rău să ne uităm trecutul,
Că și mai rău e să ochești în el.

Că-i fapt de josnicie și ocară
Să duci un trai de cârtiță rămând,

Să nu știi ce se-ntâmplă pe afară
În vântul și-n lumina sângerând;

Că nu e bine tot ce se întâmplă
Cu limba, cu istoria, cu noi.
De ce vrei să-mi înfigi un glonte-n tâmplă,
Turcitule, prăsit de vremuri noi?!

Nu inventez, cum spui, probleme
Și nici dureri. Într-adevăr e rău.
Ci tu ai inventat un fel de steme
Cu spicul aplecat spre sacul tău.

Ascultă-mă! Întregul piept mi-e plin cu
Jăratecul durerii supărat.
Iau varga și te șfichiu: "... na turbincul!"
Nu cer să fii de cracă spânzurat.

De-atâtea ori văzui a morții coasă,
Jivine din hățșuri m-au păscut,
Dar fiară nu-ntâlnii mai fioroasă —
Ce fel de mumă oare te-a născut?!

Și cum de nu te potopește Nistru
Cel care astăzi, din pricina ta,
Mi se arată-n inimă sinistru
Și-ajuns-am a-l urî și blestema.

Să lupt cu tine ori să-ți iert păcatul,
Căci iată-avem înnemuiți părinți?!
Dar m-ai lovit în creștet cu placatul
Vroind să-mi vâri istorii noi în minți.

Închei poemul și îmi iert piticul,
Căci mi-au șoptit trei îngeri necorupți:
“Pe-aista l-a fâtat sub cer nimicul
Și n-are nici un rost cu el să lupți”.

“Nu-i chiar așa”, aud cum îmi șoptește
Un frate drag, un cântăreț șoiman:
“Pe-aista nu-l ierta, ci ia-l în clește
Și dă-l prin răzătoare ca pe hrean!”

Ci eu mă uit la fiii mei, la casă
Și caut un răspuns în ochii lor.
Și-atâta suferință mă apasă
Și nu de glonte, ci de jale mor.

Noi nu ucidem! Noi prin suferință
Eroi, martiri, profeți și sfinți suntem.
Din ea: din suferință-și ia ființă
Vecia-n care credem și cântăm.

Sunt

Sunt pomul cel cu mere roșii,
În vârf se leagănă luceferi.
De trunchi se scarpină leproșii
Hulind pe oamenii cei teferi.

Sunt floarea cea în chip de liră,
Născută într-o vreme crudă.
Căznitul suflet o admiră,
Bețivul peste ea se udă.

Sunt cartea cea cu pagini sfinte.
Pe față preoți o sărută,
Pe spate scârnave cuvinte
Înșiră golătimea brută.

Sunt o albină truditore
“Fardată” cu polenul Lunii.
Mă ponegresc mereu laidacii
Rujați cu roșul Uniunii.

Sunt, poate, însuși viitorul
Poporului cu chip de salce
Pe care-l mai învață chiorul
Pe unde și-n ce fel să calce.

Sunt cel ce vrea să cânte-n Piață
A libertății dulci prescură,
În gură c-un baston de gumă,
Cu un căluș cazon în gură.

Sunt pata cea de sânge, zisă
Republica Moldovenească
Ce-n loc să frigă ucigașul,
Încearcă veșnic să-i zâmbească.

Sunt dorul care zboară peste
Zăgaz și apă înspumată —
Un fel de tristă libertate
Cu lacrimi mari încoronată.

Sunt Prutul singur și istoric,
Ghimpată sârmă îl rănește.

Îl sugе de-o vecie marea,
El de-o vecie izvorăște.

Sunt doina, taina ei, pe care
Nu poți s-o-năbuși, nici s-o sperii
Chiar dacă-ar fi acoperită
Cu-o mie una de Siberii.

Poem

Lui Ion Caraion

S-a măcelărit pădurea,
Dar mistreții au rămas.

Abia după uciderea ei
S-a constatat
Ce mulți mistreți s-au plodit.

Ar și semăn printre mistreți.

Păzește-te,
Te vor trage în țeapă,
Mi-a spus Îngerul meu păzitor.
Iar țeapa va fi părul lor
Cel crescut metalic și uriaș.

Dar cum să mă apăr,
Când însuși trupul lui Crist
Mai sângeră încă
De cuietele vrajbei?!

Ar și semăn.
De fapt,

E o trudă zadarnică,
Pentru că ar și semăna
În toiul unei roșii vifornite,
Pentru că semăna pe întuneric —
Și-n viziunea mistreților semințele
Nu sunt zeii mărunți și roșcați,
Ci niște ghinde roșcate.

Lumini, lumini, lumini.
Dar nu se vede mai bine.
Îmi vine să strig la fel ca poetul:
Stingeți luminile
Să se vadă Lumina!

Ar și semăna.
“Până să vină Lumina, trece viața”.

Ascultă

Bre muscale, am ostenit
Să te-ascult neconținut,
Să te-ascult neîncetat
Că m-ai fost eliberat;
Că m-ai ajutat isteț
Să trăiesc un timp măreț,
Că mă-mbraci, că m-ai născut,
Iar eu mă uit peste Prut.
Dar ce fel de ajutor
Când mai sunt măturător
Al străzii pe care stai
Plină zilnic de-ntâi Mai?!

Și ce fel de falnic timp
Când muncesc ca robu-n câmp,
Când ficatul mi-i distrus
De otrăvuri ce-ai adus,
Când ne mor copiii-n leagăn,
Iar tu cânti pe sub mestecân
Și te bați cu pumnul-n piept
C-ai luptat și ai un drept...
Nu zic nu: ai ars în foc,
Dar eu ce: jucam sau joc?!
Nu zic nu: te-ai și bătut,
Dar noi ceilalți ce-am făcut:
Bielorusul și armeanul,
Românul și-americanul,
Letonul și polonezul
Și tadjicul și englezul...
Bre muscale, ia fii bun,
Ascultă și eu ce-ți spun:
Fără ceilalți, negreșit,
Azi nemțește-ai fi grăit
Și cerșeai chirilița,
Limba, cântul, școala ta,
Hramul tău și propriu pom...
Bre muscale, fii, bre, om!

Proiect de stemă poetică

*Răspuns la o scrisoare a fratelui și confratelui
de condei Corneliu Ștefănaș*

Respect ciocanul.
Nu am cu dânsul nimic.
Dar cine oare dacă nu el

S-a lăsat, s-a lungit, s-a tolănit
Pe blândețea și osteneala
Secerii noastre?!

Respect ciocanul.
Nu am cu dânsul nimic.
Dar cine oare dacă nu el
În palmele noastre-a bătut
Pâlcul de cuie?

Respect ciocanul.
Nu am cu dânsul nimic.
Dar să nu roadă
Ca șobolanul roșcat
Marginea soarelui —
A celui din herb.
Să nu stea cocoțat
În vârful stemei,
Pe creștetul ei,
În locul străvechii cruci
Barbar pângărită.
Să-și știe locul,
La fel cum noi ni-l știm —
Cei care stăm în genunchi
Și ne rugăm
În fața stelei cerești
De unde
Vine lumina firului de iarbă,
Din care laptele izvorăște,
Laptele și liniștea noastră.

Discurs electoral

*“Poporul va ridica mâinile să li se taie
mâinile celor ce vor unirea cu România.”*
(Din declarația unui înalt
demnitar de Stat)

Mușesc privighetorile,
mierlele, cucii.
Sângeră în biserici
icoana, prestolul.
Atenție:
vin politrucii
care vor bate în masă
cu tovarăș pistolul.

Învăță citirea și scrisul
copiii noștri plăpânzi ca macii,
Parcă vorbind literiei:
“Ținem la tine”.
Atenție:
Vin maniacii
Care vor scoate ochii
șcrierii noastre latine.
Încă mai sună în zori
“Deșteaptă-te, române”,
Încă nu-s izgonite, domnule Eminescu,
cărțile Dumitale.

Atenție:
vin căpcăunii
care înjunghie Steme,
și înghit Imne Naționale.

Ca cel mai frumos pom al Țării
Încă mai fâlfâie sus Tricolorul.

Atenție:
vin ienicerii
care-l vor doborî cu toporul.

Umblă țațoș cu șapca roșie
flăcării
Și burduhoșii moșnegi —
parlamentarii de mâine.

Atenție:
vin călăii
care vor pune pe trunchi
capul Limbii Române.

Urlă a omor și pustiu
câinii.
Pe spatele doinei
se-aude pocnind nagaica.

Atenție:
vin acânii —
în locul naiului —
cu balalaica.

Se-aud voci barbare:
“Tăiați-i
Măinile celui care vrea
unirea cu România”.

Atenție:
vin lepădații,
Vin renegații
cu toată furia.

Se plodesc noi, proaspete,
satanice servicii
care vor zăvorî
inima vitează, bărbată.

Atenție:
vin bolșevicii
cu noi rînduri, la Prut,
de sârmă ghimpată.

Se-aude cum lemnul icoanei
îl ciuruiesc strigând:
"Carii trăiască!"

Atenție:
vin șașlăcarii*
Cu biata Basarabie
pe tava frățescă...
Vine satana
ascunsă-n odăjdii divine.
Vine minciuna.
Vine teroarea.
Negura vine!
(3 februarie 1994)

* Fripturiștii.

Cântec popular

Când pe lume-am apărut
La o margine de Prut,
Lângă râul pătimit,
O străină m-a răpit
Și astfel mă legăna:
“Nani, nani, nani-na,
Peste Prut trăiesc jandarmi,
Să crești mare, să îi sfarmi!
Peste Prut trăiesc potăi,
Iar nu frățiorii tăi!
De-or striga: române drag,
Pune mâna pe ciomag,
De-ai să-i vezi cântând de dor,
Pune mâna pe topor!
De ți-or spune că ți-s frați
Să nu-i lași nespintecați!”
Copil prost, copil furat,
Frate, rău te-am supărat!
Dar eu nici o vină n-am,
Fost-am despărțit de neam
Și chiar Domnul Cel de Sus
A tăcut și nu mi-a spus
Care e maicuța mea
Și nici maica spusu-mi-a.

Tămâie și licheni

*Unor apărători ai stâlcitei limbi române
numită "limba moldovenească"*

A murit tămâia,
Duhoarea stă să crească.
Ne-a umplut ca râia
"Limba moldov'nească".

Mi-a pierit și somnul,
Pacea creștinească.
Mârâie spre Domnul
Limba moldov'nească.

O biată bătrână
N-are nici de pască.
Stă cu halca-n mână
Limba moldov'nească.

Își crește frumosul
Limba românească.
Îi arată dosul
Limba moldov'nească.

Gângavă, tot linge
Cizma muscălească,
Spre Evropi se-mpinge
Limba moldov'nească.

Palidă mi-e fața
Sub un cer ce cascadează.
Îmi mănâncă viața
Limba moldov'nească.

Voi muri, se pare,
Pentru-a mea lumină...
“Mă va plânge oare
Limba cea română?”

Ridică-te!

*“Basarabie,
Trecută prin foc și prin sabie.”*
Dumitru Matcovschi
Închinare Marii Adunări Naționale

Pământule, tu cel de glorie,
Te caut prin străvechi istorii,
Că-n vremea noastră, de acuma,
Ce-a mai rămas din tine? Huma!
Doar huma cu de aur fire,
Ce, de atâta siluire,
Degrabă nici pe ea, o, Doamne,
N-o vom cunoaște-n veri și toamne.
Ridică-te din suferință
Și din cazonă umilintă!

*Ridică-te, Basarabie,
Trecută prin foc și sabie,
Bătută ca vita pe spate,
Cu biciul legii strâmbate,
Cu lanțul poruncitoarelor strigăte!
Ridică-te! Ridică-te! Ridică-te!*

Tu, preschimbată într-o mină
De sfeclă și de nicotină

În care sunt înmormântate
Vieți de soră și de frate,
Tu, preschimbată într-o fermă
În care-o mână dură, fermă
Se vâra pân' la cot și-nhață
Tot ce-am muncit de dimineață,
Ridică-te din suferință
Și din cazonă umilintă!

*Ridică-te, Basarabie,
Trecută prin foc și sabie,
Bătută, ca vita, pe spate
Cu biciul legii strâmbate,
Cu lanțul poruncitoarelor strigăte!
Ridică-te! Ridică-te! Ridică-te!*

Tu, preschimbată într-o gară
În care cine vrea coboară,
Prin care cine vrea se plimbă
Scuipând în datini și în limbă,
Schimbată crud de minți demente
În cruce de experimente:
Îți bat piroane-n mâini, picioare,
Te stingi și parcă nu te doare,
Ridică-te din suferință
Și din cazonă umilintă!

*Ridică-te, Basarabie,
Trecută prin foc și sabie,
Bătută, ca vita, pe spate
Cu biciul legii strâmbate,
Cu lanțul poruncitoarelor strigăte!
Ridică-te! Ridică-te! Ridică-te!*

Motto:

*Tot ce-i dur și tot ce-i amar în viața mea
se va topi în farmecul muzicii.*

Rabindranath Tagore

RĂZBUNAREA
FRUMUSEȚII
cântece

Iartă-mă

Iartă-mă, ți-e părul înălbit, cărunt,
Iartă-mă, pe lângă tine eu nu sunt.
Iartă-mă, cu ochii stai mereu la drum,
Iartă-mă, de-atâta timp nu ne văzum.

Rozele

Nu ție, mamă, ți le-am dus,
Pozele
Nu pe-ale tale-n rămi le-am pus,
Cântece
Nu pentru tine eu am scris,
Iartă-mă,
Pe alta o văzui în vis.

Iartă-mă, se duc ți-pând cocoarele,
Iartă-mă, asfinte rece soarele,
Iartă-mă, e timpul nu știu cum grăbit,
Iartă-mă, nu îndeajuns eu te-am iubit.

Rozele

Nu ție, mamă, ți le-am dus,
Pozele
Nu pe-ale tale-n rămi le-am pus,
Cântece
Nu pentru tine eu am scris,
Iartă-mă,
Pe alta o văzui în vis.

Mă rog

Mă rog de tine, ploaie,
Când zbor către planete,
Stropește gura mamei
Și-o apă ră de sete.

Mă rog de tine, codru —
(Căci anii tăi tot fi-vor)
Cuprinde-i cald ființa
Și-o apă ră de vifor.

Mă rog de tine, iarbă,
Mângâie-i talpa goală
Și sarea grea din oase
Și-o apă ră de boală.

Mă rog de tine, munte, —
Cât zboru-o să mă poarte —
Sărută ochii mamei
Și-i apă ră de moarte.

Cântecul mamei

Nu-mi lua cercei și salbe,
Că de-amu am plete albe.

Nu-mi lua năfrâmi străine,
Că de-amu eu nu văd bine.

Rochie nu-mi lua de lână,
Că de-amu eu sunt bătrână.

Încălțări nu-mi mai alege,
Că de-amu eu nu pot merge.

Ia-i mai bine noiei, lasă,
Că ea-i tânără, frumoasă,

Iar eu, fiule,-s bătrână,
Cine m-o vedea-n țărână?!

Mama și feciorul

— Maică, nu mai osteni,
Că avem cu ce trăi,
Am și casă și bănuți,
Eu, nu tu să mă ajuți.
Maică, nu mai sunt copil,
Nu vezi că-s și eu bătrân?!

— Pentru lume-i fi bătrân, —
Pentru mine tot copil,
Pentru lume om de Stat —
Pentru mine-al meu băiat;
Pentru lume fericit,
Pentru mine necăjit.

— Până-n seară de la zori
Tot o fugă, tot un zor,
Că te știu, te-au îndrăgit
Toate-albinele din câmp.
Maică, nu mai osteni,
Hai la noi și-i mai trăi.

— Fiule, în cuibul tău
Amețesc și-mi vine rău,
Tare-i sus, n-aveți nici nuc,
De la noi cum să mă duc?!
Eu, de n-am la geam un nuc,
Gălbenesc și mă usuc.

Primul cer

Lui Alexei Marulea

Cum aș putea cândva, măicuță,
Cum aș putea a te uita
Când primul cer văzut de mine
Sunt ochii tăi, privirea ta,
Măicuțo;
Când ale tale brațe scumpe
Mi-au fost și primul căpătâi
Și cea mai dragă jucărie
Cu care m-am jucat întâi,
Măicuțo?!

Din slăvi creștine,
Din slăvi creștine
Coboară chipul tău
Ca dulce foc!
Te am pe tine,
Te am pe tine,
Ar fi păcat să spun
Că n-am noroc!

Chiar de-i judecător, se spune,
Pe tata-l poți lăsa-ntr-o zi.

Dar chiar de este cerșetoare
Pe mama n-o poți părăsi.
Ești primul cânt al vieții mele
Ce veșnic mă va mângâia.
Frumoasă-i Țara lângă tine
Și tu frumoasă lângă ea.

Din slăvi creștine,
Din slăvi creștine
Coboară chipul tău
Ca dulce foc!
Te am pe tine,
Te am pe tine,
Ar fi păcat să spun
Că n-am noroc!

*Limba noastră
cea română*

Sărut vatra și-al ei nume
Care veșnic ne adună,
Vatra ce-a născut pe lume
Limba noastră cea română.

Cânt a Patriei ființă
Și-a ei rodnică țărână
Ce-a născut în suferință
Limba noastră cea română.

Pre pământ străvechi și magic
Numai dânsa ni-i stăpână:

Limba neamului meu dacic,
Limba noastră cea română.

În al limbilor tezaur
Pururea o să rămână
Limba doinelor de aur,
Limba noastră cea română.

Pentru ea

Pentru ea la Putna clopot bate,
Pentru ea mi-i teamă de păcate,
Pentru ea e bolta mai albastră —
Pentru limba, pentru limba noastră.

Dumnezeu prima oară
Când a plâns printre astre,
El a plâns peste Țară
Cu lacrima limbii noastre!

Pentru ea ninsori se cern din spații,
Pentru ea puternici sunt Carpații,
Pentru ea e caldă vatra poamei —
Pentru limba, pentru limba mamei.

Pentru ea noi văruim pereții,
Pentru ea mai sunt răniți poeții,
Pentru ea cresc florile visării —
Pentru limba, pentru limba Țării.

Dumnezeu prima oară
Când a plâns printre astre,
El a plâns peste Țară
Cu lacrima limbii noastre.

O mie de clopote

Lui Nicolae Măteș

O mie de roze, o mie de zâmbete
Din fiece cuvânt răsar,
O mie de lacrimi, o mie de plânsete
Ce-au devenit cleștar.

În limba mea sunt toate florile,
În limba mea sunt toate culorile,
În limba mea sunt toate stelele,
În limba mea sunt toate misterele!

O mie de doine, o mie de clopote
Se-aud în fiece cuvânt,
O mie de inimi, o mie de tropote
De cai domnești zburând.

În limba mea sunt toate florile,
În limba mea sunt toate culorile,
În limba mea sunt toate stelele,
În limba mea sunt toate misterele!

O mie de stele, o mie de fulgere
În tot cuvântul strălucesc,
O mie de pâini și o mie de lujere
Ce viața ne-o hrănesc.

În limba mea sunt toate florile,
În limba mea sunt toate culorile,
În limba mea sunt toate stelele,
În limba mea sunt toate misterele.

Răsai

Dragu-mi-i a te cânta,
Scrisule venit din stele,
Orice literă a ta
Ca pe ochii maicii mele
Dornic o sărut.

Răsai, răsai, răsai
Ca grâul cel verde,
Ca lacrima!
Răsai, răsai, răsai
Și nu te mai pierde,
Iubirea mea!

Mere purpurii pe ram,
Văi cu spic de aur pline!
Totuși ce săraci eram,
Neavându-te pe tine,
Scrisule cel scump.

Bucură-te, scris latin,
Că pe valea dulce-amară
N-ai venit ca un străin,
Ai venit la tine-n Țară
Și la frații tăi.

Ră sai, ră sai, ră sai,
Ca grâul cel verde,
Ca lacrima!
Ră sai, ră sai, ră sai,
Și nu te mai pierde,
Iubirea mea!

Eminescu

La zidirea Soarelui, se știe,
Cerul a muncit o veșnicie.
Noi, muncind întocmai, ne-am ales cu,
Ne-am ales cu domnul Eminescu,
Domnul cel de pasăre măiastră,
Domnul cel de nemurirea noastră —
Eminescu.

Suntem în cuvânt și-n toate,
Floare de latinitate
Sub un cer cu stele sudice!
De avem sau nu dreptate,
De avem sau nu dreptate,
Eminescu să ne judece.

Mi-l furară, Doamne, adineauri
Pe înaltul domn cu tot cu lauri.
Mă uscam de dor, în piept cu plânsul,
Nu știam că dor mi-era de dânsul,
Nu știam că doina mi-o furară
Cu străvechea și frumoasa Țară —
Eminescu.

Acum am și eu pe lume parte:
Pot îmbrățișa măiastra-ți carte,
Știu că frate-mi ești și-mi ești părinte,
Acum nimeni nu mai poate minte.
Bine ai venit în casa noastră,
Neamule, tu floarea mea albastră —
Eminescu.

Suntem în cuvânt și-n toate
Floare de latinătate
Sub un cer cu stele sudice!
De avem sau nu dreptate,
De avem sau nu dreptate,
Eminescu să ne judece!

Trei culori

Străine pofte ne-au răpit
Când via dulce, când ogorul,
Dar nimeni nu a izbutit
Din piept să smulgă Tricolorul.
Fusese vremea mult prea cruntă,
Și-atât ne-a ars de dânsul dorul,
Că azi ne strângem și la nuntă
Și la botez cu Tricolorul.

Trei culori și-o singură iubire
Românească,
Trei culori și-o singură vorbire
Românească!
Trei culori și-o singură credință
Românească,

Trei culori și-o singură ființă
Românească!

Atât de minunat scânteie,
De crezi că de pe bolți albastre
L-a rupt Hristos din curcubeie
Și l-a dat românimii noastre.
E cald sub el ca sub o rană
Ce-a chinuit Mântuitorul,
E cald în Țara cea Ștefană,
Ne încălzește Tricolorul.

Trei culori și-o singură iubire
Românească,
Trei culori și-o singură vorbire
Românească!
Trei culori și-o singură credință
Românească,
Trei culori și-o singură ființă
Românească!

Reaprindeți candela

Reaprindeți candela-n căscioare
Lângă busuiocul cel mereu —
Degerat la mâini și la picioare,
Se întoarce-acasă Dumnezeu.

Doamne Cel din slăvile creștine,
Ce păcate oare-ai săvârșit
Că te-au dus acolo și pe tine
În Siberii fără de sfârșit?!

Toate le ierți,
Doamne de Sus,
Cu blândețe măreață,
Chiar și pe cei
Care te-au dus
În Siberii de gheață!

Ninge frigul și pustiul plouă,
Degerată-mi este inima.
Doamne, bine nu ne-a fost nici nouă
Fără sfatul și lumina Ta.

Doamne, intră și-n a mea chilie
Și-amândoi, răniți și înghețați,
Să ne încălzim cu bucurie
Unul lângă altul ca doi frați.

Toate le ierți,
Doamne de Sus
Cu blândețe măreață,
Chiar și pe cei
Care te-au dus
În Siberii de gheață!

La mănăstirea Căpriană

La mănăstirea cea Căpriană
Bate un clopot în zi de duminică.
La Căpriană rană pe rană,
Rană pe rană în taină se vindecă.

Intră în templu, om al durerii,
Nu-i o rușine să intri-n biserică,
E o rușine liniștea serii
A o preface-n cazarmă isterică.

Bate frumos un clopot
Bate un clopot
Al învierii și-al buneii vestiri!
Vine din cer un șopot,
Vine un șopot
Și mă ridică din mari pustiiri!

Bate un clopot ca o chemare
La Căpriană în miros de criniște,
Iară la Putna sfântă și mare
Dangăt de aur răspunde în liniște.

Semn că ne vede, semn că ne-aude
Dragoștea Putnei în zi de duminică,
Când în lumina viselor ude
Rană pe rană în taină se vindecă.

Bate frumos un clopot,
Bate un clopot
Al învierii și-al buneii vestiri!
Vine din cer un șopot,
Vine un șopot
Și mă ridică din mari pustiiri!

Basarabie cu jale

În mine a lovit străinul
De Paști sau Denii.
Dar încolțitu-m-au bezmetici
Și moldovenii.

Că nu suntem români străinul
Pe-a lui o ține.
Și-ai mei mai tare-l cred pe dânsul
Decât pe mine.

Basarabie cu jale,
Basarabie,
De pe deal și de pe vale,
Basarabie!
Ca grâul ce-l bate gheața
Basarabie!
Încălcită-ți este viața
Basarabie!

În mine-au dat și moldovenii
Necreștinește.
Ci-s fericit că-n ei românul
Tot mai trăiește.

Ei spun că nu-s români, ci lacrimi
În piept frământă
Când un Fărcaș sau Vicoveanca
Sau Gheorghe cântă

Basarabie cu jale,
Basarabie,
De pe deal și de pe vale,
Basarabie!
Încălcită-ți este viața,
Basarabie,
Ca grâul ce-l bate gheața,
Basarabie!

Transilvania

Aici se păstrează în toate
Urmele lui Dumnezeu,
Aici fratele pururi e frate
La ușor și la greu.

Mor pe planetă azi nume,
Cinstea, crezul și dania.
Rămâne-o minune pe lume —
Transilvania.

Transilvania, Transilvania —
Vatră caldă, luminoasă,
Ca litania, ca litania
De străveche și frumoasă!

Aici izvorăște lumina,
Ce-atât de dulce mi-i,
De crez că vorbește româna
Printre păsări mii.

Aici e familia sfântă,
Neuitați cei din mormânt,
Aici de iubire se cântă
Și totu-i legământ.

Transilvania, Transilvania —
Vatră caldă, luminoasă,
Ca litania, ca litania
De străveche și frumoasă!

Rugă pentru Moldova

*Preoților Petru Buburuș
Ioan Ciuntu, Vasile Petrache*

Aceste dealuri și vâlcele
Le-am preamărit, dar le-am și plâns,
Deprinsu-ne-am din veci cu ele,
Cu noi și ele s-au deprins.
Ne mulțumim c-un simplu nume,
Cu bucuria unei pâini.
Nu suntem cei mai buni din lume,
Dar nici din stirpe de păgâni.

Cu închinare
Trimitem gândul și slova
Iubirii ce ai pentru noi:
Ajută, Doamne,
Ajută, Doamne, Moldova
Și-o cruță de grele nevoi!

Atâtea lucruri bune semeni,
Reverse ochii Tăi curați
Mai multă pace între semeni
Și învoire între frați.
Înalță gândul cel cucernic
În cei de mila Ta setoși.
Va fi și Cerul mai puternic
De vom fi noi mai sănătoși.

Cu închinare
Trimite-mi gândul și slova
Iubirii ce ai pentru noi:
Ajută, Doamne,
Ajută, Doamne, Moldova
Și-o cruță de grele nevoi!

Niculai cu Niculai

*Lui Nicolae Sulac și
Nicolae Botgros*

Un țigan și-un moldovean
Văd în drum un bolovan
Și se uită lung la el,
Amândoi gândind la fel.
Hai, hai, hai și iară hai,
Niculai cu Niculai!

Iau și-apucă piatra grea,
Nu pentru-a lovi cu ea,
Dar să vadă-ntr-un noroc

Dac-o pot urni din loc,
Că piatra din drumul lor
Era cântecul de dor.

Sus, sus, sus cu piatra, sus,
Au tot mers precum Isus,
Ca Isus cu crucea Sa,
Că nu-i lesne a cânta.
Hai, hai, hai și iară hai,
Niculai cu Niculai!

Vremea cât ar fi de grea,
Tot pare mai ușurea,
Veacul cât ar fi de greu,
Tot mi-i drag și-i tot al meu,
Tot îmi pare mai frumos
Cu Sulac și cu Botgros!

M-a născut mama cu dor

Motto:
Când dușmanii dorm pe moarte

Folclor

Lui Ion Dolănescu

M-a născut maica român
În căsuța mea stăpân,
În căsuța ce-am făcut
Cu fața spre cine-am vrut.
M-a numit maica Ion,
Din gură, nu din creion.

M-a născut mama cu dor,
Noaptea să nu pot să dorm,
Tot cu gândul la cântări,
La cântări cu alinări
Și cu gândul la pruncuț,
Că mai am și-un Ionuț.

M-a născut maica iubit,
Dar și ura m-a zăpsit,
Cât rău răii mi-au făcut,
Bine am avut mai mult.
Înfloritu-s ca un pom,
Dușmanii pe moarte dorm.

M-a născut mama creștin
La ce-i sfânt să mă închin,
Să fac bine tuturor,
Lângă nemușor să mor,
Într-un cântec să înviu
Care-l știți și care-l știu.

Cântec basarabean

Lui Nicolae Iancu Furdui

Nu-i pe lume om frumos
Ca românul rușinos!
Măi române, măi frățâne,
Ce ai tu de la rușine?!
Că păgânul tot mai rău,
Mai rău urcă-n capul tău!

Nu-i pe lume om blajin
Ca românul cel creștin!
Măi române și măi frate,
Ce câștigi din bunătate?!
Cine-a vrut, cine-a pofțit
Zilele ți-a otrăvit!

Cât îi lumea Domnului
Răbdător ca tine nu-i!
Măi române, frățioare,
Din răbdare ce ai oare?!
Decât lanțul vechi pe os,
Decât timpul scorbuos!

Cât îi lumea-n lung și-n lat
Om mai pașnic n-am aflat!
Măi române, măi creștine,
Că ești pașnic este bine!
Dar tu mori și eu tot mor,
Ce-avem noi din pacea lor?!

Floarea de pe zid

Lui Eugen Doga

Acolo unde crește
Un zid în loc de cânt,
Răsare și-o nădejde,
O floare sângerând.
Ah, într-atâția oameni
Sunt floarea de pe zid!
Și pururea spre oameni
Ca floarea mă deschid!

Se va topi și marea,
Se va topi și marea,
Dar încă nu ne vom sfârși!
Când va muri floarea,
Când va muri floarea,
Atunci și omul va muri!

Eu cred în Sfânta Carte,
În Cerul infinit.
Măririi pustii, deșarte,
Nici când nu am râvnit.
Mărirea mea și slava
Sunt cântecul ce-ngân:
“Cădea-va zid, cădea-va,
Și tot ce e păgân!”

Se va topi și marea,
Se va topi și marea,
Dar încă nu ne vom sfârși!
Când va muri floarea,
Când va muri floarea,
Atunci și omul va muri!

Bătrânul

Lui Petru Soltan

Tinere, ce pururi cauți
Frumusețea-n alte țări,
Tu, ce cauți adevărul
În străine zări!
Șezi aici, mai lângă mine,

Și îngăduie puțin,
Ia aminte la cuvântul
Unui mai bătrân creștin.

Frumusețea este seara
Ce învăluie colina
În iubire și mister!
Adevărul este Țara
Înmulțită cu lumina
Dumnezeului din Cer!

Tinere, străvechiul Soare-i
Veșnic nou și tineresc!
Nu îmbătrânesc izvoare
Care din adânc pornesc!
Șezi aici, mai lângă mine,
Și îngăduie puțin,
Ia aminte la cuvântul
Unui mai bătrân creștin.

Frumusețea este seara,
Ce învăluie colina
În iubire și mister!
Adevărul este Țara
Înmulțită cu lumina
Dumnezeului din Cer!

Doină

*În memoria lui Igor Vieru,
Petru Zadniștru, Liviu Damian,
Ion Vatamanu, Vlad Ioviță*

Ceva se-ntâmplă azi cu noi:
Azi lacrimile sunt gunoi.
Eu mor pe cruce pentru ea,
Iar lumea hohotește rea.

Nici nu știu, iată, în chinul meu,
De-am mai trăit!
Vestește-L, mamă, pe Dumnezeu
Că am murit!

Din pâine iau, să pot zbura,
Cât de pe flori albina ia.
Dar tot eu sunt și judecat
Că, trândăvind, m-am îmbuibat.

Nici nu știu, iată, în chinul meu,
De-am mai trăit!
Vestește-L, mamă, pe Dumnezeu
Că am murit!

Ajuns-am a umbla mereu
În brațe cu mormântul meu.
Și nu știu unde să-l mai pun
Să am un somn mai lin, mai bun.

Nici nu știu, iată, în chinul meu,
De-am mai trăit!
Vestește-L, mamă, pe Dumnezeu
Că am murit!

*De ce-ai dat, Doamne?!**Lui Ozeza Rusu*

Copiii ameteșc, nu-i bine,
Și moarte picură din nori.
Și chiar izvorului îi vine
Un fel de greață uneori.
Atâtea vorbe și minciuni,
Atâtea seci promisiuni!
De ce-ai dat, Doamne, grai la om,
Iar nu la floare și la pom?!

A prins a înălbi,
Precum ninsorile,
Și tinerețea mea!
Mai bine ar vorbi
În lume florile,
Iar omul ar tăcea!

E falsă mila ori e mută,
Iar crucea de la piept e joc.
În moarte tot mai mulți se mută,
Văzând că-n viață nu au loc.
Atâtea vorbe și minciuni,
Atâtea seci promisiuni!
De ce-ai dat, Doamne, grai la om,
Iar nu la floare și la pom?!

A prins a înălbi,
Precum ninsorile,
Și tinerețea mea!

Mai bine ar vorbi
În lume florile,
Iar omul ar tăcea!

Salvați-vă prin limbă

Lui Ion Hadârcă

S-au otrăvit pe văi izvoare
Și mierea adunată-n floare.
S-a otrăvit barbar văzduhul —
De ce s-a otrăvit și duhul,
De ce și graiul?!

Sculați-vă, sculați-vă, sculați-vă
Din somnul cel de moarte!
Salvați-vă, salvați-vă, salvați-vă,
Prin limbă și prin carte!

S-a otrăvit privighetoarea
Și firul ploii și ninsoarea.
S-a otrăvit barbar văzduhul —
De ce s-a otrăvit și duhul,
De ce și graiul?!

Sculați-vă, sculați-vă, sculați-vă
Din somnul cel de moarte!
Salvați-vă, salvați-vă, salvați-vă
Prin limbă și prin carte!

S-a otrăvit dulceața poamei
Și laptele din sânii mamei.

S-a otrăvit barbar văzduhul —
De ce s-a otrăvit și duhul,
De ce și graiul?!

Sculați-vă, sculați-vă, sculați-vă
Din somnul cel de moarte!
Salvați-vă, salvați-vă, salvați-vă
Prin limbă și prin carte!

Ca prima oară

Merg pe pământ
Și sun ca vioara.
Toate îmi par că sunt
Prima oară.
Ca un copil
Aștept dimineața,
Până la lacrimi
Mi-e dragă viața.

Orice splendoare
Mă doare,
Mă doare-această floare
Și frumusețea ta,
Și frumusețea ta!
Și-această zi
Ce mâine nu va mai fi,
Nu va mai fi!

Înfiorat spun *mamă* și *tată*
De parcă îmi văd părinții

Prima dată.
Ca un copil
Aștept dimineța,
Până la lacrimi
Mi-e dragă viața.

Când mă cuprinzi
Tremur, ah, toată,
De parcă-aș iubi, iubi
Prima dată.
Ca un copil
Aștept dimineța,
Până la lacrimi
Mi-e dragă viața.

Cad pe ape

Soarele jos a picat,
Soarele, soarele,
Ca rochia ta din pat,
Soarele, soarele.

Cade o frunză din înalt,
Frunzele, frunzele,
Ca palma mea din părul tău cald,
Frunzele, frunzele.

Lunecă din cer o stea,
Stelele, stelele,
Ca lacrima pe fața ta,
Stelele, stelele.

Oglinda clipelor

Ne uitam ca doi copii
În oglinda stelei vii.
Unde-i oare clipa cea
De-o sorbeam și ne sorbea?!

Ne uitam nebuni și goi
În oglinda stelei noi.
Unde-i oare clipa cea
De-o sorbeam și ne sorbea?!

Ne uitam ca doi bătrâni
În oglinda unei pâini.
Unde-i clipa de cândva
De-o sorbeam și ne sorbea?!

Nu mi-s dragi

Nu mi-s dragi pe cer nici stele,
C-ai privit și tu la ele.

Nici pădurea verde nu,
C-ai trecut prin ea și tu.

Și nici marea, nici lumina,
C-ai atins-o tu cu mâna.

Motto:

*O sută de prieteni e puțin;
un dușman e mult.*

Proverb persan

POD PESTE LACRIMI

dedicații

1996—1997

*Să mergi frumos**Feciorilor mei Călin și Teodor*

Fiule, să nu
Calci de sus,
Să nu încovoi spinarea.
Să mergi frumos și demn
Și nezgomotos
Cum merge pe obraz
Lacrima celui care a învins.

* * *

*În memoria Doinei
și lui Ion Aldea Teodorovici*

Pe sângele nostru,
Pe sângele nostru
De soare văzut
Curg florile
Alfabetului latin.

Curajul de-a trăi,
Curajul de-a muri —
Iată cele două aripi
Care pot
În ceruri să te ridice.

*Templul**Lui Ioan Alexandru*

Prețuiesc deopotrivă pe sfântul
Cu mâna spre inimă dusă,
La fel și pe sfântul sprijinit
În sabie.
Doamne, poate că
N-am fost nici sfânt, nici oștean.
Pur și simplu, ziditu-m-am de viu
În templul Limbii Române.
Iar în biserică
N-ai cum să fii curajos —
În biserică să fii
Drept și cinstit.

* * *

Getei și lui Ioan Adam

Țară cu destui eroi
și martiri în ea.
Și noi pururi, Doamne,
fără destulă Țară.
Pururi strămtorați
de veacul străin
și de apele unui
Nistru necunoscut.

* * *

Lui Iacov Achim

Am îmbătrânit.
Scriu caligrafic și mășcat
Ca în primul an de școală.
În fiecare dimineață
Îmi bate la geam
Copilul care-am fost.
Suflu în florile de gheață
Să văd cine-i.
Sunt fericit
Că am fost copil.

* * *

*În Serbia, la români**Lui Slavco Almajan, Petru Cârdu,**Vasile Barbu, Ioan Baba*

Acolo românii
Ajung trudiți și frumoși
La capătul zilei
Ca semnătura lui Eminescu
Sub zidirea unui poem.
Acolo, în cuvintele lor
Curate și limpezi
M-am scăldat ca în Prutul
Copilăriei mele,
Ca în apele lui de atunci
Libere până la mare.

* * *

Lui Ștefan Andronic

Cea mai frumoasă
Este bucuria
Din ochii copiilor,
Ea nu trebuie
Să dea nimănui socoteală
Pentru frumusețea ei.

* * *

Lui Andi Andrieș

N-am încotro. Sunt vremuri
Când trebuie, ca pe o pâine,
Să-mi pun de o parte inima
Pentru ziua ce vine.
Da, a doua oară
Poți ierta și dușmanul
Dacă e fratele tău.

Frunza

Lui Cezar Baltag

“Te iubesc, striga frunza
Copacului ei,
Te iubesc.”
Frate,
Eu sunt frunza aceea
Cu lanțul de lacrimi
În jurul ochiului.

Frate, mai repede poți rupe
Lanțul de fier
Decât pe cel de lacrimă.

Limba română

Anei și lui Alexandru Bantoș

Din cauza durerii
Firescul dor al limbii
Îl preamăresc și-l cânt.
Și din aceeași pricină
Puterii Tale, Doamne,
Mă închin.
În fiecare zi,
În chiar lumina dimineții,
Se-arată steaua
Suferei mele
Pe care numai
Ochii mamei o zăresc
Încoronați cu lacrimi.

Zugrăveala de sus

Lui Sabin Bălașa

Există câte un român
Sub câte o stea
Cu luminile ei
Pururea treze,
Căruia Dumnezeu, ca unui copil,
I-a prins mâna în mâna Sa,
Învățându-l cum să picteze.

*Fluierul**Lui Mihai Bandac*

Moare fluierul —
Bătrânul câine care urlă
Când cel apropiat
Trebuie să moară.
În el, în gura lui
Deschisă larg spre Cer,
Va fi mormântul meu.
În el, în gura lui
De gheață
Sub vânturi viermănoase.

* * *

Leopoldinei Bălănuță

Câtă frică de singurătate ai,
Atâta iubești.
Doamne,
Nici Carpații
Nu pot singuri trăi!
Pururi vin către ei
Când cucul,
Când țara cea Basarabă,
Când ninsorile cerului.

*Omul duminicii**Lui Fănuș Băleșteanu*

Sunt omul duminicii.
Nu dau nici un sfat
Glontelui

Și nu primesc nici eu
Vreun sfat de la el.
Îmi ajunge o singură pâine
Cum zilei
Un singur soare.

* * *

Lui Vladimir Beșleagă

Acolo,
La Mălăiești,
În grădina părinților tăi,
Am văzut cea mai frumoasă
Carte de lemn:
Un stup de albine
Pe care era scris
Poate cel mai frumos cântec:
“Tămâia și alfabetul latin —
Astea au să-l termine
Pe diavol”.

* * *

Marii Bieșu

În ceasornicul lui Dumnezeu
Locuiește o privighetoare.
În fiecare dimineață
Cântecul ei trezește lumina,
Iar acele sale cos
O cămașă pentru copil.
De fapt, zici tu,
Trebuia să vină copilul,
Dar a venit Cântecul.

*Eu cred că Prutul**Lui Ion Borșevici*

Cântecul cel mai frumos
Și cel mai puternic
Încă nu s-a scris.
Veni-va o zi
Când se va scrie.
Pe albul de sus
Al Carpaților,
În piatra lor
Se va scrie.
Frate, eu cred că Prutul
Cel limpede cândva
A venit la noi
Odată cu oamenii Bucovinei.
Poate că chiar Prutul
Cu suferințele sale de azi
Este cântecul acela,
Poate că el este
Podul întins peste
Întreaga Țară.

* * *

Anei Blandiana

Trandafirul,
Ca și capul omului,
Nu se cuvine tăiat.
În general,
De ce să tăiați trandafirul?
De ce să nu priviți

În ochii noștri
Până când ne veți înțelege?
Tristețea noastră
Împodobește iubirea
Ca icoana
Peretele casei.

* * *

Elizei Botezatu

Îmi trăiesc numele
Ca pe o rană adâncă,
Nu-l torc.
Și culeg fiecare zi
Ca pe o nouă floare.
Am cunoscut singurătatea,
De-aceea vă spun:
Poți fi bucuros în ea,
Dar nu și fericit.

Privighetoarea pe cruce

Lui Ion Brad

Nimeni nu poate muta
Pământul în Cer.
Poate că numai privighetoarea,
Poate că numai cântecul ei.

Dar i s-a tăiat limba.
Nimeni n-o mai aude, nimeni
N-o mai aude cum cântă

Pe crucea bisericii:
“Scoală, Doamne,
Să nu biruie omul”.

* * *

*Mariei Macovei și lui
Leons Briedis*

Sunt un câine
Invers zămislit —
Cine-mi aruncă un os,
Mă întărită mai tare.
Domnilor,
Strângeți ciolanele!
Strângeți ciolanele
Și plecați!
A venit vremea
Patriei mele.
Sunt om. Om sunt.

* * *

Zoei Dumitrescu-Bușulenga

Murise omul de zăpadă.
Și răsărise omul de lacrimi.
Veniseră încă o dată străinii.
Și-i puseră foc. În pocnete
Asurzitoare săreau în sus
Lacrimile noastre
Ca niște cartușe
Aruncate în jar de copii.
Veniseră oamenii de fier

Învingători în războiul nedrept
Îndreptat împotriva lacrimii noastre.
Și n-am mai cântat.

* * *

Lui Ion Buga

La gura unui izvor
O cană atârnă de lanț.
E ca și cum
Am bea apă
Din gura unui spânzurat.
Doamne,
N-a mai scăpat românul
De lanțuri!

Cel care se-apropie

Lui Michael Bruchis

Pururi voi omeni
Pe cel care se-apropie
De izvoarele suferinței mele.
Prelungire în Dumnezeu
A vieții pe care-o trăiesc —
Acesta e numele
Îndureratei mele iubiri.
În lacrimă numele mi-a putrezit
Renăscând în pământul
Pe care l-am regăsit.
Frate îmi este cel
Care numele îmi înțelege
Îndrăgindu-l ca pe al lui.

*Cineva**Constanței Buzea*

“Cineva
se roagă într-un târziu
în rugăciunile mele uscate.”

Cineva plânge
în lacrima mea,
poate chiar Dumnezeu.

Cineva scrie
în cântecul meu,
poate chiar cei care nu mai sunt.

și tace țara și-așteaptă
în tăcerea mea
iubitoare nescandaloasă.

*Adevărat**Înalt Preasfințitului
Daniel Ciobotea*

Adevărat, adevărat:
Birui-va
Nu țara cu cele
Mai multe tancuri,
Ci Țara cu Cel
Mai mult Dumnezeu în ea.
Adevărat, adevărat
Că plâng,
Dar “pentru a plânge,
E nevoie de puțină,

Speranță
Și energie”.
Adevărat, adevărat:
Trebuie să ai
Multă lărgime
În jurul locului tău,
Ca să te poți bate
Pentru el.
Și-acea lărgime este
Dumnezeu.

Omul

Prea Sfințitului Calinic

Un ochi, ca orătania,
Scormonind în pământ
Și altul, ca ciocârlia,
Zburând pururi spre Cer.
Așa de mii de ani.
Nu mai știe Atotziditorul unde
Să ne-așeze mai bine
Plutind ca somnambulii
Pe marginea Scripturii.

Zâmbetul tău

Lui Petru Cărare

Zâmbetul tău
O sălbătăciune frumoasă
Ce sare din lacrimă în lacrimă
Ca să nu se înece.

*Mâna aceea**Lui Virgil Cândea*

Era câte o mână străină
Ridicată în sus
În atotnorodnica adunare.
Sărut-o, mi se spunea,
Ea este steagul patriei tale.
Eram prea tânăr,
Încă nu știam că, iată,
Cu mâna străină
Numai foc să iei.
Frate,
Câți disperați nu
S-au spânzurat de mâna aceea
Ridicată în sus!

* * *

Lui Radu Cârneli

Nu vrem, străine, să ne preamărești.
Ca neam român atâta vrem să știi:
Avem o Putnă sus în ceruri vii,
A fost, mai e și fi-va Mărășești!

Pârjol te-a ars, poveri și tu ai dus.
Deși coroană port de răni și spini,
Nu vreau, străine, să mi te închini,
Atâta vreau să știi c-avem Oituz!

Nimic nu-ți cerem să ne dăruiești,
Nici doina și nici limba să ne-nvești.
Atâta vrem să știi: că sfânt, măreț,
Noi mai avem Biserici și Mărăști.

* * *

Lui Isai Cârnu

Poți să pictezi o lacrimă
Pe care să curgă la vale
O pâine?!
Poți să pictezi o dâră de sânge
Pe care să curgă la vale
O mânăstire?!
Bătrâne! La capătul
Fiecărei cărți
Ne-așteaptă cu lacrimi în ochi
O mamă.
Parcă-am veni din război.

*Sudoarea nevăzută**Lui Tudor Chiriac*

Sunt în jur atâtea
Lucruri simple și frumoase
Pe care nu le înțeleg
Nici proștii, nici înțelepții.
Ascult fericit
Glasul Cântecului tău
Care parcă îmi spune:
“Să trudești ca albina —
Sudoarea să nu se vadă
Pe chipul lucrării tale”.

*Ochiul izvorului**Silviei și lui Anatol Chiriac*

Cade
Tot ce-i frumos și unic —
Cade sufletul.
Cade cântecul,
Cade Pământul.
Moare izvorul.
Doamne,
Vedem cu toții
Căderea unei stele
Și nu vede nimeni
Căderea Pământului!
Doamne,
Degeaba este frumos
Ochiul Soarelui,
Dacă moare
Ochiul izvorului.

* * *

Lui Vlad Chiriac

Număratu-ne-au
Până și lacrimile.
Până și icoanele.
Cărțile vechi.
Aveai dreptul numai
La un singur râu.
Cine avea două inimi
Era surghiunit.
Doamne!

*Medalia**Lui Mibail Ion Cibotaru*

Cineva găsește în stradă
O medalie ghilosită,
Sclipind ca o gură
Plină cu dinți de aur.
O ia și-o aruncă
În lada cu gunoi.
Vine gunoierul
O ia și-o aruncă
Iarăși în stradă.
“Îmi strică gunoiul”,
Zice glumeț.
Trece altcineva pe stradă
Vine iar gunoierul.
Ce face, domnule, primăria,
Cu ce se ocupă?!
Când va fi odată curat
Și-n orașul ăsta nenorocit
Plin cu moșnegi bășinoși?!

*Cântec basarabean**Lui Mibai Cimpoi*

Este o nebunie să încerci
Să dai la o parte Cerul
Ca să vezi pe Dumnezeu —
Dumnezeu este chiar Cerul.

Este o nebunie să încerci
Să dai la o parte Limba Română,

Ca să vezi pe Eminescu —
Eminescu este chiar Limba Română.

Este o nebunie să încerci
Să dai la o parte Prutul,
Ca să ajungi mai repede-n Țară —
Țara este chiar Prutul.

Este o nebunie să încerci
Să dai la o parte pe Cărturar,
Ca să vezi viitorul —
El este chiar ziua de mâine,
Viitorul venind.

* * *

Lui Anatol Ciocanu

Nu este fereastră în casă,
Nu este icoană
La care n-ar fi plâns
Ochii tăi, mamă.
Da, întâi este frumoasă mama,
Pe urmă femeia.

* * *

Lui Ion Ciocanu

Fericit cel care s-a șters
De steaua din frunte
Ca de scuipatul dracului!
Fericit cel care

Și-a alipit sufletul
De steaua din cer
Ca de focul din vatră!
Fericit cel care a găsit drumul!

* * *

Lui Constantin Ciopraga

Nu am cerut,
Nu am cerut nicicând
De la nimeni nimic.
Și cred că am dat
Altora mai mult
Decât nu am vroit să cer.
Astfel,
Am cunoscut fericirea.

* * *

Lui Victor Ciutac

Îți amintești?
Copii pe valea Prutului,
Ne aplecam bucuroși deasupra
Desimii de buchii rusești.
“Sunt surorile voastre”,
Așa ne învăța minciuna.
Noi nu vedeam atunci
Asemănarea lor
Cu sângeroșii ghimpi
Ai sârmii grănicerești.

* * *

Lui Ion Cocora

Am spus aproape totul
Despre mine,
Ca privighetoarea
Despre pădure.
Singurul lucru pe care
Aș putea să-l adaug vieții mele
Este propriul mormânt.
Da, viața este partea
Cea mai frumoasă a morții.

Drumul

Lui Theodor Codreanu

Caut, din Chișinău,
Drumul care-i mai scurt
Spre Țară, spre Vatra
În care-am înviat din morți.
El trece întreg și cald și curat
Prin Huși, prin inima ta.
Se ia Prutul, prietene,
Pe urmele pașilor tăi,
Atât de al său ești!
Se iau pașii mei
După apele Prutului nostru —
Atât de al meu este!
Și toată Țara
E un pod peste Prut!

* * *

Lui Marin Constantin

Există două minuni —
Atât!
Atotziditorul și Muzica.
O, dacă Poezia înseamnă
Un presupus mister,
Muzica e chiar
Misterul însuși!

Ființa dorului

Lui Eugen Coșeriu

S-ar putea oare,
S-ar putea oare roti,
Neînconjurat de stele,
Pământul?!
Ar putea oare,
Ar putea oare să existe,
Neîngrădiți de Limba Română,
Carpații?!
Ar putea oare,
Ar putea oare să ființeze
Dorul,
Neînconjurat de liniștea
Și frumusețea inimii tale?!

* * *

Lui Victor Crăciun

Acolo pe unde
Trecuse ieri Podul de Flori,
Fericirea lui de o zi,
Azi parcă s-au înnodat,
Ca niște câini,
Toate frontierele
Dintre lumi.
Crește din nou
Suferința noastră
Ca un Prut revărsat.
Doamne,
Ce vor fi având cu noi?!

Clopotul

Lui Iuliu Crețu

Ne-au spus că mânca
Pâinea copiilor noștri.
De aceea i-au smuls
Limba din gură.
Dar el
Nu făcea altceva
Decât să cânte-n duminici
Numele Țării.
Erau pline, Doamne, duminicile
De prășitorii turciți
Pline cum Țara plină era
De marii năvălitori.

*Sunt fiul**Lui Nicolae Dabija*

Sunt fiul
Lui A FI
și rănitul meu sânge
este granița peste care
nu se trece ușor.
Sunt fiul Voinței
și duc după mine
nu prea ușorul “lanț
de creștine nădejdi”.
Iubesc aprins pe mama
odihnindu-mă în Dumnezeu.
Nici moartea
nu mă poate despărți de voi.
Sunt fiul
lui A FI.

* * *

Tamarei și lui Vlad Darie

Soldați străini în preajmă
Își usucă la soare cămășile
Pe țeava tunului.
Copiii scriu pe tablă
Numele adevărat al Limbii.
Și nu suntem liberi.

Greierii cântă în soba
Casei părinților noștri,
Focul de mult a murit.

O flamură dragă agităm
În zilele de sărbători.
Și nu suntem liberi.

* * *

Lui Aurel Danilov

Copaci goi.
Ca niște
Fruce ciudate ale morții.
Cuiburi negre pe crengi
Părăsite de păsări.
Fâlfâie albe
Între cer și pământ
Ale ninsorilor pânze.
S-ar părea că
Din nou ne aflăm
În imperiul copilăriei
Dar reci și pustii sunt cuiburile.

* * *

Lui Viorel Dinescu

Poate că într-adevăr
Ochii femeii iubite
Sunt marginea lumii.
Poate că într-adevăr
Poezia bacoviană
Este marginea vieții.
Toți suntem muritori, poete.
Iubim morții pentru că
Nu mai pot
Să ne facă vreun rău.

* * *

Lui Mihail Dolgan

S-ar putea să vină din nou
Frăţescul pistol.
Şi cnutul.
În cuvintele noastre
Să ascundem icoanele.
Iată
Am vârât plugul până
Şi-n ţărâna mormintelor.
Nu mai avem nimic
Care să aparțină mâinilor,
Gurii noastre.

* * *

Lui Arcadie Donos

Cu fruntea pururi încreţită
Ca sârma ghimpată
Din valea Prutului nostru;
Încărcaţi de medalii
Precum de-o ruşinoasă râie,
Le pute până şi
Răsăritul de soare.
Birui-vor
Cetăţile noastre de rouă.

*Pe munte la predeal**Lui Mihai Drăgănescu*

Va fi! Pe Terra cea bătrână
Amirosind a flori de tei,
Va merge Dumnezeu de mână,
La Paște, cu românii mei.
Și flori, spre noi, de miere grele
Cu El odată vor rosti:
“Voi dacă vreți, plecați pe stele,
Iar noi mai rămânem aci”.

*La Sofia**Lui Iulian Filip*

Cât poate un țăran să alerge
În jurul unei singure pâini,
Cât poate s-alerge
În jurul Sofiei,
În jurul Țării întregi?!
Viața trudnică
Împletită aspru ca un gârbaci
Cu toate drumurile
Silniciei,
Gârbaci lovind sângele chinuit
Și munca cinstită.

* * *

Lui Ioan Flora

Nu s-a văzut stea
Plictisindu-se de Cer
Și cântec căruia
Î-ar fi urât
Cu Limba Română.

* * *

Lui Nicolae Dan Frunteletă

Dacă măicuța ta,
Dacă limba strămoșilor tăi
Se află în Patrie,
Nu e țară mai minunată
Ca Patria ta.

Poetul

Lui Nicolae Esinencu

Poetul este un asin ceresc.
Ați văzut oare pe cineva
Să aurească asinului copita,
Copita celui ce cară, săracul,
Un sac plin cu aur?!

* * *

Lui Mircea Druc

Cum să vă spun?!
Cu mine diavolul
A vorbit omenește.

M-a cercat și s-a dus mai departe
La treburile sale.
Oare nu glăsuiesc,
Nu glăsuiesc oare
Și cele sfinte la fel:
“Diavolul ispitește,
Dar nu poate sili,
Cere consimțământul,
Dar nu poate constrânge.”

*De-ai curge tu,
Prutule*

Lui Dumitru Fărcașu

De-ai curge, tu, Prutule,
De-ai cuge pe Nistru,
Să nu mă mai desparți
De frații mei!

De-ai curge tu, Prutule,
De-ai curge pe Mureș,
Ca liber să pot asculta
Cântecul nostru,
Cântecul neamului meu!

De-ai curge tu, Prutule,
De-ai curge pe Olt,
Să nu
Mai fiu întrebat
Ce caut eu,
Ce caut în Țara mea?!

* * *

*Prea Sfințitului
Casian Gălățeanu*

Îmi întind brațele
Spre tine, Doamne,
Și mă ating
De fața Patriei mele.
Doamne care mă-nveți
Numai lucruri frumoase
Și zici: “Nu mâniă
Dobitocul din om
Că va trebui să te lupți
Cu doi deodată.”

* * *

*Preacucernicului părinte
Constantin Galeriu*

Părinte,
Eu nu știu dacă viața
M-a îndrăgit.
Și nu știu dacă moartea
Mă urăște.
Dar caldă —
Asta o știu —
Va trebui să fie crucea
Pe care ochii voi închide.
Caldă, Părinte, de sângele meu.
Binecuvântează-mă.

*Jăratecul**Lui Petru Gbelmez*

Suflu în jăratecul
Limbii Române
Atent mereu
Să nu moară
Focul cel sacru.
Nu sunt mai mult
Decât o simplă maicuță.

* * *

Lui Dumitru Gavrilean

Mi-a smuls vârtejul din mână
Penelul
Iar fratelui meu din palmă
Semințele.
Iată penelul meu din nou
S-a lăsat de sus
Și grâul fratelui
A fost semănat din cer.
Mergem așa veșnic
Din vârtej în vârtej
Și Providența nu ne uită.
Voi desena o poartă
Prin care a intrat Dumnezeu,
Cu toate
Popoarele Lui aurii din urmă:
Cu semințele bune de semănat.

* * *

Lui Ion Cațaveică

Mă iau și eu ca prostul
După sângele meu
Ce nu cunoaște alt drum
Decât acel care duce
Spre inimă.
Doamne, cât drum
Lasă în urmă drumul,
Cât drum cu oameni
Care nu vor ajunge nicicând!

* * *

Lui Ion Gheorghe

Din tot ce gândim ori spunem
Să curgă mereu adevărul
Aidoma rășinii
Din bradul rănit.
Frate, cât har
Dăruitu-ne-a Domnul
Atât de liberi suntem —
Nu mai mult!

* * *

Lui Gheorghe Ghimpu

Simplu și tăcut
Ca firul de iarbă,
Tu știi, frate,

Că eroul adevărat
Nu se postează în fața
Patriei
Fluturându-și ca pe un steag
Mâneca goală.

Cântecul

Lui Tudor Gheorghe

Frate,
Nu există graniță
Prin care Cântecul
Nu ar putea să răzbată,
Cântecul tău care este
O răzbunare a frumuseții
Pe urâtenie.
Frate,
Se aud pașii copiilor
De pe malul cel stâng
Al Prutului
Duduind desculți
Pe podul de aur
Al Cântecului tău.
Frate,
Tu nu m-ai lăsat singur.

* * *

Lui Gheorghe Ghidirim

Să nu-ți faci, barzo,
Cuib pe casa poetului
Care, în orice moment,
Poate să ia foc.
Zboară și tu
Pe căsuța unchiului meu
Întors beteag din război,
Că tot v-ați deprins
Să stați într-un singur picior.
Sau zboară, barzo,
Pe casa doctorului,
Că tot la el
Și inima mea
Alinare-și găsește.

Lacătul de apă

*Lui Alecu Ivan Ghilia
și Alexandru Lungu*

Unde să mai duc
Acest rătăcit norod,
Prin care deșert?!
Patruzeci de ani
A mers prin pustiul
Prutului.
Și nu s-a schimbat.
Patruzeci de ani
A băut apă cu gloanțe,

Apă cu lacrimi.
Unde să-l mai duc?!
Ei au inventat
Lacătul de apă.
Și cheia care încuie,
Refuzând să descuie.
Cheia din care izvorăște
Ceața și negura.
Ne-am obișnuit, Doamne,
Cu lacătul de apă
Satanic.

Aștept dimineța

Lmi Paul Grigoriu

Aștept dimineța.
Ceea ce simt dimineța
Este că sângele meu
Nu poate-mbătrâni mai mult.

Aștept dimineța.
Dacă Dumnezeu
Ar lungi dimineța,
Aș ajunge mai repede la El.

Aștept dimineța.
Oricât ar fi de sus,
Niciodată amiaza
Nu poate să ia locul dimineții.

*Trebuie**În memoria lui Stelian Gruia*

Trebuie să am mereu
În mână ceva:
O spadă,
O lumânare aprinsă,
Un trandafir,
O coasă la poale de munți,
Un condei săgetător,
Un măr aurit
Pentru copilul pierdut.
Stau apărat
Între brațele mele
Ca între părinții mei.
Stau gânditor
Între Carpații tăi, măicuțo,
Și cumințenia ta, iubito.
Nu mă plângeți —
Moartea e o scrisoare.
O scrisoare
A morților noi
Către morții mai vechi.

* * *

Lui Pavel Gusac

Ca un copil orfan
S-a lipit Prutul
De viața Drepcăuților.
E fratele nostru.
Frățiorul cel izgonit.
Îi spunem în șoaptă,
Cuvinte de dragoste

Cât timp maica cea vitregă
Nu s-a întors
De la târgul internațional.

Omule din depărtări

Lui Claus Heitman

Tu ești fratele meu,
Omule din depărtări pământești,
Tu, care pe apa cea limpede
A Limbii Române
Mi-ai trimis
Ca semn de iubire
Acest trandafir.
Ce te-a atras
Șpre Singurătatea mea
În care nu se mai aude
Decât cucul înzăpezit
Al timpului?!
Al timpului
În care credeam c-am murit.

* * *

Lui Pompeiu Hereșteanu

Între Cer și pământ
Nu e o cale atât
De lungă. E cât
De la ochii măicuței,
De la lacrima ei,
Până la firul de iarbă.

Pururi asupra noastră
Vor răsări ochii ei
Ca două planete spre care
Aidoma unui cosmonaut
Vom trimite cântecul nostru.
Pururi asupra noastră.

* * *

*Silviei Hodoroșea
și lui Alexandru Dorogan*

Doamne, dacă nu are mamă,
Cine îl naște pe drac?
Poate că l-am suporta
Dacă nu și-ar face salotă
În candela noastră,
În uleiul din ea;
Dacă n-ar scrijela necuviințe
Pe zidul bisericesc;
Dacă n-ar înșira pe coadă
Covrigii copiilor noștri.
Doamne, a intrat în piciorul său
Cuiul ce-a pironit pe Hristos
Și el nici măcar nu șchiopătează.

* * *

*Carolinei Ilica
și lui Dumitru M. Ion*

N-a mai rămas pe ruinile tale
Decât steagul de gheață,
Cuvintele.
Merg singur spre Dumnezeu

Și număr câți români s-au pierdut
În lipsa ta, Cuvântule drag,
Cu steagul de gheață
Bat în porți pustii — bam-bam,
Atât a rămas din sunetul tău,
Cuvântule care
Ne-ai părăsit.

Copilărie

Lui Ilie Ilașcu

Sărmani copii
de sărman neam!
La gât
cu roșii petice,
fier vechi,
fier uzat adunam
pentru cătușele tale,
pentru cătușele mele!

Descrierea toamnei

Lui Grigore Ilisei

A venit toamna.
Cad frunzele
Teiului din Copou,
Șoptindu-mi fericite:
“Bătrâne,
Groaznică este
Nu întâmplarea
De a te scăpa Dumnezeu

Din brațele Sale,
Ci faptul de-a nu avea
Un loc
Unde să cazi”.

*Podul
Lipcani-Rădăuți-Prut*

Lui Vasile Iovu

Zace ruptă în două
Măreța coroană a Prutului:
Podul de la Lipcani.
Frate,
Vom deveni un deșert,
Un pustiu
Acoperit cu oasele
Naiului tău,
Dacă nu vom ști
Ce să facem.

* * *

*Ioanei
și lui Traian Irimia*

Tu spui:
De ce să te vinzi?!
Culmea prostiei este
Să te vinzi pe banii
Munțiți de tine.
Tu spui: o mamă
Nici la aflarea, nici
La auzirea celei mai

Cumplite vești
Nu va scăpa copilul
Din brațele ei.

* * *

Lui Toma Istrati

Frate,
Acoperit e dealul Nișcanilor
De barba străină,
Și nu-ți mai poți face
Cărare prin ea.
Zburăm și noi pe sus,
Care poate zbura,
Către propria casă.

Poetul

Lui Nicolae Labiș

Stropit de slavă
Ca de sânge.

* * *

Leonidei Lari

Un fulger în noapte
Iluminând
Lacrima ta.
Se vede clar scris
În străfundul ei

Numele Prutului.
Lacrima ta —
Apă fără de nisip.

* * *

Lui Dan Laurențiu

Lucească pe cerul gurii
Cuvântul pe care-l spun
Stelele
Pe cerul Tău, Doamne.
Gura mea
Să nu se bâhlescă nicicând
La mijloc de Țară,
La marginea
Pururi amenințată
A Limbii Române.

Roșu

*Irinei Petraș
și lui Petru Poantă*

Până și fața de pernă
Era de aceeași culoare.
Roșie.
Un năruitor coșmar
Îmi chinuia sufletul
Și eu nu știam,
Nu știam dincotro vine.
Până și giulgiul sicriului
Era de aceeași culoare.
Duhuri rele munceau mortul

Și el nu știa,
Nu știa dincotro vin.
Până și
Broboada măicuței, Doamnel...
Dizgrațioasă culoare!

Dacă ești bărbat

Lui Dumitru Matcovschi

Dacă ești bărbat,
nu lăcrima,
ci sângele să-ți verși
în mijlocul mulțimii oropsite.
Și nu blajina
pâlpâire-a lumânării,
ci fulgerul scăpărător
să-l porți în mâini.
Și-al tău cuvânt
să-l înțeleagă pe deplin
măicuța ta, copiii
și truditoarea iarbă.
Dacă ești bărbat
pe colțul tău de pământ,
la marginea Țării tale,
în mijlocul mulțimii oropsite!

* * *

Lui Vintilă Matei

Rău să nu înțelegi
Că ești liber.
Dar groaznic
Să nu pricepi că ești rob —
Aceasta e Basarabia,
Frate al meu,
Tu, care înghețatele mâini
Ale copiilor ei
Le încălzești
În mâinile tale.
Sunt mâinile tale
Ca o carte frumoasă
Care le spune: “Albaștri
Sunt ochii libertății
Și parcă tot nu-i destul
Numai atât”.

* * *

Lui Valentin Mândăcanu

Adevărat că iubirea
Este fericirea tremurând!
Doamne,
Câte vieți o fi având
Limba Română,
Și câte vieți
Vom fi având noi,
Că nu am
Murit până acum
Îndrăgostiți și tremurând?!

* * *

Lui Mircea Micu

Mă simt fericit
În zeci de feluri,
Dar în nici unul din ele
Nu o mai pot întâlni
Pe mama.
Numai în vis
Mai răsar uneori ochii ei
În care mai pâlpâie
Lumânărica unei lacrimi.

* * *

Lui Ion Miloș

Doamne, dacă
Ai înflorit floarea,
De ce
O lași singură
Pe marginea prăpastiei?!

*Țara mea**Lui Ion Mircea*

Ca pe Domnul nostru Isus
Te-am răstignit și pe tine,
Țara mea,
Brâncoveana mea Țară.
Doamne, veșnic în noi
Viața și moartea își spun
Niște secrete

pe care nu le cunoșteam.
Veșnic murim, înviem,
Murim, înviem.
Iată cosim grâul nostru pe văi
Ca pe viețile noastre.
Cosim pentru alții,
Ca pe viețile noastre,
Grâul copiilor noștri.

* * *

Lui Romulus Munteanu

Nu s-a schimbat nimic —
Aproape oriunde, oricând
Unul din picioarele mesei
Este piciorul lui Iuda.
Dar știi că
Inima ta de copil,
Cuvântul ce-l spui
E fața curată de masă,
E pâinea frățească.

* * *

Lui Mihail Munteanu

Așa este, frate:
Râul cel mic
Când se varsă
În cel de mare,
Își pierde numele.
La Pererita și Criva se vede

Câte-un păstor mai bătrân
Strigând disperat
Prutului nostru:
“Unde alergi, omule?!”
Ciobeni tinerei
Se uită în fluier
Ca în traista cea goală.
Ceață pe vale,
Ceață în creieri.
Iar noi mai cântăm.

Chiar dacă

Lui Fănuș Neagu

Chiar dacă,
Chiar dacă ne-ați smulge
Limba din gură,
Ar rosti Dunărea,
Ar rosti Dunărea noastră
Tot ce se cade rostit —
Așa Îngerul a strigat.

Chiar dacă,
Chiar dacă ochii
Ne-ați arde,
Am vedea cu florile,
Cu florile codrilor noștri
Tot ce se cade văzut —
Așa Îngerul a strigat.
Din vârful de Carpați

Dumnezeu nu se vede,
Dar de acolo
Poți crede în El,
Chiar dacă ați nimici
Toate bisericile noastre —
Așa Îngerul a strigat.

* * *

Lui Dumitru Olărescu

Nu mai am loc
Pe-al meu pământ
De ochii străinului,
De câte văd ei în jur
Și apucă!
O țin în brațe pe mama,
Ca pe o iubită;
Că nu mai are loc
Nici ea pe pământ.
Doamne, cât adevăr
Cât adevăr în vorba
Românului nostru:
Urma străinului
S-o arzi
Cu șapte care de lemne!

Dumnezeu și patria

*Înalt Preasfințitului
Antonie Plămădeală*

Mă-ntorc în Dumnezeu.
Cu alte cuvinte,
În Patrie mă-ntorc.
Dumnezeu și Patria
Sunt Una.
Puțin este pământul lumii,
Părinte.
Dar și mai puțin
Pământul cel îngrădit
Cu sârma ghimpată.
Eu știu că
“Sufletul nu-și poate
Întinde aripile
Aicea pe pământ
Dacă nu se simte înconjurat
De veșnicie și nemărginire”.
De-aceea în Dumnezeu
Mă-ntorc.

Poem

Lui Adrian Păunescu

De ce, o, Doamne, dăruit-ai
ochilor mei întristați
o Țară atât de frumoasă
și-ndureratului meu auz
un cântec atât de ales

și sufletului meu zbuciumat
femeia fără de seamăn
când brațele mele
sunt încă nedestule-a ocroti
comorile ce mi-ai adus?
Dă-mi Cerul Tău,
întregul cer în care
să-mi găsesc părinții
și pe Tine, Doamne,
iar împreună și nedespărțiți
să fim de ajutor
și rodnic sprijin
acestui neam prea chinuit
și vremea s-o refacem!

* * *

*Prințului Paul de România
și Prințesei Lia*

Nu la mine în palmă
Linia vieții mi-o caut,
Ci în palma Limbii Române.
În fiecare toamnă
Rămân fără frunze copacii,
Iar linia vieții noastre
Din palma Limbii Române
Nu are sfârșit.

*Podul**Lui Florin Piersic*

Cu trei cuie-am început
Pod și punte peste Prut.
Cu trei cuie neîntregi
Pod și punte cum să legi?!

*“Doamne, Doamne, tot zic Doamne,
Dumnezeu pare că doarme
Cu capul pe-o mânăstire
Și de nimeni n-are știre...”*

Frați de grai, de sânge frați,
De la inimă furați.
Cioca-boca, trei lampaci,
Se dărâmă tot ce faci.

*“Doamne, Doamne, tot zic Doamne,
Dumnezeu pare că doarme
Cu capul pe-o mânăstire
Și de nimeni n-are știre.”*

Valuri vechi și valuri noi,
Curge Prutul fără noi
Neavând, noapte și zi,
De cine se alipi.

*“Doamne, Doamne, tot zic Doamne,
Dumnezeu pare că doarme
Cu capul pe-o mânăstire
Și de nimeni n-are știre.”*

*Cum să-ți spun**Lui Dumitru Radu Popescu*

Cum să-ți spun
Fratele meu drag,
Tu care ne-arăți ce duios
Trec cuvintele românești
Prin roua suferinței noastre.

Cum să-ți spun:
Oricât ar fi
De isteț generalul,
Tot un oștean
Va trebui să fie viteaz.
De fapt, nici viteji nu
S-ar putea spune că suntem.
Pur și simplu,
Respectăm moartea,
Pentru că nu este
Minciunoasă ca viața.

* * *

Lui Adam Puslojici

Tu știi că-n fiecare clipă
Iubirea e altceva,
Spre deosebire de ură.
Tu știi că dacă
Nu vine din urmă și drumul,
Degeaba ai ajuns.
Și tu ai ajuns, poet!

* * *

Lui Eugen Păslaru

Nu sunt un om curajos —
Pur și simplu, mi-e rușine
Să ocolesc adevărul.
De ce vă credeți neînvinși?!
Uitați-vă la iarba de pe morminte,
Uitați-vă și ascultați-o ce zice:
“Ca mine
Nimeni nu este mai mare!”

* * *

Lui Adrian Dinu Rachieru

Frate, toate se iau
Din pământ și din soare
Și-aproape nimic din oameni.
Poate că numai
Mamele sunt născute aici,
Iar ceilalți am venit,
Ne-a aruncat cineva pe pământ
Războinici, hulpavi, îngâmfăți, neputincioși.
Cu ce ne putem lăuda, când Domnul
Cu numai suflarea Sa
Rotește soarele și toate stelele?!

* * *

Lui Aurel Rău

Frate, este grețoasă
Trădarea de neam
Chiar dacă trage în plug.

Noi nu știm trăda
Nici măcar o furnică.
Ci încă mai rătăcește
Ca mușcătura de câine
Sărutul lui Iuda
Pe-al nostru obraz.

Poetul

Lui Vasile Romanciuc

Poate că, într-adevăr, poetul
Știe cu îngerii a conversa.
Poate că, într-adevăr, fără de el
Cuvintelor gheare le-ar crește
Sălbătăcind.
Chiar să nu vreți să aflați
Nimic despre îngerii?!
Veșnic mușcat, veșnic
Drămăluindu-și bucățița de pâine,
Poate că numai copiii
La el se gândesc
Pe când înșiși ochii preotului
Par prefăcuți și nesinceri.
Chiar să nu vă pese deloc
De tristețea cuvintelor noastre?!

* * *

*Agnesei Roșca
și lui Vladimir Rusnac*

Cu javra veniseră
Cu javra urmăritoare:
Cu spurcata lor stea.
Încă ne mai dor mușcăturile
Celor cinci colți sângeroși.
Pe gheața spaimei
Am regăsit aceste cuvinte
Dovadă c-am fost
Și-am nădăjduit.

* * *

Lui Florin Rotaru

Noi nu suntem mai mulți,
Noi credem mai mult.
Noi știm că adevărul
Este ca roiul de albine:
Nu-l scapi numai dacă
Grijești de el.

* * *

*Valentinei Rusu-Ciobanu
și lui Glebus Sainciuc*

Îmbrac alba zi
Ca pe-o cămașă nouă
De sărbătoare.
Deschisă mi-i inima

Ca brațele mamei.
Cuvântul cald și frumos
Ține loc de pâine și vin.
Luați, nu vă sfiți
Și aflați că arma noastră
Este penelul. Acest penel.
A văzut cineva,
A văzut cineva cămașa albă
Uscându-se pe țeava tunului?!

* * *

Lui Serafim Saca

Departa cerul,
Departa pământul
Pentru cel care merge
Numai pe drumul imaginației.
Noi nu ne închipuim munții,
Ei răsar
Din chiar sângele nostru.
Da, poți
Reteza niște brazi,
Dar nu și Carpații.

Regăsirea sinelui

Lui Dinu Săraru

La Slătioara,
În satul
Cu munți și cu pruni,
Am regăsit Niște Țărani

Din satul meu de la Prut.
Din anii zburdalnici,
Din anii mei cei copii
N-am mai fost atât de
Aproape de Cer.
Acolo Oltul, Valul, Ramul
Care mă știu și mă iubesc
Rostire-ar parcă
Prin gura acelor țărani:
“Poți să nu crezi
În Dumnezeu,
Dar de ce să-L urăști?”

Liniștea lacrimii

Lui Eugen Simion

Mi-am regăsit Țara
În lacrima,
În liniștea inimii tale
Din care atât de luminos
Răsare dimineța
Poetilor!
Aud în răsăritul rourat
Cum strigă Dorul dor
Spre Basarabia,
Spre suferința ei,
Eu însumi preschimbându-mă
În liniștea,
În răbdătoarea ei lacrimă.

*Cârmuirea barului**Lui Marin Sorescu*

Nici cârmuind, nici cârmuit
Eu nu mă văd.
Nici lauda și nici batjocura
Să mă înmoaie nu pot.
Eu știu că trebuie să fii
Curat ca lacrima.
Ca, în tot restul vieții,
Să ai dreptul
La amintirea copilăriei.
Eu nu mi-s general,
De-aceea numai
Că nu sunt epoleți și
Cărțile.
Astfel, chiar viața mea
Nu stau s-o iau de unde
Se nimerește, ci pururi
O caut și-o aleg
Pe drumul ce-l urmez,
Pe drumul dimineții
Al clarelor lumini de început.

*Tu știi**Lui Nichita Stănescu*

Tu știi că nu există
Un drum al fericirii
Și altul al nenorocirilor —
Există numai rătăcire

Pe un drum sau pe altul.
Tu știi că mirarea nu judecă
Și nu cercetează
Lucruri care strălucesc
În ochiul lui Dumnezeu —
Ea le iubește pur și simplu
Făcându-le astfel
Mai tare să înflorească.
Tu ești, într-adevăr, un cântec
Ce curge de sus în jos
Ca plânsul.

Dar cerul

Lui Nicolae Sulac

Opriseră biserica.
Dar cerul
Cum să-l oprești?!
N-au putut opri
Cântecul tău.

* * *

Lui Arcadie Suceveanu

Cu nașterea zilei
Sângele mi-am unit
Cu viața cea hăituită
A cuvintelor noastre.
Veni-va o zi
Când deșertul din voi va chema
Ajutorul poeților.

Iar ei
Vor fi murit de mult.
Doamne,
Cât cer trebuie,
Cât sânge, câtă jertfire
Pentru umanizarea
Deșertului!

* * *

Lui Andrei Strâmbeanu

Eu cred că
În splendoarea curgătoare
A dimineții
Plutește și sufletul mamei.
Eu cred că
Mai dulce leagăn
Ca brațele mamei
Nici Hristos n-a avut.

* * *

Lui Florin Șandru

Sărut mâna ta
De simplu muncitor.
Tu care știi că
Lacrima este frumoasă
Atât timp cât
Nu cade în lingură.

* * *

*Lui Vasile Șeicaru
și Duce Bertzi*

Nu! Gloria nu m-a orbit.
Numai artistul smerit
Aude în zgomotul ei monoton
Muzica unui suspin.

Nu! Nu sunt viteaz!
Dar poate că lacrima mea
Este mai arsă de fulgere
Decât pâinea celui viteaz.

* * *

Lui Ibil Șraibman

S-a lăsat soarele
Pe dealul anilor mei.
Spate în spate se încălzesc
Unul de altul.
Pe-acolo nu trece
Nici un hotar,
Nici o graniță
Decât numai
Bucuria tăcută
Că n-ai făcut nimănu
Nici un rău.
De-acolo se-aud
Cum cad frunzele cerului
Albe și misterioase
Peste somnul ce va veni
Și răsuflarea ta, Doamne.

Descrierea lacrimii

Preafericitului Părinte Teoctist

Eu știu de la cei sfinți
Că Dumnezeu
Ne urăște cum suntem
Și ne iubește
Cum ar dori să fim.
Doamne, cum
Trebuie să viețuiesc eu
În lacrima ochiului meu,
Ca să birui fiara?!
Și cât de multă
Ar trebui să fie
Jertfa sângelui nostru
Ca să nu ne zbatem
Atât de singuri,
Atât de la marginea lumii?!
Auzi?! Rogu-Te încă o dată,
Ascultă încă o dată ce spun
Slujitorii Tăi pre pământ:
“Doamne, nu pedepsi România
Pentru păcatele fiilor ei”.

Plumbuita

*Părintelui Arbimandrit
Simion Tatu*

Miroase a fân proaspăt cosit
În biserica Mănăstirii.
A grâu copt după ploaie.

Un glas cunoscut și drag
Se-aude în dangătul de clopot.
E glasul de Sus
Al marelui Ion Cântărețul.
Părinte, amurgul pe deal
E un melc fantastic
Ce-și duce în spate căsuța —
Cupola sfintei biserici.

* * *

Lui Andrei Tamazlăcaru

Dau din mâini
Ca din două ceruri.
Dumnezeul cântecului
Nu este la capătul lumii,
Poate că
E chiar în cele două aripi
Care mai țin.
Cine zboară sus, ca pasărea,
Nu se lovește de nimeni
Decât de Fratele Dumnezeu.
Dau din mâini
Ca din două ceruri.

* * *

*Zinaidei Cenușă
și lui Efim Tarlașan*

Ca niște păsări însângerate
S-au ridicat rănile noastre
În curenții de aer învietori.

De Tricolor
Se agață piticii,
Ca să nu-i ia vântul.
Dacă îi scuturi,
Îți cad în cap.
Doamne, și tot ei
Lăudându-se
Că cei dintâi au ajuns.

* * *

Lui Constantin Tănase

Mai groaznice ca zidul
Iată
Niște ferestre, prin care
Nu se vede decât
Soldățoiul de pază
Tropăind afară de frig
Cu arma la piept.
Oh, voi încovoiaților robi
Din mănoase câmpuri, din fabrici,
Frații mei, care
Nici nu crâcniți măcar!
Cu hoitul
Acestei zile porcoase
Îmi vine în voi să arunc,
În voi, în voi, în voi
În care tăcerea
Tropăie de frig!

* * *

Lui Victor Teleucă

A venit rândul
Ochilor mei
Să vadă și să înțeleagă.
Nu strig, nu mă
Bat cu pumnul în piept —
Gura pâinii n-ai s-o auzi.

*Măicuța ta,
măicuța mea*

Lui Gheorghe Tomozei

Ce mult se aseamănă
Măicuța ta
Cu maica mea odihnind
În pământul de lângă Miorcani!
În vremea vicleană și rea
Aproape că nu mai am
Pe umărul cui
Să-mi las fruntea
În Bucureștiul grăbit
Și plâng pe umărul ei.

Ce mult se aseamănă
Măicuța ta
Cu versul tău,
Cu frumusețea lui,
Cu Țara ce avem,
Frate!

* * *

Lui Mircea Tomuș

Mănânc din aceeași pâine
Cu Patria.
Dacă nu mănânci
Din aceeași pâine cu ea,
Atunci sau pâinea
Sau Patria
Nu este a ta.

* * *

Lui Valeriu Țapeș

Nici un râu nu poate
Marea s-o ocolească.
Zilnic viața noastră
În viața de dincolo
A părinților
Care-au plecat la strămoși,
Zilnic în nemărginirea vieții lor
Viața noastră se varsă.
Iar crucea de pe morminte
Nu este decât un semn
Că de-aici am plecat.

* * *

Lui Mibai Țăpârlea

Într-adevăr:
Suntem prea buni.
Buni ca Prutul care
Se aruncă în brațele Dunării.

Ca Dunărea înghițită
De lăcomia mării.
Pe sabia lor
Sângele nostru se scurge,
Iar noi filozofic
Sabia îmbrățișăm:
“Să trăiești un trai
Și cu al morții două”.
Dar oare trăim măcar
Traiul pe care
Dumnezeu ni l-a dat?!

* * *

Iuliei Țibulschi

Mai caut și azi anii copii
Într-un cântec frumos.
Cu cine oare,
Cu cine oare
S-a jucat Dumnezeu
În copilăria Sa?!

* * *

Lui Nicolae Țone

Va veni
Sfârșitul lumii.
Și nu vor mai fi
Poeți geniali,
Poeți mediocri.
Vor fi numai
Niște oameni

Îngroziți-îngroziți.
Și totuși
Poezia nu va muri.
Căci nu va muri
Dumnezeu.

* * *

Lui Mihai Ungheanu

Frate,
A lupta este
Destinul nostru
Împodobit cu răni.
Noi știm că rușinea-n război
Este nepotrivită
Ca un glonte intrat în picior.

Frate,
Să intri tânăr în viață
Ori să pleci mulțumit din ea
Este totuna.

* * *

Lui Ilie Untilă

Sunt nu pe voi supărat
Ci pe mine. Pe mâinile mele
Care, proaste, s-au înmulțit
Cu labelle voastre. Cojovrele.
Pe ochii mei sunt supărat
Pe care în lacrimi, ca pe măslina,

I-am pus la murat:
Luăți, dragi oaspeți, luați și gustați
Din ochii mei, din ochii surorii,
Din ochii Patriei. Luați!

* * *

*Înalt Prea Sfințitului
Nestor Vornicescu*

Barbarul a spus:
Le voi lăsa numai ochii
Să aibă cu ce plânge.
El nu știa
Că lacrima noastră
Este chiar sufletul Patriei,
Sufletul ei în care
Frații se văd, se așteaptă.

Tu știi

Lui Spiridon Vangbeli

Tu știi
Că un cântec frumos
Pentru copii
Poate salva în viitor
O Patrie.
Tu știi că un copil
Nu merge nîcîcînd
Degeaba pe drum:
Sau l-au trimis
Părinții cu treabă,

Sau îl așteaptă
Un zeu undeva.
Tu știi
Ceea ce oamenii vârstnici
N-au știut niciodată.

* * *

Lui Vasile Vatamanu

Cine îți azvârle o piatră,
Aruncă-i o pâine.
Doamne, până și
Proverbele ne mint.
Copii hămesiți,
Le spânzură inima
De foame.
Cum să-i hrănești cu pietre?!
Rupe în două piatra
Și arunc-o și tu —
Una în stânga
Alta în dreapta.

Biblioteca de rouă

Lui Titus Văjen

Frate,
am văzut țări bogate
în care-aș fi rămas
la fel de sărac.

Frate,
e plină lumea de punți

pe care trebuie să le treci
înfrățindu-te cu dracul.

Frate,
eu pot muri oricând,
dar nu și oriunde.
Eu nu pot muri
decât cu chipul răsfânt
“în acest geniu al ierbii
care e roua”.

* * *

Lui Florin Velicu

Frate, am trăit
Într-o țară ciudată unde
Toți oamenii care întrebau ceva
Mureau imediat.
Eu nu aștept să vină timpul meu,
Ci Țara mea.
Și tu mi-ai întins mâna.

* * *

Lui Dan Verona

Cuprinsu-m-au frățeste
Brațele crucii
Pe care o duc.
Cu trupul ei cald
M-au învelit.

* * *

Sofiei Vicoveanca

Mi-au îngrădit Prutul.
Prin urmare,
Mi-au luat și dreptul
De a-l cânta.
Am ieșire la mare
Numai
Prin lacrima ta.

* * *

*Ludmilei
și lui Anatol Vidrașcu*

Aceștia suntem noi:
Buni cât se cuvine
În mijlocul răului.
Răi — niciodată.
Se miră noaptea
Că a clocit sub ea
Întuneric,
Dar au ieșit
Pui de lumină.

* * *

Lui Gheorghe Vrabie

Viața e scurtă.
Dar și mai scurtă e ploaia
Care-nviază pământul.
O mare nemărginită e marea,

Iar zilele mele un râu
De ea absorbit. Nu s-a văzut
Râu pe care să-l scuipe
Marea din gură
Ca pe un fruct amar.
În doi mereu alergăm: Prutul
Către o mare, spre alta eu.

Zăpăcirea lacrimii

Lui Gheorghe Vodă

Au zăpăcit,
Au încurcat până și
Lacrima bătrânei măicuțe,
Până și apa
Copilăriei noastre.
Frate, ei urăsc
Cântecul tău.
Ei urăsc cântecul
Care arată Prutului
Pe unde să curgă.
Noi credem în izbândă.
Chiar dacă nu
Există Dumnezeu,
Nimeni
Nu-i poate ocupa locul.

* * *

Ilenei și lui Romulus Vulpescu

Numai pe unde
N-a umblat albina
Și numai câte
Înflorite locuri
N-au primit-o frumos —
Și tot la stupul ei
S-a întors.

* * *

Lui George Vultur

Ziua răsare din ochii
Pruncului meu.
În glasul lui se aud
Toate privighetorile lumii.
Nu poate
Masa de aur înlocui
Leagănul de lemn.

Focul

Lui Gheorghe Zamfir

Se-aude
În tot Universul
Șoapta naiului tău.
E ca și cum Hristos
Ar sufla dimineața
În foc.
Câtă Țară e-n cântecul tău,
Atât vom trăi.

*Pânzele albe**Lui Tudor Zbârnea*

Ai găsit pânzele
Cele mai bune,
Așa mi se spune.
Și cele mai
Potrivite culori.
Dar, mamă, unde,
Unde sunt pânzele
Pe care le așterneai
Pe iarba din curte —
Albe cărări spre cerul
Copilăriei mele?!
Unde?!

* * *

Lui Imant Ziedonis

Îmi trece frica,
Dar nu și greața
De cel de care
Mă tem.
Da, trebuie să fac
Ordine în viața mea
Înainte de a pleca.
Să pândesc clipa
În care să pot muri fericit.

*Muzica**Lui Ion Macovei*

Nimeni tainele ei
Nu le poate cunoaște.
E ca și cum ai cerca să despici
Raza de soare, mireasma trandafirului
Să vezi ce au în adânc,
În curgerea lor.

* * *

Lui Horia Zilieru

Am dat nume unei stele
pe care
N-am văzut-o nemicând.
Am dat nume mamei
care m-a fost abandonat
Încă din fașă.
Calcă sus un înger
pe prundul zburătoarelor gloanțe.
Spun îngerului:
— Zadarnic am îmbătrânit
Și eu și tu.
— Nu, nu, zice el,
mai lungă va fi viața ta,
mai lungă decât lama cuțitului
care ficatul tău a străpuns.

* * *

Lui Iacob Burghiu

Frate, toți arborii care
Trebuiau omorâți
Erau însemnați cu stele.
Și părinții noștri la fel.
De-atunci am urât
Roșeața lor de foc puturos,
Colții de fier ai lor.
Le curg balele azi.

* * *

Lui Valentin Ciucă

Dumnezeul meu e Unul.
Patria mea e Una.
Copii mei astăzi
Câți Patria va crede
Că sunt.
Vine iubirea pe unde
Frica trecu. Astfel
Vom birui,
Drepti ca lumânarea
Învierii creștine.

* * *

Lui Vlad Cubreacov

Cu steaguri veniseră,
Cu nesfârșite păduri de steaguri.
În roșietica lor viermuială
Cu trei bulgări de zahăr
Ne-au păcălit.
Apoi, mâinile noastre
Se rugau pe furiș Cerului
Apropiate de gură.
Surprinși de mânia lor,
Suflam în ele
Ca și cum le încălzeam
Veniseră antihriștii
Și nu mai putea pe sus
Nici pasărea să zboare
De roșietica lor viermuială.

* * *

Lui Eugen Lungu

În ochii celor dragi ne uităm,
În lacrima lor. Noi știm că atât
Te ține minte oglinda
Cât în ea te privești.
Noi știm că oricât de adânc
Ar fi arată minciuna
Tot neghina răsare din ea.
Noi știm că mai vechi
E lemnul carpatic
Decât icoanele lor.
Și lacrima noastră la fel.

*Din frigul siberian**Lui Alexei Marinat*

Venea de la baltă prostul
Într-o mână cu steagul
Și cu ciorpacul în cealaltă.
Uneori îi lucid, se gândește la cer.
L-a miruit popa
De-a dreptul pe steaua din frunte.
Dar este gata să moară
Pentru baltă.
Doamne, ce nerozie să mori
Pentru lucruri care
De mult au murit.

* * *

Veronicăi și lui Eusebiu Zbrancă

De aură s-ar trage oamenii,
S-ar trage de ea ca de păr
Daca razele ei s-ar vedea.
Tu spui că e cineva în român
Care mârâie neconținut chiar
La sângele împrăștiat pe jos
Al fratelui său.
Doamne, nici omul din somn
Atât de singur nu este ca noi!

* * *

Raisei și lui Adrian Tănase

Hamal vesel,
Acum sângele celui reînviat
Poate căra din nou
Pe drumuri fierbinți
Iubirea de viață.
Acum și tu, doctore,
În pace poți odihni. Nu vom
Vedea alte sudori
Pe trupul mării
Decât stelele Cerului
În nopțile ei liniștite.

* * *

Lui Lazăr Băciuc

Fiul meu, dacă
Dumnezeu te îndeamnă,
Să-ți faci casa pe-o stâncă,
Acolo s-o faci.
Fiul meu, aproape
Toți oamenii își au azi
Casa pe colții de stâncă.
Și-aproape toți oamenii azi
Sunt bătrâni
În fața nenorocirilor.
Să dai binețe unui bătrân
Ca și cum te-ai ruga Cerului
Sau ai rosti, plângând, un poem.

* * *

Lui Lazăr Lădaru

Oriunde s-ar așeza
În casa feciorului mama,
E locul ei. Doamne,
Ori sângele din pieptul rănit,
Ori lacrima din ochi —
Trebuie din ființa noastră
Să izvorască ceva.
Dacă suntem vii. Dacă
Avem mamă.

Între Orfeu și Hristos

Lui Ștefan Andronic

Pentru că a văzut, ochiul meu a murit.
Lacrima: piatră funerară
Pe mormântul ochiului meu.
Va veni alt cer.
În altă lume se va deschide
Ochiul meu, dând piatra la o parte.

* * *

Lui Alexei Marinat

De un milion și jumătate
Este mai mare soarele
Decât pământul.
De un milion și jumătate
Și încă un sfert
Era mai mare soarele

Decât pământul,
Ocupat până mai ieri
De închisori și gulaguri.
Un sfert de pământ roșu
Mort de ființa fără de margini
A Celui care-a zidit
Frumusețea.

* * *

Lui Tudor Nedelcea

Sărac sunt. Dar ce
Să mai zică, iarna întreagă,
Bietul salcâm
Fără măcar o frunză pe el,
Mâine (poate) sacrificat focului?!
Se-aud, salcâmul drag,
În vifornița albă sunând
Clopoței prelungi ai păstăilor tale.
Aho! Aho! Nu!
Nu sunt singur. Îmbrățișez
Făptura ta îmbrăcată în gheață,
Încălzindu-mă de spinarea ta.
Ești ca și crucea pe care
Hristos a fost răstignit,
La fel de plin de nădejdi
Ca Hristos. Aho, aho!

*Nisipul de gheață**Lui Ion Chiric*

Ei au venit și-au plecat.
Ca uscăciunea de gheață
S-au dus. Trăgând după ei
Un imens deșert
De nisip de gheață.
Iar noi muream pentru ei.
Copiii mei născutu-s-au apoi.
Din sângele meu. Nedumeriți,
Și azi mă mai întreabă:
“De ce
Să mori pentru un lucru
El însuși adus mort pe lume?!”
Ce să le spun?! Cum să le spun?!
Mari și viermănoase vânturi
Mai vin uneori
Din părțile celor care-au plecat.
Și-n vuietul lor mai aud
Cum limba nisipului de gheață
Strigă porunci peste noi.

245

Motto:

*În clipa în care am încetat
de a mai fi copii, am murit.*

Brâncuși

MOȘUL DIN LEAGĂN
versuri pentru copii

Mama

Mama mă mângâie,
Soarele lucește,
Soarele e unul,
Mama una este.

Bunica

Tot mai mică, tot mai mică:
Ia, o floare, o furnică,
Ia, o lacrimă sub soare!...
De ce oare, de ce oare?

Satele Moldovei

Pe vale, pe culme
Stau satele mele
Aproape de codru,
Aproape de stele.

Primăvara

Iese iarba luminoasă,
Rândunica vine-acasă.
Cald e soarele-n câmpie
Ca un ou de ciocârlie.

Vara

Copt e bobul grâului:
Poama vrăbiuței,
Dulce floarea teiului:
Grâul albinuței.

Toamna

Bate toamna nucile,
Aurește frunzele,
Îndulcește merele...
Ce ești trist, măi greiere?

Iarna

Fuga-fuga,
Cu fuguța,
Iese-afară
Săniuța.
Ninge, ninge, ninge, ninge
Ș-a rămas
În pom o minge.

Oul

Am găsit în prag un ou,
Oușorul este nou,
Nou ca roua de sub stele,
Cald ca gura maicii mele.

Fraga

Printre ierburi, lunecoasă,
Umblă ca un șarpe-o coasă.
Fraga tremură la soare:
— Unde sunt copiii oare?

Puiul

— Ce ai, puiu? Nu vrei mei...
— Am pierdut pe frații mei.
— Cum arată? — Tot gălbui!
— Cum îi cheamă? — Pui-pui-pui!

Vaca

Are coarne cumincioare
Și copite liniștite.
Ce mănâncă? Iarbă-adâncă
Ce ne-aduce? Lapte dulce.

Purcelul

Stă purcelul jos în paie:
“Sunt murdar. Murdar detot.
Trebuie să-mi fac o baie...”
Și s-a dus s-o facă-n glod.

Grăurașul

Grăurașul a mâncat
Un grăunte înghețat.
Și tot strigă ziua toată:
“Am mâncat o înghețată”.

*Cântecul pușorului
de melc*

S-a stins soarele cel bun,
Eu mă culc, povești îmi spun.
Dar nici una nu-i frumoasă...
Greu e singurel în casă!

Telefonul păsăruicii

S-a trezit și rămurica,
S-au trezit frunzarele.
Printr-o rază păsărica
A vorbit cu soarele.

Albina

Zum-zum-zum, cu mare zor,
Unde vreau acolo zbor,
Nu mă-ntreabă nici un om
De ce stau la el în pom.

Furnica

Suie frunză, urcă ram:
“Tare mult de lucru am”.
Trece valea, trece coasta:
“Tare-i scurtă viața asta”.

Iese tata la balcon

Iese tata la balcon
Și mă strigă: “Măi Ion!”
Cred că am făcut ceva
Dacă m-a strigat așa...
Dacă nu făceam nimica,
Mă striga: “Măi Ionică!”

Rândunică-rândunea

— Rândunică-rândunea,
Cum clădești căsuța ta?
— Tipa-tipa,

Cu aripa,
Cioc-boc,
Cu micul cioc!

Hultanul

Într-o zi pe sus hultanul
O făcea pe-aeroplanul.
Lângă un coteț tihnit
Puii i-au strigat în cor:
“Nu te fă... Că n-ai motor!”
Și-au fugit.

Stea-stea, logostea

Stea-stea, logostea,
Leagănă fetița mea,
Că eu tare-s ocupată
Și ea vrea tot legănată.
Să o legeni lin mereu,
Să creadă c-o legăn eu.

Ploaia

Vine ploaia peste lunci
Cu picioare-albastre, lungi!
Pic-pic-pic, pic-pic-pic,
Grâul crește mare-n spic!

Iată, ca pe țârâieci,
Prind în palme stropii reci.
Ploaie, tu de unde știi
Să crești pâine în câmpii?!

Curcubeul

S-a dus ploaia, hopa-hop,
Peste dealuri și hârtop!
Iepurașu-i bucuros:
Nu mai tună fioros!

Râde cerul albăstrui,
Curcubeul — gura lui!
“Peste toate satele
E senin ca laptele!”

Unde fugi tu, valule?

— Unde fugi tu, valule?
— Către mare, malule!
— Unde urci tu, pomule?
— Către soare, omule!
— Ce aștepti tu, pragule?
— Tot pe tine, dragule!
— Mulțumesc, prăguțele!
— Sărut picioruțele!

Greierașul

Cântă-un greier din aripă.
“Greieraș, nu țârâi,
Mama s-a culcat o clipă
Și o poți trezi, cri-cri!”
Greierașul fără casă:
“Uite, nu mai țârâi, jur.
Dar și frunza să nu cază,
De ce cade ea, zur-zur?”

Iată vine Anul-Nou!

— Bună vreme, moș Martine!
— Bună vreme, măi copile!
— Încotro cu noaptea-n cap?
— La oraș, să-mi iau un brad!
— Bradul un’ să-l pui, mă rog?
— În pădure, în bârlog!
— Păi, în codru brazi nu ai?
— Am, da-mi pare rău să-i tai!

*Frumoasă-i
limba noastră*

Pe ramul verde tace
O pasăre măiastră,
Cu drag și cu mirare
Ascultă limba noastră.

De-ar spune și cuvinte
Când cântă la fereastră,
Ea le-ar lua, știu bine,
Din, sfântă, limba noastră.

*Tu, iarbă,
tot ai mamă?*

Tu, iarbă, tot ai mamă?
De ai, de bună seamă:
Atunci când înverzești,
De ea îți amintești.

Tu, floare, tot ai mamă?
De ai, de bună seamă:
Atunci când înflorești,
De ea îți amintești.

Tu, steauă, tot ai mamă?
De ai, de bună seamă:
Atunci când te ivești,
De ea îți amintești.

Puișorii

— Pui golași, cum stați în cuiburi
Fără plăpumioare?!
— Ne-nvelim cu ale mamei
Calde aripioare!

— Dar când mama nu-i acasă
Și ploița cerne?
— Ne-nvelim atunci cu frunza
Ramurii materne.

— Dacă n-o să vină mama
Și-o să cadă frunza?
— Cum nu o să vină mama?
Cum să cadă frunza?!

Măicuța

Se adună flori și stele
Pe sub seară
În jurul măicuții mele,
Pe sub seară.
Și întreabă toate cele
Pe sub seară
Și ea sfătuie cu ele,
Pe sub seară.

Tot o fugă albinuța
Dimineața,
Udă-i este cămășuța
Dimineața,
Nu întreabă nimicuța,
Dimineața,
Că-i grăbită ca măicuța
Dimineața.

Mulțumim pentru pace

Mama pâine albă coace,
Noi zburdăm voios.
Pentru pace, pentru pace
Mulțumim frumos.

Tata fluiere ne face,
Noi cântăm duios.
Pentru pace, pentru pace
Mulțumim frumos.

Înfloresc în jur copacii,
Ceru-i luminos.
Pentru pace, pentru pace
Mulțumim frumos.

Cum se spală ariciorii

Aricioaica-n umbra florii
Își grijește ariciorii,
Îi tot spală de cu zori
Pe botic și ochișori.

Doar pe spate, doar pe spate
Să-i băiască ea nu poate.
Ariciorii, așadar,
Stau cu spatele murdar.

Și-s spălați abia când plouă
La o lună sau la două.
Bucurați-vă, măi pici,
Că nu sunteți pui de-arici!

La școala iepurașilor

Iepurașilor li-e dată
O problemă complicată.
Și în bănci, perechi-perechi,
Scriu pe frunze de curechi
Tot cu morcovi subțirei —
Un fel de creion la ei!
Unul de atât gândit
Stă în bancă neclintit
Cu creionul dus la gură,
Necăjit peste măsură.
Și tot cată în plafon
Și tot roade din creion.

Greierașul

Greierașul a cântat,
Cri-cri-cri,
La un chef la împărat,
Cri-cri-cri.

Și-a adus acasă-n sat,
Cri-cri-cri,
Scripcă plină cu păsat,
Cri-cri-cri.

Dar în zori cel împărat,
Vai-vai-vai,
A venit după păsat,
Vai-vai-vai.

Căci atunci când i l-a dat,
Vai-vai-vai,
Împăratul era beat,
Vai-vai-vai.

Boc-boc-boc!

Boc-boc-boc!
Ploaia în umbrelă bate:
— Pot să intru?
— Nu se poate!

Boc-boc-boc!
Ploaia în asfalturi bate:
— Pot să intru?
— Nu se poate!
— Boc-boc-boc!
Ploaia în câmpie bate:
— Pot să intru?
— Da! Se poate!

*Băiețașul
din ochii mamei*

Ai, în ochii mamei mele
E un băiețaș pitic!
Tare seamănă cu mine
Numai că e foarte mic!

Fără dânsul, știu eu bine,
N-aș putea trăi defel.
Dacă nu-i o zi acasă,
Îmi e tare dor de el.

E târziu și băiețașul
La culcare e poftit.
Cu pleoapa ei și geana
Strâns măicuța l-a-nvelit.

Nu mai e de-acum lumină-n
Casa lui cât o alună...
Și-o s-adorm și eu acușa.
— Noapte bună! — Noapte bună!

Două mere

Iar e toamnă. Zile calde.
Frunza ruginie cade.
Frumușel cei mici se spală
Și se duc cumiști la școală.

Maica în ghiozdan le pune
Câte două mere bune
Și creioane, cărți, caiete,
Și le dă în mâini buchete.

Eu sunt mic, rămân acasă,
Vreau să plâng că nu mă lasă...
Și-mi aduce maica mie
Mere mari — o farfurie.

Însă ce să fac cu ele?
Fie chiar să-mi dea și-o poală!
Eu vreau două, două mere,
Dar să le mănânc la școală.

Curcubeul

Ploaia stă... Din loc dosit
Ies gănganii fără număr.
Cerule șade ghilosit
C-un ștergar vârgat pe umăr.
Trei băieți
Nătăfleți
Unul creț
Și altul cârn
Cellalt — pistruiat și gros,
C-o prăjină și un târn
Au dat curcubeul jos.
Iar acuma stă de-și ia
Fiecare partea sa:
Cârnu — albastru de cicoare,

Crețul — galbenul de soare.
Cellalt — roșul și-a ales.
Dar cum nu s-au înțeles
A cui parte-i mai frumoasă,
Au plecat pe-acasă toți
Supărați vre-o săptămână...
Zice cârnul: — Uite, mamă,
Curcubeul meu din mână
Nu-i așa că-i fără seamăn?!
— Poate, cârnul meu, dar eu
Nu văd nici un curcubeu.
Crețul mi se lăuda:
— Tată, curcubeu așa
Zi, mai are cineva?!
Tata zice: — Știu și eu?
Nu văd nici un curcubeu.
Dar și cellalt cu pistrui:
— Curcubeu
Ca al meu
Altu-n lume, măcă, nu-i!
Iar bunica: — Știu și eu?
Unde? Care curcubeu?
Trece-un ceas ori nici atât,
Singuri li s-a cam urât.
Și acum se-adună iarăși
Să se joace buni tovarăși
Și cu-albastrul de cicoare
Și cu galbenul de soare
Și cu roșul ca de foc...
De! Ca frații! Launloc!
Zice omul bucuros:
— Măi, ce curcubeu frumos!

Târgovețul ciudat

Veni un târgoveț ciudat
Din alt oraș sau din alt sat.

— De vânzare sunt zorile?

— Nu.

— De vânzare ninsorile?

— Nu.

De vânzare izvoarele?

— Nu.

De vânzare zăvoarele?

— Nu.

Veni un târgoveț nebun,

(Mă iartă că așa îi spun!)

— De vânzare sunt mumele?

— Nu.

— De vânzare ți-e numele?

— Nu.

— De vânzare-ntristările?

— Nu.

— De vânzare misterele.

— Nu.

Veni un straniu târgoveț,

Fugiți de el când îl vedeți.

— De vânzare cireșele?

— Da.

De vânzare sunt crengile?

— Nu.

— De vânzare sunt strugurii?

— Da.

— De vânzare sunt mugurii?

— Nu.

Motto:

*Poate că nicăieri nu mă simt
atât de bine-n natură
ca în mijlocul muzicii.*

UMBRA CIOCÂRLIEI
versuri și melodii
pentru copii

Motto:

*Omul nu e decât o trestie,
cea mai slabă din natură,
dar o trestie cugetătoare.*

Pascal

MIȘCAREA ÎN INFINIT
aforisme

Partea I

1985

- * Sunt ochii mării frumoși, dar mergem după apă la izvor.
- * Cea mai veche carte din lume este o mamă, cea mai frumoasă carte din lume este o mamă.
- * Deși pământul se învâрте mereu, m-am născut acasă.
- * Omul fără casă merge ușor la război, dar se și predă la fel.
- * Copilul dacă ascunde pâinea, căutați-o în cuibul rândunicii.
- * Ceea ce făgăduim unui copil sau mamei să nu fie mai departe decât mâinile noastre.
- * Nu se poate ca tu să fi ajuns acasă la prunci, iar fericirea să fi rămas în urmă.
- * Nu cunosc un dar mai frumos din partea unui musafir străin decât acela care-mi elogiază Țara în limba casei mele.
- * Plec zilnic după câștig la minele de aur ale graiului meu.
- * Tot lemnul cu glasul și cu focul său.
- * Este nedrept să înveți copilul cum să moară pentru Patrie înainte de-al învăța cum să trăiască pentru ea.
- * Patria este ca un copil: dacă uiți de ea, poate să plece de acasă.
- * Gloria fără Patrie este ca frumusețea femeii: niciodată nu știi ziua în care se va stinge.
- * Nici copilul nu plânge când de pâine se frige.
- * Ușor rătăcești în țara ce nu încape în jurul unei singure pâini.
- * E bine să învețe un popor de la altul, nu este bine să învețe un popor pe altul.

- * În orice pădure poți întâlni un om necunoscut ori suspect, dar nu și-un asemenea copac.
- * Înstrăinându-ne de natură, ne înstrăinăm de Patrie. Patria va trăi și fără pâlcurile de ghiocei, dar amintirile despre ea nu vor fi atâtea.
- * “Acesta e Soarele”, spunem copiilor, și nimeni nu-ntreabă: “De ce?”
- * Un om, în nesfârșirea zvâcnitoare a Universului, nu este nici mai bun, nici mai frumos, decât un pom înflorit pe deal.
- * Rupi floarea ieșită prin gard — superi stăpânul, o lași — superi floarea.
- * Nu sunt mai puțin frumoase lacrimile iubirii în ochii mai puțin frumoși.
- * Femeia și floarea, cartea și femeia trebuiesc admirate de unul singur, în tăcere.
- * Onoarea merge desculță prin tăciunii aprinși fără să-i pese dacă lasă ori nu urme.
- * Nu am mai scumpă amintire de la mine decât propria-mi umbră.
- * Răbdarea este mândria ascunsă.
- * A fi zilnic frumos și simplu — ce trudă!
- * Bicisnicul este de obicei sau prea modest, sau prea obraznic.
- * Povața este o suferință, iar nu o meserie.
- * Omul, dacă vrea, își trage îndărăt coarnele, ca melcul.
- * Nu este suflet mai bun ca cel imitând răutatea, nu este individ mai rău ca cel imitând bunătatea.
- * Cum să-ți întind mâna, când mi-ai bătut-o în cuie?!
- * Sunt bun în măsura care mi-o îngăduie răul din jur.
- * Nu mi-ați spart cerul din fereastră o dată cu geamul.
- * Din partea din care mi-au scos un ochi mi-au adus mireasă nouă.

- * Sunt indivizi care nu dorm liniștit decât pe căpătâiul umplut cu pene smulse din aripile privighetorii.
- * Șarpele s-a ncolăcit de plăcere pe bolovan, iar prostul crede că i-a făcut loc.
- * Ferească sfântul să aibă șarpele aripi ca privighetoarea!
- * Pe dușman pofteste-l la masă, dar nu-l pune-n capul mesei.
- * Nu cu pâine se aruncă în câine.
- * Viermelui, chiar dacă nu strică sămânța din măr, tot îi place să șadă lipit de ea.
- * După ce că i-am dus în cârcă, mai aștern și masa pe spatele meu.
- * Nu pot suferi musafirul din vârful cireșului meu.
- * Bezna are o singură culoare, lumina — o mie.
- * Suferința stăpânește numai pe jumătate viața, dar o iubește îndoit.
- * Nu se poate ca fericirea vitează să nu ascundă în adâncul ei vreo suferință.
- * Sufletul rănit naște mărgărit.
- * Lacrima nu este altceva decât sarea ce păstrează nealterată frumusețea omului.
- * Mi-au măsurat întâi grădina, apoi icoana, iar la urmă și lacrima.
- * Sunt mai trist decât par și par mai sătul decât sunt.
- * Nu există singurătate în care n-ar mai fi cineva.
- * Poți întâlni pământ sărăcuț, dar nu și cer sărăcuț deasupra.
- * Înaintea celui care seamănă, să meargă numai semințele.
- * Până și melcul lasă o cărăruie argintie după el.
- * Mirarea e un dar, ca și ochii frumoși.
- * Competiția fără tovarășia culturii obrăznicește inima.
- * Zboară cu treabă prin spațiu niște farfurii, iar unii și-au pregătit lingura.

- * Răbdarea îndelungată se preschimbă-n lene.
- * Lauda străină i-a acoperit ca niște epoleți umerii, n-a mai rămas loc pe ei pentru mâna fratelui său.
- * Bolovanul pretinde moștenire pământul de sub el.
- * Zavistnicul până și ochii din cap ți-i numără.
- * Ura strâmbă gura.
- * Dorința deșartă nu păgubește țara, dar nici n-o ajută.
- * Nu poate sări întunericul peste creasta cocoșului ce-a cântat zorilor.
- * Motanul a cărunțit stând la pândă, iar peștii în apă dau fără grijă din coadă.
- * Nimic nu supără mai tare pe om ca muzica merelor vecine căzând pe acoperișul său.
- * Nu există un cititor mai sârguincios ca literatul pizmuitoar.
- * Să mergi, să tot mergi până când îți iese în cale o piatră verde care-i ochiul invidiei; așează-te bucuros pe ea, căci numai atunci ai dreptul să-ți tragi sufletul, creatorule tânăr.
- * Nimic mai iute ca frica, dar pâra, când vrea, ajunge ea întâi.
- * Respect mâna stângă: niciodată nu se vâă înaintea drepte, niciodată nu se ascunde în spatele ei.
- * Ferească Sfântul să curgă marea în râu, iar nu râul în mare.
- * Dacă vom da un măr filosofului, el îl va mânca.
- * Poartă-ți cu demnitate bătrânețea, iar nu arunca jos, în capul florilor, omătul din creștetul ei.
- * Când naște sămânța de grâu, nici Soarele nu stă alături.
- * Ne scapă jos din brațele ei frumusețea, asfințim.
- * Sunt mai puține prilejuri de a viețui măreț decât de a muri măreț.
- * Un epitaf: “Sunt iarbă, mai simplu nu pot fi”.
- * Arta să fie simplă, dar nu mai simplă ca pâinea.

- * Furtuna este marea în care se scaldă muntele.
- * În tufa Soarelui să nu cauți pomușoare.
- * Geniul corectează ceea ce a greșit harul.
- * Poți pierde o stea din ochi, dar cerul întreg cum să-l pierzi?!
- * Ghiocelul a scăpat din ghearele iernii, dar întrebați-l unde i-i mirosul.
- * Numele să-și urmeze ca un câine bătrân și plin de credință stăpânul, iar nu să alerge cotei înainte, ridicându-și piciorul la flece tufă.
- * Coliba păstorului și gloria nu au intrări secrete.
- * Ceea ce nu înțelegem într-o poezie este sau cu totul real sau cu totul ireal.
- * Prea multe flori în grâu sunt buruiene.
- * Lucrarea în cuvântul poetic este ca truda plămânilor în aerul iernii: tragem în noi faptul rece de viață și-l expirăm înfierbântat afară.
- * Întâi să lucească pe vârful peniței stropul cel roșu al sângelui meu, pe urmă roua pe iarbă.
- * Soarele nu poate răsări fără Pământ.
- * Întâi pâine, apoi măslina! Întâi cântecul mumei, pe urmă al lumii.
- * Prin Mozart sau Bach, Ceaikovski sau Verdi, Beethoven sau Enescu, întreaga lume devine un singur neam integrat în ordinea și cadența cosmică.

Partea a II-a

1996

- * Nu pentru că am ochi albaștri i-am fost mamei drag.
- * Femeia, chiar dacă are geniu, tot la copilul ei ține mai mult.
- * Dacă mama ta îți este numai prieten, atunci tata cine îți este?!

- * O mamă n-ar trebui să moară nicicând chiar dacă n-a avut niciodată copii.
- * S-ar putea crede că întreaga natură a ostenit la zidirea Limbii Române.
- * Cuvintele românești în Basarabia se preschimbaseră într-o vreme într-un fel de ecou al cuvintelor românești din Țară — acestea strigau întregi și frumoase către noi, iar ecoul cel gol le întorcea înjumătățindu-le urât.
- * Cât caracter, atâta țară.
- * Întâi vezi dacă poți stăpâni și îngriji un stup de albine, apoi să tragi cu ochiul la tronul Țării.
- * Este rușinos să mănânci pâinea fudul, căci pâinea este de la Dumnezeu.
- * Chiar dacă pământul ar fi de aur, tot ar trebui să ostenești căutând în adâncul său o rază de apă răcoritoare, zidind în norocosul loc o fântână.
- * Noaptea îndrăgostiților este floarea înrouată pe care-o găsesc și-o culeg numai inimile învăpăiate.
- * Din ciornă pe curat ne rescrie moartea.
- * Singurul lucru pe care nu-l poate face românul este s-o pârască pe Moarte Vieții.
- * Una din cele mai mari satisfacții ale mele este că Divinitatea și Moartea nu pot fi lingușite.
- * Românul dezmiardă și drăgălășește până și pe diavol — l-a numit Michiduță — crezând că astfel îl păcălește și-l îmbu-nează. Pe dracu!
- * Prostia noastră cu pustia voastră — mai mare nenorocire pe lume nu-i.
- * După ce pleacă stăpânii, nu mai latră câinii.
- * Nici o mamă nu dorește ca fiul ei să moară — fie ca trădător, fie ca erou.

- * Poți iubi până la Dumnezeu, dar este cu neputință să și gândești până la El.
- * Doi sunt cei care pot muri de plăcere, scărpinaiți: porcul și granița de la Prut.
- * Mai degrabă poți vedea un copil rău printre câini, decât un câine rău printre copii.
- * Este greșos orice găinaț căzut pe noi — fie de cioroi, fie de privighetoare.
- * Trădarea de neam este un curaj, dar unul nemernic.
- * Poezia pe care o simți este ca și înțeleasă.
- * Românul îi rușinos, dar uneori poate lua de cumătru și pe Dumnezeu.
- * Văd aura furnicii care poartă însemnele tainei și măreției.
- * Apa mării este împrumutată, dar mărgăritarele de pe fund sunt ale ei.
- * În noianul de lacrimi se nimerește și câte una de aur.
- * Eu n-am trecut Prutul — l-am sărit.
- * Dacă s-ar putea sluji mortul de libertatea sa!
- * Prostul tot bate o dată din palme până la capătul rugăciunii.
- * Nu am un renume atât de puternic încât să mă spânzur de el.
- * Să nu pierzi ocazia de-a fi bătrân, să nu vrei cu orice preț să rămâi tânăr.
- * Se urăsc între ele femeile, dar se omoară bărbații.
- * La cel mai sărac și nevoiaș popor nu s-a văzut limbă zdrențuroasă și peticită.
- * Pe om dacă-l scarpini puțin cu banul, se-ntinde și-ncepe să geamă ca porcul.
- * Dacă ar număra banul pe om, nu i-ar ajunge nici pentru pâine.
- * Exilul e dulce pentru cine știe că-l așteaptă Țara.
- * Nu dracul din pragul casei mele mă supără, ci chiotul său.

- * A-nvățat banul prin toate școlile și tot *bre* îi spune lui tat-su.
- * Banul, dacă vrea, îl trage de mustăți pe general și generalul nu zice nimic.
- * A murit banul și până la groapă a înviat.
- * Ne lipsesc mereu banii altora.
- * Oamenii care mă iubesc și oamenii care mă urăsc mă cred fericit — de ce le-aș răpi bucuria sau mâhnirea?!
- * Văd bine că este bou, dar nu asta mă supără, ci faptul că mănâncă mai mult ca boul.
- * Am văzut țări bogate în care aș fi fost la fel de sărac.
- * Cea mai numeroasă oaste bănească nu mă poate răpune.
- * E plină lumea de punți pe care trebuie să le treci înfrățindu-te cu dracul.
- * Chiar dacă nu ar exista Dumnezeu, oricum, nu omul este cel care a creat Universul.
- * Moldovenii care au fost cumiți, când mor, merg la Moscova. (*O parafrază.*)
- * Mai degrabă înțelege dovleacul cu două frunze decât proslul cu două urechi.
- * Românul își cheltuiește viața dovedindu-și dreptatea.
- * Nu m-ar cuprinde mirarea dacă două morminte române s-ar certa într-o zi între ele, mira-m-aș dacă s-ar împăca.
- * Ar fi bine să trăiesc încă o viață, dar să nu știe nimeni.
- * Câtă limbă română a rămas în Basarabia, ar putea s-o învețe ușor și rusul.
- * Poetul să fie subțire și fin, dar să nu să se ia după lucrarea păianjenului.
- * Durerea nu este un stil artistic.
- * Fac parte din elită prin faptul că vorbesc, gândesc și simt românește.
- * Dacă merg în urma plugului, iar nu înaintea lui, nu înseamnă că am rămas de brazdă.

- * În biserică și la școală nu este nimeni de prisos.
- * Nu sunt în codru atâtea flori câte zile frumoase putem găsi în credința ce ne-a lăsat Dumnezeu.
- * Îmi sunt dragi toate țările, pentru că în fiecare din ele aș fi putut să mă nasc, fiecare din ele putea să-mi fie patrie.
- * România este o țară plină de câmpii, munți, ape, cântece, istorie și granițe.
- * Basarabia este un copil înfășat în sârmă ghimpată.
- * Prima iubire este ca alfabetul din care copilul nu cunoaște încă toate literele.
- * În fiecare clipă iubirea e altceva, spre deosebire de ură.
- * Dacă n-ar fi iubirea, m-aș teme de viață.
- * Dacă sunt doi domnitori în țară, se va găsi și-al treilea.
- * Căzând din cinstea Țării azi, din har chiar mâine vei cădea.
- * Slabă garanție pentru securitatea statului zidul de lacrimi.
- * Femeia nu este nici mai bună, nici mai rea decât bărbatul — este mai scumpă.
- * Două lucruri sunt imposibile: a vedea cu ochii pe Dumnezeu și a povesti dragostea.
- * Dacă femeia este o carte, nimeni n-a ajuns la capătul ei.
- * Femeile sunt toate la fel, poate de aceea nu o găsim nicicând pe cea căutată.
- * Doi copii încap în brațele mamei, și doi frați nu încap într-o casă.
- * Nu există nici floare, nici mamă urâtă.
- * Femeia deapănă pe coarnele dracului și dracul stă cuminte.
- * Mă tem mai mult de coada lui Michiduța decât de coar-nele sale.
- * Să fac mai întâi ordine în viața mea și-apoi să mor.
- * Nimic nu ne pune în mai mare încurcătură decât momen-tul în care dușmanul ne oferă un dar.

- * Sunt primejdioase supărările dragostei care durează mai mult ca roua de pe urzici.
- * Rahații, de obicei, stau înșirați pe marginea cărării, iar câte unul se așează în chiar mijlocul ei.
- * Este plin de medalii ca de râie.
- * Sunt mai mare decât păcatul meu, nu mă înghesuiți în el, că nu încap.
- * Este inuman să propagi prin cărțile tale ideea sinuciderii, iar tu să rămâi în viață.
- * Viața nu trebuie nici hulită, nici divinizată — se cuvine să ne înțelegem cu ea așa cum ne înțelegem cu femeia pe care nici n-o urâm, nici n-o iubim.
- * Prețuiesc mai puțin ca trandafirul, de vreme ce nu sunt încă retezat.
- * Cuiul de care păstorul își agață căciula este mai prețios decât slava.
- * Gloria este ca și coada păunului: atrage atenția, dar nu înflăcărează inima.
- * Dacă împăratul are neamuri, de ce crede că nu avem și noi?!
- * Românul nici pe-al său pământ n-a umblat de-ajuns, nu că să calce moșia altora.
- * Am văzut canibalul ștergându-se la gură cu poeziile mele, imaginându-și că m-a înghițit.
- * Îmi trece frica, dar nu și greața de cel de care mă tem.
- * Poate veni gloria după moarte și poate veni moartea după glorie.
- * Degeaba a venit libertatea dacă frații nu se cunosc între ei.
- * Au venit cu purcel și cățel. Și cu tot cu graniță.
- * Mi-ar fi rușine să întreb pe maică-mea dacă-i româncă sau nu.
- * A vroi să mori e ca și cum ai vroi să miroși toate florile din lume.

- * Există o coroană ce nu poate fi moștenită — aureola.
- * Există într-adevăr un duh al casei: cartea.
- * Dacă nu culegi pacea din ochii oamenilor, n-ai cum s-o culegi din ochii florilor.
- * Trebuie să arunc ziua în care ne-am întâlnit, ca pe-o cârpă murdară.
- * Dacă trebuie, să ceri sfat și furnicii.
- * Piciorul gol să nu lovească șarpele.
- * Să-i dai dreptate mai mult decât propriei tale mame — asta vrea dragostea.
- * Dacă urăști lumea și nu te faci pustnic, ești rău cu adevărat.
- * Este mai ușor să mori pentru Patrie decât să lupti pentru ea până la capăt.
- * Am locuit în locuri și vremuri când și lacrimile din ochi se urmăreau, pârându-se unele pe altele.
- * Acolo unde poate zbura și ajunge o inimă îndrăgostită, vulturul nu cutează.
- * Este abstractă pacea fără bucuria libertății.
- * Dacă ai de unde, te gândești de două ori.
- * Țara nu este o rămă pe care s-o tai în două fără să ucizi și viața ei.
- * Dacă spunei că eu sunt cetățean al Universului, poate oare fi considerat cetățean român și furnicul din valea Prutului meu?!
- * Cu lacrima să fii tovarăș bun de viață, iar nu de moarte.
- * Trebuie să pândesc clipa în care aș putea să mor fericit.
- * Pentru a nu te împiedica de nimeni și de nimic, trebuie să poți zbura.
- * Nu trebuie să punem nici oștirea înaintea bisericii, nici biserica înaintea oștirii.
- * Poetul dorește să moară pentru țară, martirul moare.
- * Dragostea pentru Patrie nu se împarte între doi-trei inși ca pâinea.

- * Oriunde marea e la fel, ci altul orice munte.
- * Sunt oameni care nu pot fi găsiți decât în buzunarul cuiva amestecați cu mărunțiș.
- * Bunul-simț ori înțelege bătrânii, ori îi lasă în pace.
- * Atunci este cel mai supărat românul, când se răstește la măgar să mai aștepte și el după ce a pus porcii la masă.
- * Adevărul e ca bulgărul de zăpadă: crește pe măsură ce vine la vale.
- * Șarpele de apă, chiar dacă nu mușcă, parcă tot ar putea să muște.
- * Dacă nu găsești în singurătate pe Dumnezeu, prinde bine și prietenia maimuței.
- * Ori steaua cu cinci colțuri pe frunte, ori păduchele — aceeași rușine.
- * Cine se plictisește în Biserică, se va plictisi și în Ierusalim.
- * Cel mai rău copil nu este alungat de la masa părintească; pe cel mai rău copil părinții îl petrec la război cu lacrimi în ochi.
- * Să lupți pentru libertatea celor morți — există oare ceva mai sfânt și mai tragic? Și noi, în Basarabia, am luptat pentru ea. Și mai luptăm încă.
- * Luptând împotriva lui Dumnezeu, mai poți oare zidi și înălța pacea între oameni?!
- * Mă simt fericit când spun adevărul, e ca și cum ar fi pentru ultima oară când îl pot rosti.
- * Curajul nu este național, dar simțirea lui națională îi dă o deosebită noblețe și sfințenie.
- * Ochiul auriu al pâinii veghează dragostea celor care se iubesc.
- * Nu întotdeauna ruda poate să-ți fie și un vecin bun.
- * Dacă fiul tău a crescut un porc, pune-i dinainte tărâțe, nu-l scărpină.

- * Nu pierderea unui război este rușinoasă, ci apriga vrere de a te face iubit cu de-a sila ca învingător.
- * Nici o mamă nu este războinică, dar vitejia feciorului ei îi umple sufletul de o vie și înălțătoare mândrie.
- * Trebuie să știi cât război începe și cât nu pe teritoriul Țării tale.
- * În război poți ajunge în mod întâmplător erou, dar nu poți să mori întâmplător.
- * Dumnezeu merită întreaga mărire chiar dacă ar fi zidit deasupra omenirii o singură stea, numai una, care te face să visezi și să cazi fericit la pieptul dragostei.
- * Lacrima unei frumoase românce scrie românește pe obrazul ei.
- * Găsim puțină viață în stradă; și mai puțină în cărți; adevărata viață colcăie în visele noastre.
- * Trebuie schimbat imnul țării în care copiii n-au unde paște un miel sau în care nu se aude clopoțelul școlii.
- * Dacă s-ar lăsa cerul pe fața pământului, oamenii l-ar împărți între ei.
- * Setea românului de a lovi și răsturna pe fratele său este uneori mai aprigă decât dragostea bețivanului pentru butelcă.
- * Oastea care a învins în bătălii începe să îndrăgească războiul.
- * Sunt atâtea lucruri pe care nu le pot stăpâni, sunt atâtea lucruri care nu mă pot stăpâni.
- * Poezia este un farmec pământesc, muzica este un farmec ceresc oglindit în cel pământesc.
- * Nici Tricolorul nu se cuvine să acopere cântecul, nici cântecul Tricolorul — și unul și altul trebuie să se atingă discret ca într-un sărut creștinesc.
- * Voi muri lângă cel care nu mă va plânge, nici nu se va bucura de moartea mea: voi muri lângă mine însumi.

- * Mirarea izvorăște dintr-o inimă bună și este frumoasă dacă nu ține prea mult.
- * Sunt oameni pe care nu-i mai poți iubi a doua oară, sunt oameni pe care mi-i greață să-i nesocotesc de două ori la rând.
- * Te poți cunoaște cu adevărat numai rămânând mereu același, lucru deloc ușor.
- * Tatăl este o mamă vitregă mai bună la inimă.
- * Nici o mamă nu poate ști viața cui leagănă: a unui viitor rege sau a unui viitor criminal.
- * Disprețul nu scoate sabia, dar taie mai rău ca ea.
- * Poate că nici bătrânețea nu apasă atât de tare sufletul unei femei orgolioase ca norii disprețului bărbătesc.
- * Cimitirul — o carte de piatră pe care o citesc iarba și ploile și uneori ochii îmbătrâniți ai câte unui iubitor de cărți vechi.
- * Nici șarpele pe om, nici copilul rău pe mama nu pot ști de ce mușcă.
- * Veselia copiilor tăi îmbracă pe dinăuntru casa și o împodobesc pe dinafară.
- * Inima unei mame are o mie de cărărușe tainice și nu este nici una pe care să nu fi umblat copilul ei, minunându-se.
- * Nu există o cazemată mai sigură în fața dușmanului decât cea săpată adânc în limba neamului său.
- * Dragostea, ca apa de munte: vine curată și luminoasă de sus, iar jos o vezi tulbure și întinată.
- * Dragostea este una din formele dreptății. Poate chiar dreptatea însăși.
- * Cel mai puternic bărbat poate fi înghițit de o simplă gropiță din obrazul femeii.
- * Nu există țară atât de mică în care să nu încapă întreaga frumusețe cerească.
- * Este mai grav că și politica s-a mânjit de voi, nu numai voi de politică.

- * Cine se ia după mersul brazdei nu greșește drumul nicicând.
- * N-am obosit niciodată mai tare ca atunci când am roșit pentru omul pe care-l iubesc.
- * Cinstește și apără legea neamului tău, la fel limba seminției în care ai fost zidit, și Domnul va înmulți viața ta, iar numele tău va fi înnoit și după moarte.
- * Cât de adâncă a fost brazda se cunoaște numai după vioiciunea și puterea plantelor care au răsărit din ea.
- * Credința în Dumnezeu nu este neputință și slăbiciune, ci una din formele caracterului cinstit.
- * Aș vrea să redevin copil pentru a regăsi în sufletul meu încrederea în oameni.
- * Oamenii ar fi buni, dar rele sunt vremurile.
- * Lacrima vede totul, dar nu cunoaște.
- * Mai bine să ai mamă pe asprimea pământului, decât geniu pe lunecușul cuvântului.
- * Sunt adorat? Mai degrabă înțeles — iată ce n-a priceput până acum ochiul invidios.
- * Sângele nu greșește drumul spre inimă; omul să nu greșească drumul spre onoare.
- * Nu s-a întâmplat ca cineva să caute moartea fără să n-o găsească.
- * Dacă Biblia de pe masa ta nu te îndeamnă să citești și alte cărți, înseamnă că nu ai nevoie de ele.
- * Rușinea omului nu ține mai mult decât rușinea vremii în care trăiește.
- * Mi-e foame numai de bucățița mea de pâine.
- * Dacă te plictisesc sărutările, înseamnă că te-au găsit zilele bătrâneții.
- * Dacă un cântec e cu totul neînțeles — ori cititorul, ori poetul trebuie să-și caute alte preocupări și pasiuni.
- * Zidul dintre nemți n-a căzut până la capătul pământului.

* Nici războiul cu pacea, nici pacea cu războiul să nu se măsoare, că nimeni nu iese biruitor.

* Lăudându-mă, bețivul îmi va cere niște bănuți; lăudându-mă, srăinul îmi va cere totul.

* Încă mai strigă sângele jertfirii tale și a copiilor tăi către Credința neamului tău și încă mai strigă Țara, din singurătatea ei, către numele tău, o, tu, Brâncovene!

* Libertatea este o creație înaltă izvorâtă din dorul de desăvârșire, o creație plăsmuită într-un moment de inspirație supremă de către colectivitatea întregă.

* Iubind moartea după ce ai urât viața, este semn de nebunie.

* Sunt atâția netrebnci care ne-au vândut și trădat fără să-și pună capăt zilelor ca Iuda.

* Trebuie să fii smintit ca, încredințat osândeii, să ceri cuie de aur — nici chiar Hristos n-a fost ținut cu ele.

* Adevărat, nici unui proroc nu i se arată cinste în Țara lui. Dar nici un proroc nu și-a salvat țara de pe culmile supărării sale ori de la marginea lumii.

* Multe femei se întreabă dacă au fost fericite sau nu în viață după ce au primit în dar toate florile jucăușe.

* Mai bine să nu ajungi nicăieri decât să ajungi undeva prin ambiție.

* Chiar dacă mor, trebuie să înving; chiar dacă nu voi învinge, trebuie să lupt.

* Gloria nu este un păcat; gloria poate fi o eroare — și adesea este.

* Pădurea nu-și pierde farmecul și mireasma din cauza celor care se deșartă în ea.

* Primejdia a devenit o parte organică a ființei mele ca, bunăoară, ochii, fără de care n-aș fi nici întreg, nici atrăgător.

* Din ochii care-i iubești aduni toate averile.

- * Nu rareori motivele bucuriei îmi împovărează ființa. Mă simt cu adevărat fericit numai atunci când sufletul meu se bucură în neștire, fără motiv.
- * Cel mai mare dușman al unei femei este dezonoarea, pe care chiar bărbatul rareori o învinge.
- * Nu-mi mai este dușman dușmanul din cimitir — îmi este un cunoscut.
- * Iubirea de patrie să nu ceară martori.
- * Ori la cap ori la picioare, mortului totuna îi este unde-i așezi florile.
- * Eu știu că două rude din cele 200 se gândesc cu adevărat la mine și mă așteaptă cu dor — și ele se numesc ochii mamei.
- * În casa goală de copii cățelul este poftit la masă de trei ori la rând.
- * Nu sunt o taină a naturii de vreme ce a doua zi flămânez.
- * Făina care a căzut în colb devine colb și ea.
- * A înecat lumea aurul în bulboana proverbelor și el tot viu și zâmbăreț a ieșit deasupra.
- * Poate că Dumnezeu ar vroi să trăim mai mult dacă n-ar trebui să vină sfârșitul lumii.
- * Greu să găsești pe fratele ce-l cauți în țara cu o mie de nume.
- * Aș putea să îndur toate nenorocirile revărsate asupra Țării mele, afară de una singură: asuprirea limbii strămoșești. Celui care ridică mâna asupra acestei minuni se cuvine să-i zdrobești capul ca unui șarpe.
- * Toate zilele mele izvorăsc și se înalță din adâncul și din puterea Limbii Materne.
- * În față la război și mai în spate în biserică — așa se cuvine să steie bărbatul adevărat.

- * Dimineața este scula de aur a Creatorului pe care El a lăsat-o în grija noastră.
- * Au reușit toți, afară de somn, să mă păcălească ori să-mi închidă ochii.
- * Ia și albina din flori, dar nu zice că florile sunt pământul ei.
- * Talentul numai a spus că mă ajută, iar munca chiar m-a ajutat.
- * N-aș reteza limba bârfitorului, aș tăia urechile celor care-l ascultă.
- * Am murit pentru adevăr și adevărul nu-mi găsește loc pentru îngropăciune.
- * Dacă nu ne ajung niște ani pentru a ne încheia frumos viața, trebuie să adăugăm cele nouă luni petrecute sub inima mamei.
- * Numai cămila n-a trecut prin grâul românesc.
- * Plăcerea satrapului nu este întreagă dacă nu ia masa pe trunchiul așternut cu sângele victimei.
- * Ești bătrân cu adevărat dacă vorbești cu nepoții pe care nu i-ai avut nicicând.
- * O taină este a te naște; a vieții este doar o deprindere.
- * Ne naștem în ziua războiului care s-a amânat.
- * Mori la fel de un glonte viteaz sau de unul mucos.
- * Am aflat târziu că sunt muritor: în ziua când s-a sfârșit mama.
- * Pentru cine are mamă, norocul nu-i mai departe de casa ei.
- * În mâna celui fricos și laș steagul se ofilește ca floarea lipsită de rădăcină.
- * Un prost râzând singur prin curte este un prost, iar unul râzând pe cupola bisericii este un idiot.
- * Firul ierbii se pleacă furtunii, stejarul se luptă cu ea.
- * În fața nerușinării ochii mei se pot lăsa în jos, dar la o parte nu se dau.

- * Prostul dacă râzi de el crede că-l pizmuiești.
- * Dacă ai două patrii, copiii tăi vor avea trei.
- * Este mai bine să citești un sfert din toate cărțile mari ale lumii decât să vezi toate țările.
- * Stau sleit de puteri și agățat de condei, aș vroi parcă să cad și n-am unde.
- * Scriu pentru că nu știu să fac altceva, citesc pentru că n-am chef să scriu și chiar că fără vreun rost — mănânc.
- * Aproape toți oamenii mari s-au plecat în fața Lui Dumnezeu și Dumnezeu în fața lor.
- * N-am înțeles niciodată ce caută prostul de dovleac sus pe creasta gardului.
- * Oamenii puternici mor pentru dragoste, cei slabi mor din cauza ei.
- * La moldoveni zaiafeturile nu mai conteneau. Ca și granița.
- * A murit maică-mea, săraca, fără să știe ce-nseamnă xenofobia — că tot mă porecleau așa.
- * Minți schilodite, minți bolnave vorbesc c-am fugit peste Prut. Am fugit în cimitirul din Pererita. Păcat că nu pot fugi și-n cel din Iași sau București, din Cluj sau Craiova.
- * S-a spus că omul este un animal religios. Iată că nici religios nu mai este.
- * Chiar dacă vecinul este supărat pe mine, cocoșii noștri își răspund în zori unul altuia prin cântec.
- * La români limba și dinții sunt parcă mai aproape decât la alții.
- * Unul mut, altul orb, numai gardul dintre ei îi sănătos și întreg.
- * Dumnezeu privește din ceruri, dar vede din casa omului binecredincios.
- * Nu trebuie să scuipi în palme pentru a-ți face semnul crucii.
- * Întreaga lume este un strugure de lacrimi gata în orice clipă să se scuture în Univers.

- * Câinele ce refuză pâinea să meargă la mă-sa ca să-i dea altceva mai bun.
- * Cea mai frumoasă carte e cea pe care ai pierdut-o.
- * Mai repede se ține vântul de stâncă decât bucureșteanul de cuvânt.
- * Se zbuțimă, de fapt, noianul de râuri captive, înghițite de mare, iar noi credem că se zbuțimă marea.
- * Rima să fie coroana versului, iar nu muscă așezându-se pe toate cele.
- * Dacă nu mănânci din aceeași pâine cu Patria, atunci sau Patria sau pâinea nu este a ta.
- * Cel mai sărac om își face și el un gârduleț.
- * S-a întâlnit nunta cu mortul pe drum și iată că nici bocitoarea să jelească, nici nuntașii să chiuie nu pot.
- * Nu te apuca să legi unei femei rana pe care nu o cunoști.
- * O femeie frumoasă n-are motive să fie și rea, iar dacă are, înseamnă că Dumnezeu i-a dat numai atât: frumusețe.
- * Nu pot să dorm liniștit nici dacă nu am dreptate, nici dacă sunt drept ca Hristos.
- * Am găsit goale căsuțele melcilor din copilăria mea: minuscule craniile la picioarele altor ierbi și altor flori.
- * Atât răsărirea stelelor pe cer cât și răsărirea ghiocilor de sub frunzele moarte îmi produc aceeași emoție și bucurie.
- * Suport la fel de greu atât libertatea pe care nu o cunosc și nu știu ce vrea de la mine, cât și constrângerea directă care mă umilește.
- * Negăsind liniștea în iubire, trebuie s-o căutăm în altă parte. Dar oare există *altă parte*?
- * Două sunt cele pe care le-am iubit fără să le văd mai întâi: Dumnezeirea și Patria.
- * Singura artă în care ar putea să încapă, întreg și neînghesuit, Universul este Muzica.
- * Este periculos să te lauzi că deschizi un drum nou în poezie.

Nu este oare tulburător de modern ca expresie proverbul românesc *Oricât de înalt să fie copacul, frunzele cad tot pe pământ?!* Și nu este oare la fel de modern și nou proverbul persan: *Strugurii tot privind-se între ei, au ajuns să se coacă?!*

* Vecin bun, dar și gard bun.

* Într-un fel, cenzura mă ajutase: m-a făcut mai subtil. Știam că, dacă un gând reușește să treacă printre cornițele melcului, va trece ușor și printre coarneau dracului.

* “Ați auzit de un dușman mai scump decât viața?” Poate că nu există o definiție mai plastică și mai exactă a vieții.

* Am găsit urmele unei sălbătăciuni pe întinsul înzăpezit al singurătății mele. Poate că sunt chiar urmele singurătății.

* Unii români pleacă la Paris de se ceartă și se bat, că li-i rușine în Țară la ei...

* Un scriitor nu poate învia decât în limba în care-a murit.

* S-a obișnuit lumea cu frumusețea și suferințele Limbii Române așa cum s-a obișnuit cu răstignirea și învierea Lui Isus Hristos.

* Din mila, dragostea și dărnicia Limbii Române am răsărit ca poet. Limba Română este destinul meu agitat. Poate că și osteneala mea este o parte din norocul ei în Basarabia.

* Ca să nu te înghită adâncul mării trebuie să dai din mâini și picioare, ori să șezi întins pe spate ca un mort, lipit de suprafața apei.

* Nu se poate odată și somn lung și aforism scurt.

* Dacă ai har, ești un om norocos. Dacă ești sănătos, ești un om fericit.

* Despre un bicisnic care mă atacă: “Cred că-i mort — răsufle numai rahatul sub el”.

* Cămașa nebunului pe crucea lui tată-său, la uscat.

* În propria casă să te așezi la masă ca musafirul Lui Dumnezeu.

- * Pâinea este vrăjmașul meu, ea îmi tulbură somnul și-mi rănește libertatea.
- * Chiar dacă luna ar fâta porcii, tot n-am putea-o numi scroafă.
- * Oricât de jos am cădea, ne vom lovi în căderea noastră de chipul Lui Dumnezeu.
- * Ziua de duminică este bătrânica ce merge încet la biserică.
- * Forța și curajul limbii noastre de-a spune pe înțelesul tuturor Biblia.
- * Câinele mușcă, dar mai întâi latră. Nu ca șarpele.
- * Prea sfântul Calinic, Episcopul de Argeș, mi-a spus că românul nu este nici mare, nici mic — este cumsecade.
- * Atâția mă citesc ca să vază de unde fur...
- * A spune adevărul înseamnă a locui în chiar ochiul Lui Dumnezeu din care poți cădea numai odată cu lacrima Sa.
- * Nu sunt un om curajos, pur și simplu mi-e rușine să ocolesc adevărul.
- * Nu se poate spune că invidia este întotdeauna lipsită de har, dar mai întotdeauna îi lipsește caracterul.
- * Singura femeie tânără și frumoasă de care un bătrân poate rămâne, fără teamă, îndrăgostit este natura.
- * Sunt state greșite, dar nu și neamuri croite strâmb.
- * Puțin folos ai din partea propriei bunătăți, dar și mai puțin din partea propriei răutăți.
- * Mulți oameni nu înțeleg nici politica, nici poezia, de aceea le disprețuiesc deopotrivă.
- * Cred că numai cerul a rămas independent și indivizibil.
- * Oricât de departe ți-ai vinde Țara, tot în ea va trebui să locuiești.
- * Când doi bătrâni ajung să nu se vadă în ochi, să știi că nu diavolul este cel care-i încrâncenează, ci moartea care se apropie..

- * Frica se îneacă și într-o gărlă.
- * Mai bine să lauzi prezentul prost decât viitorul pe care nu-l cunoști.
- * Gândim religios și mâncăm animalic.
- * Nu aștept să vină timpul meu, ci Țara mea.
- * Gustul mediocru vrea ca toate să fie simple. Or, nici firul verde de iarbă nu este un simplu vers dintr-un simplu cântec.
- * Chiar dacă cel pe care-l lingusești este propriul tată, afacerea asta nu este mai puțin grețoasă.
- * Dacă Dumnezeu ar vorbi prost românește, ne-am lăuda că-i moldovan și El.
- * Nădejdea, ca și albina, prea departe de stup să nu zboare.
- * Se-ndrăgostește orb de orb dintr-un cuvânt frumos. Ca și poeții, ca și bătrânii.
- * Este obositor talentul, dar ucigător — orgoliul.
- * Rușinea la drac era scrisă pe coada lui, dar a spălat-o ploaia.
- * A rugat dracul pe ban să-i desfacă un nod.
- * Zadarnic îți faci semnul crucii dacă-l împletești ca pe un laț în care aștepti să-ți pice prada.
- * Copilul care luptă contra părinților iese învingător, dar victorie mai rușinoasă nu cred să existe.
- * Chiar dacă nu are carte, vitejia poate înlocui uneori o mie de învățați.
- * Să-ți fie călăuză, fiule, povața înțeleptului: *Prea sus nu te înălța — te vor spânzura, prea jos nu te pleca — te vor călca.*
- * Dacă hrana de bază a unui popor este orgoliul, el va rămâne veșnic flămând.
- * Dacă este posibil să nu se vorbească de Patrie în poezie, atunci este și mai posibil să nu se vorbească de poezie în Patrie.
- * Dacă m-ar cunoaște măcar femeia pe care-o iubesc așa cum mă cunoaște primejdia.

* De una sunt sigur: că viața mea n-a plutit ca mortăciunea pe valurile vremii.

* Nu trebuie să ai neapărat o inimă vitează — e suficient să faci bine Limbii Române.

* “Vorbiți moldovenește”, e dacă vă place să spuneți așa, dar nu pociți și nu tulburați frumusețea Limbii Române, căci nu în suferința voastră s-a fost născut.

* Acolo unde sfârșește caracterul unui popor subjugat, acolo sfârșește și caracterul limbii sale.

* Mi-au scos ochiul care te vedea pe tine.

* Strălucire de lacrimă și tărie de diamant are înțelepciunea adevărată.

* Doamne, eu știu că nu-i creștinește, dar nu pot iubi pe toți oamenii — sunt prea mulți.

* A locui în numai mijlocul dorințelor este ca și cum ai locui printre străini.

* Să nu uiți asta, fiule, să nu uiți ce-au spus și oamenii cei vechi: *De vrei să-ți îndeplinești dorința, trebuie să faci doi pași — un pas în afară de Univers, altul în afară de dorință.*

* Există oare prostie mai mare decât să împodobеști copilul cu numele dușmanului tău?!

* Fiule, să știi că nu este întregă fericirea găsită întâmplător. Nu este întregă și nici nu durează prea mult. Trebuie să-ți croiești singur drum spre ea ca râul cel trudit curgând spre mare. Căci zice și înțeleptul: În componența oricărei fericiri intră și ideea de a o fi meritat. Deci câtă sudoare este pe noi, atâta fericire avem!

* Nu se poate să nu am un loc frumos și în moarte, având unul în dragoste.

* Despre basarabeni. Suntem atât de necăjiți, încât alfabetul ține loc de fericire și fiecare literă din el ne pare o piatră de hotar pe care nimeni n-o poate clinti din loc.

- * Bărbatul știe că-i prost, femeia — nu.
- * Mâna s-a scărpinat în c..., și zice c-a stat la închisoare.
- * Românul se uită la casa pădurarului și zice că a făcut-o din lemn furat.
- * O femeie nu spune că este vitează — ea naște.
- * Se văd și se aud ghiorăind pe malul Prutului mațele pustietății: sârma ghimpată.
- * Caracterul adaugă strălucire de foc lacrimii.
- * A doua oară poți să ierți și pe dușman, dacă este fratele tău.
- * Bacșișul este dulce chiar dacă a ieșit din curul turcului.
- * Mama conducătorului ticălos dă binețe și copiilor.
- * Nu poți merge la Hristos cu steagul național.
- * Jocurile copilăriei nu țin mai mult decât murmurul unei rugăciuni.
- * Întâi este frumoasă mama și-apoi femeia.
- * Cele mai vechi popoare din lume sunt mamele.
- * Femeia învinge totul, apoi plânge.

Motto:

*Cel cărnia destinul i-a vorbit răspicat
are și el dreptul să vorbească răspicat destinului.*

Fr. Hölderlin

VĂD ȘI MĂRTURISESC confesiuni

O istorie vie

Limba unui popor este istoria lui. Limba nu este a scriitorilor, a savanților lingviști, a profesorilor de limbă și literatură, ea aparține poporului, celor care au trudit la ea de-a lungul veacurilor, înălțându-i strălucitoarea ființă. Cu alte cuvinte, aparține strămoșilor noștri, și mai ales, celor care vin după noi. Vorbindu-ne corect și frumos limba, tinzând a o vorbi frumos și corect, omenim astfel pe străbuni, pe cei care au creat “societatea cuvintelor civilizate”. Uitând un cuvânt trebuincios, necesar, o expresie din comoara graiului matern, uiți ceva din istoria poporului tău.

Locuim o istorie vie. Victorioase verbe, dar și dureros rănite de-a lungul viețuirii lor în istorie, fac parte din curgerea sângelui prin trup, din, cum ar spune Cantemir, nedezrupta continuare, parte din aerul nostru devenit prin ele un fel de aer personal. Iată de ce ființa mea, care e a ființei strămoșilor mei, este atinsă-n adânc de — cum să-i spunem?! — hai să-i spunem îngândurare, dar să înțelegem prin asta durere.

Avem un grai cu ochi umezi de dor și istorie. Cu pașnice și delicate unghii formate din cristalizarea sudorilor rostogolite pe aerul vetrei în atâtea crâncene bătălii, unghii care la înstrâmtorări s-au preschimbat în săbii de foc. Un grai cu tâmples brobonite de roua trudei creatoare. Nicăieri dorul nostru de desăvârșire nu s-a arătat mai clar și mai cu tărie ca

în cuprinsul limbii. Limba este cea mai mare dreptate pe care poporul și-a făcut-o sieși.

Frumos trebuie să vorbim cu toții — elevul, studentul, agronomul, inginerul, profesorul de fizică, muncitorul simplu — pentru că maturitatea culturii publice, a spiritului popular, spunea marele Eminescu, se manifestă cu deosebire în limba sa și între cultii unui popor se numără cu deosebire numai aceia care au suit înălțimea și domină terenul întreg. Frumos nu în sensul în care înțeleg unii să vorbească, adică de-a folosi la fiecare pas câteva neologisme pe care nu le cunosc ceilalți, iar uneori nici ei însiși, ci în accepția superioară, adică de-a logodi armonios și firesc în vorbirea orală ori scrisă cele mai obișnuite cuvinte. Să fiu înțeles drept, nu ne războim cu neologismele! Limba este o ființă vie, mereu în dezvoltare, mereu sensibilă la toate înnoirile vieții. Ea trebuie să altoiască pe trunchiul ei toate cuvintele noi, necesare, restructurându-le, bineînțeles, după firea și legile ei. Limba noastră, spunea același Eminescu, nu este nouă... Ea e pe deplin formată în toate părțile ei, ea numai dă muguri și ramuri nouă și a o silnici să producă ceea ce nu mai e în stare înseamnă a abuza de dânsa și a o strica.

Limba este comoara cea mai de preț a poporului și veghea asupra strălucirii ei nu trebuie să pirotească nicicând.

Am avut împreună cu alți scriitori de-ai noștri o minunată întâlnire în Larga, Briceni. Se afla printre noi un scriitor din Ucraina — Andrei Miastkivski — un foarte bun prieten al literaturii noastre. (Dumnealui ne vorbește destul de bine limba). Oaspetele a fost plăcut impresionat de frumusețea limbii bătrânilor lărgeni. După întâlnire dânsul ne-a povestit o întâmplare destul de amuzantă. Are dumnealui în satul natal un vechi prieten, un bătrân care în amurg vieții a rămas singur-cuc.

L-am întrebat, spunea oaspetele nostru, dacă nu-i e urât atât de singur. Nu mi-i urât, a răspuns moșneagul, pentru că eu vorbesc cu găinile mele. Află dumneata că găinile mele folosesc în vorbirea lor mai multe cuvinte decât poetul... cutare. Și moșul a rostit numele aceluia poet.

Nu trebuie să ascundem (cum să ascunzi?!) că putem întâlni și la noi destui cetățeni și chiar profesori de limbă și literatură al căror vocabular pălește pe lângă cel al orățăniilor.

Mărturisesc că nu sunt unul din străluciții mântuitori ai verbului matern, dar îmi place să mă prenumăr printre cei care se frământă, se zbat în căutarea cuvântului potrivit, printre cei care tind să lege sănătos cuvintele în frază, înțelegând că a vorbi sănătos limba pe care păstorul Mioriței ne-a lăsat-o “scrisă-n țărână cu bățul”, cu un băț fermecat, iar Eminescu, pe cosmică nemărginire, cu o pană muiată în aurul Luceafărului, a vorbi sănătos limba mamei este o datorie. O datorie patriotică.

1983

* * *

La una din școlile capitalei cuiva din pedagogi îi venise o minunată idee: profesorul care asuprește un cuvânt în vorbire, schilodindu-l, sau utilizează o expresie greșită, să fie pedepsit cu pușculița. Adică, să lase pentru fiecare greșeală 10 copeici în pușculița pe care posesorul ideii o așezase la mijlocul mesei din cancelarie. S-a ales, deci, modul cel mai nevinovat și cel mai pașnic de pedeapsă. Câte unul mai zgârcit sau mai fricos tăcea ca mutul în tot timpul recreației, iar ceilalți scotoceau zilnic prin buzunare. Conținutul pușculiței creștea văzând cu ochii. Într-un singur an, după

socoteala unui matematician, s-ar fi putut ridica, pe “câștigul” strâns, clădirea unei școli noi. Desigur, dacă cineva nu găsea dubios jocul și chiar păgubitor(?) sub aspect ideologic. Pușculița a dispărut din cancelarie, iar cel cu ideea jocului s-a ales cu o pedeapsă... administrativă.

Și iată că azi simțim nevoia unei “pușculițe” publice. “Literatura și arta” găzduiește aproape săptămânal două asemenea “pușculițe”, două binevenite rubrici de cultivare a limbii: “Rădăcini de iarbă rea” și “Simple fișe”, îngrijite frumos de mai vârstnicul și încercatul Valentin Mândăcanu și de mai tânărul Dinu Mihail, ambii îndrăgostiți de frumusețea limbii materne. Azi nu mai pune nimeni la îndoială faptul că astfel de rubrici sunt necesare ca aerul pentru creșterea armonioasă a oricărui om normal, și nu credem că se va găsi vreo birocratică mână care să arunce măcar în gând aceste “pușculițe lingvistice”, pline ochi cu iubire pentru cuvântul matern, pline ochi cu durere pentru terfelirea lui. Mai mult: credem că fiecare publicație ar trebui să aibă “pușculița” ei. S-ar găsi și autori calificați în chiar cadrul redacțiilor sau în afara lor. Iată trei dintre ei: Veaceslav Guțu, Victor Gherman, Ion Berlinschi.

Și “Rădăcini de iarbă rea” și “Simple fișe” s-ar cunevi să nu lipsească de pe masa fiecărui elev, student, inginer, medic, învățător și — de ce nu?! — de pe masa de lucru a chiar condeierilor. Nu este o rușine (din contra) ca, decupându-le din săptămânal, să alcătuim din aceste învățături un fel de album lingvistic familiar, pe care să-l răsfoim zilnic, singuri sau în mijlocul prietenilor. Nu este o rușine să înveți și să reînveți mereu limba. Rușine este să fii peltic într-un secol cosmic.

* * *

Sunt născut pe malul stâng al Prutului, în preajma Cernăuților, vis-a-vis de Miorcanii lui Ion Pillat. Satele noastre — și-al meu, Pererita, și-al marelui poet sunt ca o comună mai mare despărțită de o apă; pe un mal se află părinții, pe celălalt — copiii lor, bătrâni și ei de-acum; pe un mal — sora, pe celălalt — fratele. Ca să nu mai vorbim de verișori, nănași, fini, cumetri. Până la moartea lui Stalin nu știam nimic unii de alții, pe-atunci necutezând nici pasărea să treacă peste râul cu lacăt de apă, necum scrisorile. Înainte de-a ajunge să comunice între ei românii din cele două sate, au comunicat între ei câinii. Dacă la noi în sat lătra în liniștea nopții un câine, îi răspundeau câinii din Miorcani. La hămăitul unui câine din Miorcani răspundeau câinii din satul nostru. Astfel aflaseră cei de pe malul drept al Prutului că viața din satul nostru nu murise, astfel aflaserăm și noi că nici pe malul celălalt viața nu se stinsese.

Noi, românii basarabeni, pentru care fiecare zi în care vorbim românește este o zi a înălțării, o sărbătoare, vorbim mai șovăielnic, mai clătinat, ca să zic așa, mai încet, dar tot românește vorbim; pasul nostru în horă este, poate, puțin rătăcit, dar tot românește jucăm; cântăm plângând, dar tot românește cântăm; am cioplit în depărtări înfiorătoare cruci de gheață și-n sloiuri de gheață ne-am înmormântat bătrânii sau pruncii, dar tot după legea și-n graiul nostru i-am petrecut spre Cerul cel drept; tăiatu-ni-s-a mâna cu care ne făceam semnul crucii, dar schițăm sfântul semn pe cerul gurii cu limba; ni s-a tăiat limba, dar tot românește nădăjduim spre bine, spre izbânda Dreptății noastre.

1995

* * *

Eram păziți cu strășnicie de grănicerul străin ca nu cumva să vorbim cu “ocupanții” din Miorcani. Găsisem totuși un ingenios mijloc de comunicare. Și-l găsisese tot geniul femeii. Îmi aduc bine aminte. Eram mic, dar, ca toți copiii satului, trudeam alături de cei vârstnici la câmp. La deal, cum se spune, metaforic, prin părțile noastre, adică la greu. Prășeam, deci, ori seceram pe malul Prutului cu capul în jos, neîndrăznind să aruncăm ochii spre cei din Miorcani, care prășeau și ei ori secerau tot cu capul în jos. Din când în când, tragică tăcere era sfâșiată de glasul câte unei femei care începea să cânte, transmițând pe aripile melodiei cutremurătoare mesaje: “Eu sunt (cutare). Ce fac copiii mei, sunt sănătoși?” Sau: “Mama (cutare) a murit în timpul foamei”. Sau: “Fratele nostru cel mai mare (cutare) s-a prăpădit în război”. Ori: “Spune-i (lui cutare) că bunicii noștri au fost ridicați”. Cei din Miorcani răspundeau mesajelor în același mod: prin cântec.

1990

* * *

Am fost intoxicat în copilărie, ca toți copiii Basarabiei din acele timpuri, de filme, cărți și lecții despre pionierii care descoperă dușmanii puterii sovietice și spionii, devenind astfel eroi... Căpătasem un ochean și stăteam cu el pitit pe malul Prutului, așteptând să vină spionii din Miorcanii lui Ion Pillat, căci de-acolo, de peste Prut, așa ni se spunea, puteau să vină... N-au mai venit. Veniseră cu mult mai târziu: veniseră Creangă și Eminescu, Sadoveanu și Coșbuț, Rebreanu și Blaga, Arghezi și Bacovia, Bălcescu și Iorga, Stănescu și Sorescu, iar în anii din urmă Sofia Vicoveanca și

Gheorghe Zamfir, Tudor Gheorghe și Dumitru Fărcaș, Teatrele Naționale din Iași, București, Craiova — mari “spi-
oni” fără de care dacă nu muream de foame, cu siguranță că
am fi murit de întuneric.

1990

* * *

Dacă unii doreau și doresc să ajungă în Cosmos, eu viața
întregă am dorit să trec Prutul. Am reușit să-l trec îngrozitor
de târziu — abia la începutul anilor 70. Cred că a fost cea
mai fericită zi din viața mea.

Treceam pe străzile Bucureștiului sau prin parcurile sale,
citind, cu lacrimi în ochi, ca pe niște poeme, tot ce întâlneam
în cale: numele străzilor, denumirile de magazine, afișele,
tablitele cu “Nu călcați iarba”. Mă țineam din urma copiilor
care-mi păreau că nu vorbesc, ci cântă. Cheltuiam toți bănușii
pe cărți. Cumpăram saci întregi de cărți din librăriile Bucu-
reștiului, temându-mă că a doua zi nu le mai găsesc. Același
lucru făceam prin provincii. Din când în când, Radu Cârneli,
care mă însoțea, vorbea cu Zaharia Stancu la telefon. Maes-
trul îl întreba cum mă simt, ce fac. “A umplut mașina cu
cărți, răspundea Radu, nu mai încăpem în ea, mai trimiteți,
maestre, una”. Vroiam să rămân în Țară, dar știam că nu se
poate. Și-atunci, în adâncul inimii, îmi răsărise un gând minu-
nat. Am să plec, mă gândeam, într-o țară capitalistă ca tu-
rist. Cer, mă gândeam, azil politic și stau acolo vreo 2—3
ani, până când kaghebe-ul îmi pierde urmele, după care mă
strecor cumva în Țară, merg în Carpați la cea mai îndepărtată
stână, mă rog de cioban să mă ia ajutorul său și stau acolo
până vin alte vremuri. Visam, deci, să ajung la o stână și iată
că Dumnezeu a dat să ajung la Academia Română.

1994

* * *

Mi-a povestit doamna Elena Vatamanu, soția regretatului poet Ion Vatamanu, un lucru sfâșietor. (Sfâșietoare sunt toate câte s-au întâmplat și se mai întâmplă cu noi, în Basarabia.) În '49, bunica ei, fiind ridicată și dusă în Siberia, reușise, nu se știe prin ce minune, să ia cu dânsa o capră și un covoraș. Și-acolo, în frigul de gheață siberian, pe cine credeți că învelea bătrâna cu acel covoraș? Capra. Animalul răsplătise cu lapte bunătatea bătrânei și, astfel, Elena, care pe-atunci era mică detot, scăpase cu viață.

Limba, literatura, cântecul românesc au fost pentru noi, românii basarabeni, covorul care ne-a ferit sufletul de înghețul străin, pustiitor. A nu recunoaște asta și, mai ales, a scuipa în fântâna din care ai băut înseamnă a fi descompus total moralicește.

* * *

Citim în "Jurnalul unui jurnalist fără jurnal" de Ion D. Sârbu că "unii savanți americani susțin că balenele care eșuează pe plajele din Florida, o fac din cauză că, printr-un accident, și-au pierdut simțul de orientare: în urechi le intră o ploșniță (cimex) minusculă, de apă, aceasta le strică "radarul" și, fatalmente, le împinge spre sinucidere.

Amănuntul cel mai îngrozitor în această foarte plauzibilă supoziție constă în faptul că numai șeful turmei de balene este pișcat de ploșniță. El își pierde bunul-simț de orientare, luând-o spre moarte. Turma îl urmează din motive de instinct, fidelitate, disciplină."

Ei bine, aflați că tot un fel de ploșniță a intrat și în urechea unor conducători ai Republicii Moldova. Și-acea

ploșniță nu este altceva decât ideologia bolșevică. Tragedia cea mare, însă, este că ploșnița s-a cuibărit și în urechea unei bune părți a populației românești din Basarabia. Des-tui români dintre Nistru și Prut afirmă că ei nu sunt români, ci moldoveni, că nu vorbesc românește, ci, vezi bine, moldovenește.

Armata a 15-a de ocupație — iată ce este falsul istoric denumit limba moldovenească.

Vom fi liberi în măsura în care liberă va fi limba și istoria noastră, în măsura în care vom ști să le apărăm împotriva timpurilor atât de protivnice nouă.

1994

* * *

O fostă învățătoare din Chișinău, Eleonora Vangheli, soția eminentului scriitor pentru copii, Spiridon Vangheli, dăduse copiilor un extemporal format din câteva simple întrebări: câți ani are mama, câți ani are tata, ce culoare au ochii mamei, ce culoare au ochii tatei, ce culoare au ochii bunicilor? Spre marea ei stupefacție, doamna învățătoare descoperise că micii elevi nu cunosc vârsta părinților. Mai mult, nu cunosc nici culoarea ochilor părintești. Întreaga “educație” comunistă în Basarabia avusese un singur scop: uitarea vârstei vetrei noastre și a culorilor strămoșești. Datoria primordială a unui scriitor pentru copii, la noi, este cultivarea sentimentului național.

1992

* * *

Am fost întrebat acum câțiva ani, când, sub aspect material, era încă binișor în Basarabia, cine ar putea face Reunirea Basarabiei cu Țara mamă. Am răspuns că o vor face doi viitori președinți: primul s-ar numi prosperarea economică a Țării Românești, prosperare în care eu cred, și-al doilea — sărăcia groaznică ce se va abate peste Basarabia. Ei bine, pe-al doilea președinte-l avem deja.

* * *

M-a întrebat un ziarist din Constanța care ar fi primul lucru pe care-ar trebui să-l facă pentru Basarabia românii din Țară. Să-și iubească Țara, i-am răspuns, să sporească prin muncă și disciplină bogățiile și frumusețile ei, să nu se războiască frate cu frate — iată cel mai important lucru pe care trebuie să-l faceți pentru noi. Fiind bogată, unită și puternică România, va fi mai apărută și Basarabia.

* * *

Prin anii 70, într-o ședință a Comitetului de conducere al Uniunii Scriitorilor, cineva mă propusese pentru Premiul de Stat al Moldovei. Nu eram agreat de unii poeți, mai ales de cei vârstnici, care de-a lungul anilor îmi făcuseră destule necazuri. Când tocmai se părea că trecusem vadul discuțiilor, răsare Petrea Cruceniuc, un poet specializat în cântarea cincinalelor și a păcii sovietice, cu o altă propunere: cu broșura lui Leonid Ilici Brejnev, *Pământul mic*. Tăcere (cine putea fi contra noii candidaturi?!), o lungă și apăsătoare tăcere, pe

care o curmase apoi, inspirat, Pavel Boțu, Președintele Uniunii Scriitorilor. “Lucrarea lui Leonid Ilici este, într-adevăr, genială, spusesese într-un târziu, pe cel mai grav ton, Pavel Boțu, și tocmai de aceea nu trebuie s-o coborâm atât de jos: la Premiul Moldovei. Am putea să-l jignim pe Leonid Ilici căruia i se cuvine Premiul Lenin...”

Astfel, fără concurență, intrasem eu în posesia Premiului de Stat al Moldovei pe care era cât pe-acți să-l pierd.

(Text inedit)

* * *

Mă îndreptasem într-o zi (prin anii 70) spre piața centrală din Chișinău, după brânză de vaci. Chiar la intrare, îl întâlnesc pe Mihai Cimpoi. Era cu cineva al cărui chip îmi părea foarte cunoscut. Cimpoi a făcut prezentările de rigoare. Nu-mi venea să cred ochilor: era Vladimir Streinu a cărui luminoasă înfățișare o cunoșteam din pozele presei românești. Aflu că, întorcându-se la București din Moscova, împreună cu distinsa lui doamnă Elena Iordăchescu, a reușit totuși să facă un popas la Chișinău. Am spus “a reușit”, pentru că prin acei ani scriitorii de dincolo de Prut nu aveau voie să se oprească la Chișinău. Remarcabilul critic fusese la Moscova împreună cu colegul său bucureștean Mihai Novicov care avea accent rusesc și avea și o soră în metropola basarabeană. Cu ajutorul său, distinsul critic s-a bucurat trei zile de orașul Chișinău pe care dorea să-l vadă mai demult.

Domnul Cimpoi era în dizgrație politică pe atunci (dar când n-a fost Mihai Cimpoi în dizgrație?!). Nu știu nici azi de ce-l dusesse pe Streinu la piață. Din prudență sau că așa a dorit Streinu?!

Alergasem imediat la Uniunea Scriitorilor unde lucram pe atunci ca referent să duc vestea cea mare. Îl anunț pe Bogdan Istru. Dânsul schițează în aer cu mâna un gest în care citesc că nu are învoire să primească oficial, la Uniunea Scriitorilor, pe oaspetele din București. Mă las păgubaș. Dar nu cu totul. Rugăm pe artiștii plastici Mihai Greu și Glebus Sainciuc să ne primească la atelierelor lor. Dânsii acceptă bucuroși. Vorbim cu domnul Prodan de la Clubul cineaștilor. Dânsul ne prezintă, în secret, filmul *Ultima lună de toamnă*. Maestrul este încântat de cei doi pictori basarabeni, de film. Îi mulțumește lui Dumnezeu pentru norocul de a vedea Basarabia din care credea că n-a rămas decât un pustiu.

Mergem pe Alea Clasicilor să facem niște poze. Le tragem cu aparatul domnului Streinu. Îl rugăm să ne trimită și nouă câte o poză. “Cu drag, zice maestrul, dar nu știu cum vor ieși — aparatul este nou, l-am cumpărat la Moscova, și încă nu-l cunosc bine.” “Nu face nimic, maestre, glumesc eu, dacă nu-ți ies dumitale pozele la București, ți le trimitem noi de aici, din Chișinău...” Maestrul surâde înțelegător ca în pozele făcute de Chișinău...

(Text inedit)

* * *

La începutul anilor '80 vine la Chișinău Ion Popescu Gopo și-mi propune o colaborare poetică pentru filmul muzical *Maria Mirabela*. Spitalizat și complexat, într-un fel, că nu voi putea face față sarcinii, refuz propunerea. Gopo insistă. Scriu textele pentru cântece; lui Gopo îi plac. Oficialitățile din Chișinău îmi propun să “moldovenizez”, pentru Chișinău, limba scenariului semnat de Gopo. Refuz, ironizând năstrușnica idee astfel: “De acord, cu o singură

condiție — numai dacă maestrul Gopo “românizează” versurile mele”. Sunt, desigur, sancționat. Din acest motiv și din atâtea altele Chișinăul oficial nu-mi permite participarea la premiera filmului care avusese loc la București. Sunt fericit totuși — filmul rulează la Chișinău (este adevărat că aproape pe ascuns, în cinematografele periferice) fără modificări lingvistice “moldovenești”. Sunt fericit: Maria Mirabela devine un argument public că nu există două limbi, există una singură — română.

(Text mediat)

* * *

În '89, iunie, norocul, m-a ajutat să trec din nou Prutul. Participam, alături de Nicolae Dabija și de poeții din Țară, la comemorarea morții lui Eminescu la care veniseră poeți din mai toate marile țări ale lumii: Franța, Anglia, China, Rusia, Turcia — traducătorii Poetului nostru. Îmi amintesc că la Putna preotul stareț făcuse o slujbă întru pomenirea “Poetului nepereche” și a lui Ștefan cel Mare și Sfânt. Aprinsesem cu toții câte o lumânare. Nu mică mi-a fost mirarea văzând și pe turc stând cu lumânarea aprinsă în fața mormântului în care odihnesc osemintele marelui Voievod. Nu moare, cum să moară Țara în care străinul își pleacă fruntea în fața limbii, culturii și istoriei ei.

* * *

Kremlinul imperial îmi amintește de soțul gelos care, divorțat de nevastă, continuă s-o urmărească. El știe cu cine se întâlnește ea, ce vorbește și ce proiecte are. La fel este urmărită și Basarabia.

* * *

Legiferarea prin Constituție a glotonimului “limba moldovenească” și a etnonimului “popor moldovenesc” (mă mir cum de nu i-au zis norod moldovenesc) va rămâne în istorie ca o rușine națională care s-ar putea să cadă pe copiii și nepoții autorilor nesăbuitelor fapte. Domnii tovarășii, autorii rușinosului act, îmi amintesc de răutatea și sminteala unui personaj dintr-o fabulă chineză care, vânzându-și mama, a rugat pe cumpărător: “Domnule dragă, mama mea e bătrână, te rog să ai grijă de ea”. El socotea că poate șterge cu o vorbă ticăloșia unei fapte negândite.

* * *

Era prin '91 sau '92. Vremuri de plin dezmăț antinațional. Meregeam spre casă cu Victor Crăciun, prietenul meu din București, sosit la Chișinău pentru o manifestare culturală. Deodată, ne pomenim față în față cu doi vlăjgani bine hrăniți, bine cusuți și rău croiți.

— Tu ești Vieru? mă întrebă răstit unul, în limba “slăvitei păci”, străfulgerându-mă cu ochii.

Eram obișnuit să aud tot felul de vorbe spurcate, eram deprins cu tot soiul de amenințări, de aceea i-am răspuns scurt și tăios:

— Eu sunt.

— Păcat că n-am un automat, scrâșnise din dinți haidamacul, făcând gestul tragerii din arma imaginară.

— Dar eu am unul, răspunse inspirat domnul Crăciun, în cea mai perfectă rusă.

Cei doi tovarășii de “automat” rămaseră tablou. Își căutaseră apoi de drum, aruncând în urma noastră înjurături de mamă.

(Text inedit)

* * *

Despre naționalism ce să vă spun? Nu există nici un popor lipsit de sentimentul național. Numai Dumnezeu este un adevărat internaționalist. Națiunile sunt creațiunea Sa și este firesc să le iubească egal. Lăsând fiecărui neam o câmpie, sau un munte, un râu sau o mare, o limbă, un cântec, le-a spus oare Marele Ziditor a nu le iubi ca pe cele mai sfinte lucruri?! Fiecare popor își are eroii și martirii săi. Nu sunt oare niște sublimi naționaliști Ștefan cel Mare, Mihai Viteazul, Constantin Brâncoveanu, Nicolae Bălcescu, Avram Iancu? Și nu este oare un sublim naționalist contemporanul nostru, martirul Ilie Ilașcu?! Și nu-l mai iubesc oare rușii pe Pușkin și Petru cel Mare? Nu țin ei la fel de mult la istoria și limba lor?!

(Text inedit)

* * *

Luna mai 1990. Se pregătește Podul de Flori, iar patul unui spital din Chișinău mă ține legat de el. Telefoniez aproape zilnic autorităților din Pererita, satul meu natal. Mi se răspunde că totul va fi în ordine: grănicerii sovietici vor improviza un pod plutitor, un ponton, pe care lumea va putea trece de pe un mal pe altul.

Tensiunea arterială încă îmi face mari probleme și medicul-șef adjunct, domnul Ozea Rusu, nu-mi permite să merg la Pod. Se lasă convins totuși. Plec la Pererita cu o ambulanță însoțit de un medic (eram deputat al poporului). Ajung cu două ceasuri înainte de deschiderea Podului. Lume cât frunză și iarbă — și pe un mal, și pe celălalt. Dar nu se vede

nici un pod plutitor. Aflu, stupefiat, că nu știu care autorități, aflate mai sus de cele din Pererita, au refuzat să-l facă.

Glasuri înlăcrimate zboară de pe un mal pe altul, cântându-și rudele: “Ioane!” “Maria!” Stăm neputincioși unii în fața altora cu Prutul între noi, care, însingurat de atâta vreme, nu pricepe ce se întâmplă...

Supărat, “ordon” (firește ca deputat) autorităților raionale să găsească o barcă. Se găsește cu greu una. Urc în ea. “Ordon” să urce și primarul satului, care mi-a mărturisit în taină că el nu are nici o vină în cele întâmplate cu podul — ordinul a venit mai de sus... “Urcă și dumneata, părinte”, spun preotului din sat. Părintele îmi șoptește la ureche că n-are voie — șefii din sat i-au spus că locul său este în biserică, iar nu pe la Poduri... “Pe cine trebuie să ascuți, părinte, pe ei sau pe deputatul poporului...” “Pe deputat, domnule poet”. Pornim cu barca tustrei spre Cotul-Miculeț. Tricolorul fâlfâie în față. Ajungem pe celălalt mal. Sunt aruncat pe sus din brațe în brațe, până când mă trezesc pe coșul desfăcut al unui camion care servea drept scenă. Ne întoarcem încărcăți cu daruri: cărți, icoane, șervete. Cu primarul și preotul Cotului-Miculeț ne întoarcem spre Pererita cinci. Barca se lasă pe fundul Prutului. Doi tineri frumoși ca steagul mă trec înapoi Prutul pe brațe. Lumea continuă să strige îndurerată: “Petre, mă auzi, frate Petre?!” “Vetuțo!” “Olimpia!” “Gheorghel!”

Sunt cu mine, la Pererita, mai mulți prieteni veniți din Chișinău, printre care compozitorii Ion Aldea Teodorovici și Anatol Chiriac cu soțiile dâșșilor — cântărețele Doina și Silvia. Ei trimit mesaje spre celălalt mal prin cântec. Rudele se întâlnesc și se îmbrățișează acolo sus, sub Cer, în cântecul lor: *Trei culori/ Și-o singură vorbire,/ Trei culori/ Și-o singură*

*iubire/ Trei culori și-o singură credință,/ Trei culori și-o singură
ființă!*

Iată că, aproape ca la un semn divin, oamenii se aruncă, așa îmbrăcați cum sunt, în apele reci ca gheața, pornind unii spre alții, de pe ambele maluri, cu mâinile întinse, ca cei care se îneacă și caută desperați să se agațe de ceva. Și-acel ceva era iubirea firească între frați pe care, în acea norocoasă și dumnezeiască zi de mai, chiar cea mai veninoasă gură nu putea să o judece deschis. Într-o înfrigurare de nedescris, mâinile se atinseră unele de altele și poate că lacrimaseră și ele, nu numai ochii. Răsună muzica într-o parte și alta a Prutului, iar sub îndemnul ei se încinge o horă în chiar mijlocul Prutului care, spre fericire, era foarte scăzut. O horă în mijlocul unei ape curgătoare — așa ceva n-am văzut și n-am auzit.

Spurcat amar de vreme de umbra armei grănicerești, cred că în ziua aceea a fost resfințit Prutul. Am văzut oameni care își făceau cruce în apa ce curgea la vale amestecată cu lacrimile lor și cu flori.

Pe malul pereritean curge apa de pe hainele celor care l-au trecut fără pod și fără să mai ceară învoire cuiva. Gospodari de la noi din sat aduc în grabă de-acasă îmbrăcăminte, oaspeții aruncă de pe ei hainele ude.

Fețe albe de mese, șervete ca cele din Cot-Miculeț și Miorcani, încărcate cu ce-au reușit să pregătească și să aducă femeile acoperă întregul mal al Prutului ca la o nuntă cu totul neobișnuită. La fel este și pe celălalt mal, la Cot-Miculeț. Lumea se dezmoștește. Se dezleagă limbile. Vorbim, firește, în aceeași limbă. Cântăm împreună cântece mai vechi pe care le știm cu toții. “Tată, arată-mi un român”, îl rogă la un moment dat fetița medicului căreia dânsul îi

spusese la Chișinău că ne vom întâlni la Prut cu românii. Ochii medicului se umezesc. Se umezesc și ochii mei.

Oamenii se împrăștie târziu neputându-se despărți. Ultimii părăsesc Pererita confrății mei, Alecu Ivan Ghilia și Alexandru Lungu, unul născut în Miorcani, altul ceva mai depărțitor: în Șendriceni. Câțiva pereriteni îi petrec până la ostrovul din mijlocul Prutului, unde mai zăbovesc îndulcindu-se cu vorbe românești până când, pe ape, locul florilor îl iau stelele din cer. Eram fericiți și nu observam cum, la câțiva pași de ei, își sticlea ca o fiară colții aceeași sârmă ghimpată.

(Text inedit)

* * *

Cumplite vremuri am trăit. Prin anii 50 aveam dreptul să cunoaștem din Eminescu numai *Împărat și proletar și Somnoroase pasărele*. De marea sa operă publicistică nici nu auzisem măcar.

Iată ce mi-a povestit Spiridon Vangheli.

Obținând în anii studenției, pentru un timp foarte scurt, un volum cu opera politică a poetului nepereche, dânsul se așeza în cea mai răblăgită bancă, în ultima, în care, de obicei, nu stătea nimeni, punea volumul în bancă și, în mare taină, îl citea prin crăpătura ei.

Așa am citit noi atunci literatura română: prin crăpătura băncii. Așa ne-am văzut Țara: printre rândurile sârmiu ghimpate.

(Text inedit)

APRECIERI CRITICE

Un poet care și-a asumat greul unui grai trecându-l prin inima sa și, încărcat de răbdare, înțelepciune și nouă frumusețe, îl întoarce semenilor săi care-i deschid de bună voie inima să-l primească, pentru a duce mai demn pe mai departe viața în spiritul dreptății și iubirii ce covârșește și poate birui totul, al credincioșiei față de cele nepieritoare și al nădăjduirii ce nu poate da greș, un asemenea poet rămânea-va “suflet în sufletul neamului său.”

Ioan ALEXANDRU

Grigore Vieru nu clamează, nu se agită, nu face paradă de sentimente. Ființa sa de abur șoptește lin ca adierea pădurii, ca murmurul izvoarelor. Atunci când povestește despre copilăria și mierea literaturii române, nu ne gândim la un băiat anume născut într-un sat pe celălalt mal, nu la un student cu un har poetic anume, ci la o generație mutilată în ființa ei națională, la un popor care-și pierduse speranța. Șoapta Poetului a săpat adânc în stânca intoleranței bolșevice care părea de neclintit.

Ioan ADAM

Grigore Vieru are o destinație impresionantă în ciuda simplității aparente a versului de o mare accesibilitate, și a temelor generale, nu foarte numeroase. Dar el se numără printre acei poeți a căror ființă se face ecoul tuturor, printre acei *poeta vates* de felul lui Goga, pentru care mesajul poeziei are, în virtutea rădăcinilor vii, atribute mesianice.

Zoe DUMITRESCU-BUȘULENGA

Unitatea interioară a poeziei lui Grigore Vieru se menține datorită substratului religios revelat prin omniprezența forței maternității, care adună în ea, ca într-un centru al sacralității, satul, copilăria, casa părintească, iubita, izvorul, lacrima, ploaia. Dacă “duminica” este cea care pivotează timpul sacru, atunci “ludicul” marchează, din același punct de vedere, spațiul, iar cântecul și magia,

la rândul lor, contribuie la desfășurarea universului liric vierean sub semnul liturghicului spre care e orientată lupta cu singurătatea, cu înstrăinarea și ieșirea dintr-un timp a-religios, a-ciclic al totalitarismului, al neamului său adunat în versurile poetului basarabean ca într-o icoană: “O, neamule, tu,/ adunat grămăjoară,/ ai putea să încapi/ într-o singură icoană”.

Ana BANTOȘ

Amenințat deseori cu moartea — ba de război, ba de secetă, sărăcie sau boală, ba de dușmanii pe care și i-a făcut între româno-fobi, fără, deci, nici o vină decât aceea de a fi român și a-și cere dreptul la existență și identitate.

Fănuș BĂILEȘTEANU

Poetul descoperă în ființa mamei coordonate esențiale ale sufletului colectiv. Abordând motivul, el se află în atingere cu straturile cele mai adânci ale ființei noastre morale. Mama e prototipul unei umanități ideale, considerată, mai ales, din perspectiva etico-psihologică. Ea ține în cumpănă dreptă înșăși viața.

Eliza BOTEZATU

...Faptul că și el s-a născut la sat, că vine dintr-o provincie românească luptătoare, că are cultul limbii, al mamei, al neamului nostru întreg, faptul că a venit mai devreme, cu poezia și cu pasul, printre noi, urmând cu perseverență, înainte și după 1989, toate itinerariile tânărului Eminescu prin țară; faptul că a știut să topească, în metalul nobil al artei sale, profunzimea verbului eminescian și energia lui Goga sau Mateevici; faptul că și-a luat riscul (chiar pentru libertatea și viața sa) de a nu pactiza cu dușmanii limbii lui materne, ai neamului său trăitor în toate provinciile istorice românești, împroșcându-i pe toți aceștia cu blesteme de-o virulență argheziană; faptul că, în marea tradiție a poeziei naționale, nu s-a lăsat sedus de toate sirenele estetizante ale veacului, ținându-se bine de “firul Ariadnei” pentru ieșirea din Labirint; faptul că și-a supus ființa sa fizică plâpândă la probele cele mai grele, dovedindu-ne nouă tuturor că spiritul poate domina materia — toate aceste fapte și încă multe altele au făcut și fac din Grigore Vieru o personalitate puternică, un poet-simbol al redeșteptării inimilor și sufletelor noastre din “somnul cel de moarte”, un arc de boltă la templul culturii naționale.

Ion BRAD

Numindu-se naționalist, Vieru afirmă cu toată certitudinea că “mi-s dragi popoarele toate”. Dar se ridică cu hotărâre împotriva degradării limbii poporului său din cauza năvălirii în republică a “plevei migratoare” care se consideră

“un dar minunat”, împotriva școlilor mixte, care erau sere pentru rusificarea generației tinere a populației băștinașe.... Acesta este naționalismul lui Vieru. (El) nu are nimic a face cu xenofobia.

Michael BRUCHIS (Israel)

Om cu merite, ca și noi, dar mai multe.
Om cu păcate, ca și noi, dar mai puține.

Aureliu BUSUIOC

Grigore Vieru este în această generație de poeți basarabeni (numită generația Vieru) un fel de port-drapel, de șef de școală, așa cum era Andrei Mureșanu în poezia pașoptistă transilvăneană. De-accea o poezie precum *Ridică-te, Basarabie*, “o poezie de luptă și unire”, este compatibilă cu poezia *Deșteaptă-te, române*.

Ion BUZAȘI

Lirica lui Grigore Vieru, organic legată de tradiția eminesciană și folclorică a literaturii noastre, dar nespun de sensibilă la neliniștile secolului, ne oferă generoasa posibilitate de a ne întoarce la izvoare și, totodată, de a ne croi o cale sigură de comunicare cu formulele de trăire și gândire artistică ale poeziei universale, mai cu seamă în registrul tematic al iubirii, dragostei de mamă și maternității veghetoare, al valorilor copilăriei și sentimentul Patriei.

Mihai CIMPOI

Prin creația lui Grigore Vieru tradiția poetică românească își continuă devenirea, trăindu-și propriul destin. Nici la un alt poet din generația sa această trăire nu este atât de autentică și de intensă.

Tudor CHIRIAC

Versurile lui Grigore Vieru se cer “pe muzică” ori muzica pe ele. Faptul îl confirmă cu prisosință apelul permanent al compozitorilor la textele sale. Rezultatul colaborării poetului cu Ion Aldea Teodorovici, Eugen Doga, Anatol Chiriac, Petre Teodorovici și alți compozitori îl constituie o serie întreagă de cântece de estradă devenite șlagăre în chiar momentul lansării lor.

Sinceritatea sentimentului și muzicalitatea intrinsecă a versurilor au pus temelie unei revoluționări esențiale a cântecului de estradă din stânga Prutului.

Ion CIOCANU

Prin “mamă personală” ni se transmite arhetipul mamei universale. Se ajunge, în fapt, la o mamă suprapersonală, o mamă-idee, proiectându-se în eternitate, o mamă hieratică meritând adorație, acționând suprasenzorial, ca un fluid învăluitor...

Constantin CIOPRAGA

O sublimă blândețe străbate în firea și în scrisul acestui excepțional păzitor al ființei naționale. Am băgat de seamă că tocmai blândețea mioritică îi exasperează pe adversarii de azi ai lui Grigore Vieru — oameni acriți de necruțătoarea invidie a fraților complotiști din baladă.

...Mai multe poeme dimensionează o conștiință artistică profund implicată în problematica umanității actuale. Grigore Vieru, fiind nu numai o conștiință națională prin excelență, ci și — tocmai prin aceasta, o mare conștiință a timpului nostru. De la tonul elegiac el trece firesc la ironia gravă și chiar la virulență. Așadar, nu e vorba de un poet monocord, cum s-ar părea la o lectură grăbită.

Theodor CODREANU

Folclorul și tradițiile populare conjugate în mod organic și firesc cu valorile perene ale literaturii naționale și universale stau la temelia creației lui Grigore Vieru.

Haralambie CORBU

Blând și viteaz, tradiționalist și modern, Grigore Vieru ne-a dat o *Albiniuță* pentru întreaga Românie de azi și de mâine.

Eugen COȘERIU

...Poetul a revitalizat vechi modalități expresive, mai întâi duiosul cântec de leagăn, născătorul “curățeniei” omenești și sădătorul liniștit al bunătații la copii, apoi simbolul, parabola și sentința.

Victor CRĂCIUN

...De aproape patru decenii cei care s-au lățit peste noi nu încetează să se întrebe cu mirare: de unde s-a luat Grigore Vieru? Când nu trebuie să fie, când toată intelectualitatea basarabeană a fost decimată, deportată, speriată, strivită din fașă și locul fusese ars încă pentru o sută de ani înainte.

...Grigore Vieru este mai mult decât un poet, el este un destin.

Nicolae DABIJA

Grigore Vieru are o metaforă care este numai a lui: o planetă pe jumătate răsărită de după zarea pământului. Clară, palpabilă, reală, misterioasă și aproape.

Liviu DAMIAN

Grigore Vieru este un propagandist al limbii vorbite de toți conaționali săi. El înaintează cu succes folosind în lupta literară lira sa poetică. A fost comparat pe bună dreptate cu Eminescu, Coșbuc, Goga, Blaga, dar această comparație nu trebuie oprită la nivelul exprimării artistice.

Viorel DINESCU

Năzuind de a pătrunde și de a exprima în mod dialectic tendințele polare ale vieții, îmbinarea organică a tradițiilor naționale cu cele general-umane, înalțul umanism și dramatismul copleșitor al mesajului de idei, inovația îndrăzneată și măiestria democratică, magia cuvintelor simple și caracterul abisal al trăirilor — iată calitățile ce asigură poeziei lui Grigore Vieru o originalitate excepțională, un profund caracter național.

Mihail DOLGAN

De scara înaltelor descoperiri se apropie lirica pură a moldoveanului Grigore Vieru și poemele dramatice ale lituanianului Iustinas Marčinkavičius cu pătrunderea lor adâncă a legilor lumii și destinului uman. Sunt unul dintre vieriști. Îmi place poezia sa, iar omul îmi e foarte drag.

Ivan DRACI (Ucraina)

Gesturile sale adesea spiritualizate, de ființă fragilă și celestă totodată, lasă loc, la ceas de încordare, unor stări de maximă intensitate, când poetul este capabil să ardă și să se consume tragic pentru durerile neamului său întreg.

Poet național, așa cum cere acest moment istoric, Grigore Vieru este, de fapt, un vizionar al poeziei românești de azi, e marea conștiință îndurerată a Basarabiei.

Mihai DRĂGAN

Activitatea sa literară, politică, educativă, a făcut din Grigore Vieru una dintre cele mai puternice personalități luptătoare pentru drepturile omului în Republica Moldova, adesea viața sa fiind amenințată sau chiar în pericol, deși el s-a manifestat numai prin cuvânt și blândețe. În 1990 a fost ales membru de onoare al Academiei Române pentru contribuția sa la cultura română, la uni-

tatea culturală și spirituală într-o Europă unită. Ar fi o mare tragedie ca o asemenea personalitate să fie distrusă ori obligată să-și părăsească țara.

Pentru valoarea operei sale și curajul neclintit pe drumul pe care a pornit propun ca Grigore Vieru să candideze la acordarea Premiului Nobel pentru Pace.

Mihai DRĂGĂNESCU

Vieru, pare-se, are un singur erou, un singur ideal, un singur chip, care îi străpunge creația dintr-un capăt în altul. Acesta stă scufundat în contextul versurilor ca un aisberg în valurile mării și numai rar apare de sub valuri cu o creastă, cu o frunte nouă. Versurile lui vin fierbinți, palpitând până la ultima virgulă, vin să strecoare în sufletul cititorului un fior de dragoste și sfințenie pentru pământul natal.

Ion DRUȚĂ

Îndrăgostit de muzică, și-a oferit multe creații unor compozitori și cântăreți talentați, și împreună au lăsat lucrări valoroase, unele adevărate imnuri naționale, cântate pe mari scene publice. La succesul lor a contribuit și fiorul mistic moștenit de la icoana Mamei sale, de la strămoșii săi crescuți cu credința lui Dumnezeu și Hristos Mântuitorul, dar și inoculat de soarta tragică a crucificatei sale Basarabii natale.

Petru GHELMEZ

Contemporan, pe de o parte, cu Harap Alb și Dănilă Prepeleac, poetul moldav e contemporan, pe de altă parte, cu optzeciștii. El cântă, cu efecte excepționale, pe o claviatură neobișnuit de amplă, ceea ce presupune o complexitate a eului creator. Paradoxală complexitate, căci se ascunde sub aerul grațios al simplității, sub nepăsarea inocentă a ludicului.

Gheorghe GRIGURCU

...Destinul i-a hărăzit chinurile și fericirea de a deschide larg ușile instrucției naționale în Basarabia. Prin contribuția sa la creșterea puilor de români și-a înscris cu cinste numele alături de marii Pestalozzi, Komensky, Ușinski, Ion Creangă, Spiru Haret.

...Grigore Vieru de la primul pas făcut în scrisul românesc și-a asumat conștient rolul de continuator al lui Alexei Mateevici. Într-o epocă cu mult mai tragică pentru neamul românesc.

Stelian GRUIA

Poezia lui Grigore Vieru refuză definițiile, sparge recipientele verbale și se arată la fiecare lectură mereu alta, mai variată și incomodă regulilor frazeologiei.

Ion HADÂRCĂ

Vă cunosc opera de mulți ani, am făcut chiar și un curs despre ea cu studenții de la română din facultatea noastră. Am fost cu toții fascinați de poezia dumneavoastră.

Claus HEITMAN (Germania)

N-ar avea nici un rost să înșir aici marile merite ale poetului și ale omului politic Grigore Vieru, cel care s-a aflat pe baricade în vremuri în care cățelandrii ce-l mușcă acum în haită nu cutezau barem să crâcnească. Poetul de la Pererita și-a câștigat prin trudă, talent și luptă curajoasă un loc și-n istoria literaturii și-n istoria României pe care nu i le poate sferterisi nimeni.

Mircea Radu IACOBAN

Dar cea mai frumoasă temă a poeziilor lui Grigore Vieru este iubirea nicio-dată egal împărțită între mamă și iubită: între siguranța modestă și darnică a mamei pentru care, orice s-ar întâmpla, el va rămâne Fiul, și nesiguranța geloasă a iubitei care vrea mai mult și numai pentru sine, presimțind că oricând poate pierde totul.

Carolina ILICA

În ce constă totuși atracția magnetică, puterea de a cuceri a versurilor sale? În muzicalitatea lor, în simplitatea lor, în neobișnuita adâncime a sondării sufletului omenesc, în ecoul pătimirii neamului românesc, în sentimentul de măreție a graiului, în treaza lumină iradiind din patria de pământ și de spirit tezurizată în ele.

Dumitru M. ION

Prin Vieru s-a priment la noi nu numai limba poeziei, ci și cugetul ei. Prin *Cămășile* — acest poem cu epocă mare — poetul a rebutat dogmele unei vetuste poetici, a scos cătușele clișeului de pe vers și i-a întors ceea ce ne caracterizează: simțirea. În *Formular* ne-a caracterizat istoria. În *Legământ* ne-a amintit că nu suntem singuri. ...După *O, mamă...* nu cunosc la noi o mai izvorâtă din durere și mai unduită de recunoștință poezie: *Pe drum verde, pe drum alb*. Acum dorul nostru de mamă are două maluri.

Eugen LUNGU

...Vieru nu este niciodată un imitator, el se referă conștient la anumiți autori pe care-i iubește, pe care-i știe pe de rost, și se lasă impresionat de atmosfera lor sau le preia cu detașare unele elemente tehnice.

Nicolae MANOLESCU

Înzestrat cu o intuiție și cu un har de pedagog înnăscut, calități care-și trag seva din înțelepciunea populară, poetul a știut să îmbine în modul cel mai armonios posibil elemente de pedagogie populară autohtonă cu rigorile didacticii clasice și a celei moderne.

Nicolae MĂTCAȘ

Grigore Vieru nu se complace în căutarea unor zorzoane verbalistice, nu-și estompează zbulciunatul gând cu "găselnițe" ermetice, nu sfidează vorbirea simplă. El, dimpotrivă, are venerația față de cuvântul obișnuit, din popor, cuvânt ce demult e cernut prin sita vremii. Numai că el știe să-i descopere nuanțe proaspete, să-l înzestreze cu o vigoare nouă.

George MENIUC

Ce diferențiază glasul lui Grigore Vieru conferindu-i un prestigiu special în contextul liricii basarabene, e o anume densitate, o tensiune, o notă de dramatism interiorizat.

Dumitru MICU

Viziunea lui asupra lumii nu este statică, ci proteică, în schimbările înnoitoare ciocnindu-se patimile, noul și vechiul.

Al. MIHAILOV (Rusia)

Există (...) împrejurări istorice când umanismul se esențializează pe plan cultural în anumite spirite ale veacului, căpătând o expresie de maximă potențare pe diverse planuri. Atunci cuvântul arde ca în cărțile lui Bălcescu, în discursurile lui Kogălniceanu, în versurile lui Goga. Acest umanism generos îl găsim și în versurile scrise de Grigore Vieru. În asemenea situații cuvântul devine apel, esență a unei gândiri focalizate, grefată pe acele evenimente de țară, de neam, de vatră matricială.

Romul MUNTEANU

Grigore Vieru se cuprinde în inima românilor ca Vârful cu Dor în lumina Bucegilor, ca mireasma pelinului în câmpia Bărăganului, ca strugurii în viile Moldovei întregi și ca miraculoasa noapte a colindelor în fereastra copilăriei. Tot timpul inspirat și blând și plin de furtunile ce domină povestea Nistrului înscriindu-și durerea în Marea Neagră.

Fănuș NEAGU

A spus întotdeauna ce gândește, cine este și cum este. A fost întotdeauna egal cu sine, aidoma “clipei” și “izvorului”. A luptat deschis pentru adevărul istoric, pentru limbă, cultură. Anii din urmă sunt martori fideli ai ființării sale în faptă și în cuvânt.

Tudor PALLADI

Poezia lui Grigore Vieru a făcut mai mult pentru unitatea națională a tuturor românilor decât toți politicienii și decât toate armatele launloc. Și pentru că unitatea națională nu este pe de-a-ntregul realizată, Vieru e o rană, iar poezia lui e o dramă.

...Vieru e de pretutindeni din România. Românii au impresia că-l cunosc din tată-n fiu, recunoscând în gândirea și sensibilitatea lui, un tipar genetic imposibil de imitat și de trădat. Chiar situația existențială a lui Vieru seamănă până la identitate cu situația poporului român. Mereu amenințat, mereu fragil, mereu suferind și mereu nemuritor.

Adrian PĂUNESCU

Cu spațiu canonic matern — constantă a liricii vierene — contactează alte spații, armonizând (...) sau nearmonizând, uneori fuzionând (...), alteori strâmtorându-l. Ele formează un fel de chenar, de ramă în care se integrează icona mamei.

Emilian GALAICU PĂUN

În poezia lui Grigore Vieru neamul apare întreg și statornic... metafora izvorului se descifrează drept simbol al unei mișcări fără început și sfârșit.

VI. PÂSLARU

Poetul lucrurilor simple și pure, al începuturilor și permanențelor, locuiește Limba Română cu uluitoare nevinovăție și admirabilă răspundere.

Memoria, neuitarea sunt îndatoriri de la care, fiul neamului, nu abdică niciodată.

Irina PETRAȘ

...Scriitorii din Chișinău, cu Grigore Vieru între protagoniști, aduc din exil limba română și alfabetul ei. În urmă cu 5—6 ani, opera poetului era citită dincolo de Prut prin priza acestui misionism luminat, pentru că în prezent “euro-peniștii” să o acuze de un prozelitism al unui românism deșuchet.

Petru POANTĂ

Îl domină, într-o obsedantă emblemă, prezența mamei [...]. Figură modelatoare a imaginarului, devine o metaforă atotcuprinzătoare care, dacă e legată în mod mai explicit de evenimentul biografic decât la poetul *Laudei somnului*, nu e mai puțin semnificativă pentru ansamblul viziunii.

Ion POP

Să recunoaștem, în *Nu am, moarte, cu tine nimic*, forța extraordinară a finței plâpânde și invincibile care dialoghează cu moartea ca în cuvintele din bătrâni.

Fantastică este, în *Reaprindeți candela*, reînființarea omului în Dumnezeul degerat la mâini și la picioare, reîntors și el acasă, între apele moldave.

D. R. POPESCU

Răsfoirea îndelungată a frumoasei cărți de poezii a lui Grigore Vieru, *Steaua de Vineri*, ne reamintește de un univers de care, altfel, începusem să ne înstrăinăm, crezându-l în noi, de la sine înțeles.

Nicolae PRELIPCEANU

Râvnind simplitatea și limpiditatea (așadar accesibilitatea), acest lirism are o misie: stă sub semnul urgenței, țintește comunicarea și comuniunea. Este nevoie de o astfel de poezie și-ți trebuie curaj pentru a o scrie simplu. Stihurile sale se deschid nevoilor sufletești, citindu-le aflăm că le știam.

Adrian Dinu RACHIERU

Versurile lui Grigore Vieru despre mamă sunt de asemenea neobișnuite, deloc simple. Principalul, însă, în ele nu-i cultura versului, oricât de importantă ar fi, ci cultura sentimentului.

Stanislav RASSADIN (Rusia)

Zdrelindu-și apele de colții de stâncă, de prăbușiri și întoarceri, poezia sa ne lasă speranța sărbătorii, a victoriei binelui, frumosului și adevărului, ca în basme.

Agnesa ROȘCA

Păstrând proporțiile, Vieru și generația sa reprezintă pentru această provincie românească năpăstuită mereu de istorie ceea ce a fost la începutul secolului generația lui Goga, pentru Transilvania. Similitudinea de destin are și o prelungire în plan poetic. Sub presiunea circumstanțelor, poezia se întoarce la un limbaj mai simplu și își asumă în chip deliberat un mesianism național pe care, în condiții normale, lirismul pur îl evită.

...Acest poet născut de mirosurile și durerile pământului său, așezat după o vorbă cunoscută — în calea răutăților, nu se rușinează să-și poarte tragedia și iubirea pe față.

Eugen SIMION

Grigore Vieru este un mare și adevărat poet. El transfigurează natura gândirii în natura naturii. Ne imprimăvărează cu o toamnă de aur. Cartea lui de inimă pulsează și îmi influențează versul plin de dor, de curata și pura limpezire.

Nichita STĂNESCU

Un destin ce s-a întrecut pe sine în cruzime l-a obligat pe Grigore Vieru să fie nu numai un cântăreț al istoriei, așa cum orice poet are dreptul să fie, ci și un tragic făuritor de istorie. În această postură era nu doar firesc, se impune cu necesitate ca asupra lui să cadă bolovanii celor ce lovesc tot ce e valoare și tot ce e sfânt.

Miron SCOROBETE

Distinsul domn Grigore Vieru este o salcie singuratecă lângă foi ignifuge. Poezia sa este ontologie, ontologia sa este poezie. Ochii delicați ca o peninsulă atică nu îi ascund virilitatea spiritului, gândul lung-prelung străbătător printr-un deal devenit dor. Ca devenire, domnia sa a devenit. Ca sentiment domnia sa există. Ca idee domniile tuturor nu au putut spulbera acest plop ca un fir de iarbă pe care îl auzim cum crește.

Ion STRATAN

Una din coordonatele valoroase ale *Albiniței* constă în faptul că poetul nu s-a limitat numai la a-l învăța pe copil literele alfabetului și numărul; imaginile și sentimentele cuprinse în carte întotdeauna poartă în ele o încărcătură morală, în stare să producă în sensibilitatea celor mici adevărate efecte estetice și educative.

Arcadie SUCEVEANU

Amuzantă, spirituală, de-o înaltă inventivitate și spontaneitate artistică, poezia lui Grigore Vieru, destinată copiilor, te captivează prin armonia simplității aparente și a complexității subtextuale cu implicații psihologice semnificative, cu accente de sinteză profunde, uneori dramatice.

Raisa SUVEICĂ

Ceea ce conferă o frumusețe tragică poeziei lui Grigore Vieru este tocmai conștiința valorii imense a limbii. Nu contează faptul că această supraevaluare se datorează unor circumstanțe istorice, important este că ea are un efect estetic, făcând cuvintele la fel de prețioase ca apa în deșert. Când citim sau ascultăm o poezie de Grigore Vieru ni se transmite sentimentul că trebuie să acordăm o importanță maximă fiecărui cuvânt, pentru că a fost obținut cu greu. În felul acesta se reconstituie ceva din condiția critică a limbajului poetic.

Alex. ȘTEFĂNESCU

...Un poet și un om de mare cultură care a condus într-un fel destinul culturii basarabene în momente în care toți am disperat. Ei bine, istoricul care sunt vrea să depună mărturie că atunci când toți păream ușor naivi (ca istorici), el a fost un om pragmatic (ca poet). Se cuvine să vedem în Grigore Vieru un apostol, un luptător cu modestia sa bine cunoscută.

Răzvan THEODORESCU

Cu Liviu Damian, poetul trecut dincolo de “Prutul” ce desparte viața de moarte, am vorbit pe-ndelete despre scriitorii Basarabiei captive și un nume se desprindea stăruitor din cele rostite de el: *Grigore Vieru*.

Mi l-a descirs. Mi l-a “povestit”...

Și (nici azi nu înțeleg cum) am primit un volumaș cu coperti negre (!) tipărit în bucoavne rusești cu o delicată dedicație din partea autorului.

Grație celor opt ani de limbă rusă cu care eram școlit, am parcurs mai ușor decât s-ar fi crezut paginile ce mi-au revelat (brusc, definitiv) un mare poet și un frate.

Grigore era pe atunci doar un june poet (eu eram doar tânăr, dintr-o generație căreia târziu i s-a spus șaizecistă) și foarte repede poeziile lui din cărticica neagră erau citite cu glas tare în cărciuma Casei Scriitorilor despre care se povestesc acum toate blestemățile uitându-se că era, mai înainte de toate, un club literar, ba chiar nobiliar; și acolo, ne uimeam de vibrația unor versuri pe care inimile le primeau cu solemnă deschidere.

Cartea exista, ne-o treceam unul altuia, cartea își sticlea copertile de smoală, dar autorul ne părea enigmatic, sortit să ne rămână necunoscut. Începuserăm să

călătorim, la Paris, în America, în Italia. Ni se părea din cale-afară de extravagantă o călătorie până la... Chișinău. Nimeni nu pleca acolo și, evident, nimeni nu se întorcea spre a ne spune ce și cum.

Mult mai târziu am început vagi “schimburi culturale” și am început să-l văd în carne și oase (mai mult în oase) pe Grigore Vieru. (Mi-a trecut pragul și la masa de ospăț, el singur — după Nichita — i-a spus mamei mele mamă) l-am ascultat până dincolo de noapte și, fără a ne promite alte întâlniri sau schimburi de scrisori, am rămas, de atunci, împreună.

Împreună când aproape am vorbit prin translator. Se realiza o coproducție de film animat în care celebrul Gopo era dublat din partea “moldovenească” de fiica temutului prim secretar de gubernie, Bodiul. Filmul avea și muzică: o compusese Eugen Doga pe versurile lui Vieru. Astfel că la o agapă oferită de Asociația Scriitorilor, fiind odrasla regală în capul mesei, a fost îngăduit și Grigore Vieru. S-a mâncat, s-a băut. Nu prea s-a vorbit. Bodiul pretindea că nu vorbește nici românește, nici “moldovenește”, drept care conversa în rusă. Lucru greu pentru noi. Atunci năstrușnicul Fănuș Neagu a început să se producă în auzul doamnei-donmișoarei cu teribile ziceri măscăricești spre a vedea dacă, înțelegându-le tâlcul, gingașul obraz va roși. Și a roșit.

Mai apoi, când eu am fost mai mare peste 50 de ani (vorba cronicii), Grigore mi-a trimis un răvaș de felicitare de undeva din Crimeea, unde boala el într-un sanatoriu. Alături de mărcile poștale a lipit și două frunze uscate (de smochin?). Ne-am văzut apoi la Chișinău după ce el își legase numele de câteva istorice izbânzi ale Moldovei independente, și anume adoptarea grafiei latine, alegerea tricolorului ca steag național și adoptarea ca imn național a copleșitorului “Deșteaptă-te, române”. Era iubit. Oamenii îl salutau pe străzi. Văzându-ne că așteptăm un autobuz ce nu mai venea, un posesor de mașină a oprit și a deschis portierele Moskviciului. A refuzat banii. Fiind fericit să-l aibă alături pe Vieru.

Și tot la Chișinău, urcând cu el treptele întunecatei scări ce ducea spre apartamentul în care abia se mutase: l-am văzut citind un “graffiti” de lângă ușa lui, scris în limba, vai, lui Tolstoi: “Vei muri pe 21 decembrie!”

Ți s-a mai întâmplat? l-am întrebat. Mi-a răspuns că așa trăiește el, sub amenințare. De ce 21 și nu 20 sau 22 decembrie? Fiindcă, e posibil, 21 decembrie e ziua aniversară a nașterii lui Stalin.

Apoi l-am întâlnit în Bucureștii mei, bucurându-mă ca totdeauna de gândul lui bun, rostit cu vorbe aproape de rugă, de inefabila lui amicalitate.

I-am văzut versurile trase în semne latinești.

Și i-am văzut numele laudat. Și apoi tăvălit în murdara cerneală a “pamfletelor”: Ce caută Vieru în București? Să se ducă acasă! Go home Vieru!!

După ce a fost 58 de ani român (ce-i drept, cu acte rusești), Vieru e, de alți doi ani, român cu buletin de identitate. Are două “țări”, ceea ce e prea mult pentru infinita sa modestie. Are două case. Și fiind mai mult pe drumuri, nici una.

E viu. Are frenetici admiratori, ba chiar și dușmani.

E spionul lui Eminescu la București.

Trăiește într-un palat somptuos (trei odăi zidite de beton, cișmea, becuri etc.) aflat nu spun unde, oricum, aproape lipit de blocul în care stau și eu cu atâta confort...

Soarta ne-a adus în cuprinsul doar al unei prăjini de pământ. Cum știu unde stă, mai că i-aș scrie cu un piron isusiatic pe zid: *La mulți ani, Grigore! Peste o sută de ani vei muri!*

Gheorghe TOMOZEI

Iubirea e la Grigore Vieru o prizmă magică, în care se răsfrânge în toată profunzimea și complexitatea sufletul, lumea înconjurătoare cu multiplele ei probleme.

Elena ȚAU

Harul de a crea și melodii nu a apărut din senin. Imaginea sonoră pornește la Grigore Vieru de la expresia muzicală puternică și esențial organică a versurilor sale.

Iulia ȚIBULSCHI

Nu e vorba la Grigore Vieru de o simplă și rudimentară sinceritate sentimentală, ci de o atitudine gravă, plină de demnitate, față de poezie și față de umanitate.

Andrei ȚURCANU

Despre poetul Grigore Vieru se poate vorbi sub aspectul diferitelor arte ale cuvântului și mai ales în această împerechere firească — mama, graiul. Cele mai vechi cuvinte, pe care cu atâta talent le-a redescoperit Grigore Vieru.

Ion VATAMANU

Adorat de unii, contestat de alții, poetul își poartă făptura fragilă între București și Chișinău, ca o privighetoare mistuită de dor. Nici cei ce-l aclamă, nici cei ce-l hulesc nu pot adăuga și nu pot scădea nimic din valoarea intangibilă, de simbol intrat în templurile neamului, a poeziei sale.

Titus VĂJEU

Opera lui Grigore Vieru are astăzi o reverberație profundă în sensibilitatea și conștiința adevăraților oameni de la noi, poetul fiind consacrat printre nemuritorii Academiei Române.

Teodor VÂRGOLICI

...În literatura română postbelică, poetul Grigore Vieru este mesagerul Basarabiei victimizate. Prin el s-a aflat că lumea românească dintre Prut și Nistru, intrată sub ocupația sovietică, n-a sucombat, continuând să-și vorbească limba și să scrie românește.

...Prin traiectoria literară a lui Grigore Vieru reconstituim traiectoria culturală a lumii românești de dincolo de Prut, față de care acesta s-a prezentat mereu ca un exponent.

...Grigore Vieru pare la prima vedere poetul unei singure teme și al unor mijloace simple și lipsite de variație. Dificultatea este de a-l analiza, atunci când pare inanalizabil. În realitate scrisul lui Grigore Vieru este bifurcat și diversificat.

Mihai UNGHEANU

Grigore Vieru este poetul acestei triste comete pre nume Basarabia. El și-a cucerit dreptul de a fi numit poet național, poetul întregii Țări. Cărțile sale au trecut Prutul devenind o permanență vibrantă în casele românilor, iar *Albinița* sa polenizează cu hărnicie florile românismului zburând pe deasupra sârmei ghimpate.

Ion UNGUREANU

Pentru artiștii plastici care practică grafica de carte poezia lui Grigore Vieru, imaginile pe care le conține ea, este ca o mană cerească.

Gheorghe VRABIE

Grigore Vieru a scris poate cele mai frumoase poezii despre mamă.

Imant ZIEDONIS (Letonia)

CUPRINS

<i>Notă asupra ediției</i>	2
<i>Tabel cronologic</i>	3
FĂGĂDUINDU-MĂ IUBIRII	
lirice 1968—1983	11
SÂNGELE CRUCII	
versuri sociale	107
RĂZBUNAREA FRUMUSEȚII	
cântece	131
POD PESTE LACRIMI	
dedicații	161
MOȘUL DIN LEAGĂN	
versuri pentru copii	245
UMBRA CIOCĂRLIEI	
versuri și melodii pentru copii	263
MIȘCAREA ÎN INFINIT	
aforisme	291
VĂD ȘI MĂRTURISESC	
confesiuni	317
<i>Aprecieri critice</i>	336

GRIGORE VIERU

ACUM ȘI ÎN VEAC

Poeme

Confesiuni

Apărut: 1997. Format: 70x108^{1/32}

Coli tipar: 15.40 Coli editoriale: 14.52 Tiraj: 5000 ex.

Casa de editură «LITERA»

str. B. P. Hasdeu, nr. 2, Chișinău, MD 2005, Republica Moldova

Operator: *Elena Volociuc*

Tehnoredactor: *Tatiana Covali*

Corector: *Elena Bivol*

Redactor muzical: *Iulia Țibulschi*

Redactor: *Tudor Palladi*

Editor: *Anatol Vidrașcu*

Tiparul executat sub comanda nr. .

Combinatul Poligrafic, str. Mitropolit Petru Movilă, nr. 35,
Chișinău, MD 2004, Republica Moldova

Departamentul Edituri, Poligrafie și Comerțul cu Cărți